

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

27.-28. ČÍSLO / XXXI. ROČNÍK

34 Kč • 1,80 €

9. ČERVENCE / 16. ČERVENCE 2023

Z obsahu:

**Katecheze o svatém
Pavlu a evangelizaci**

Katecheze
papeže Františka
při generální audienci
na Svatopetrském náměstí
v Římě 29. března 2023
- strana 2 -

Svatý Jan Jones

Libor Rösner
- strana 6 -

**Šířit pravdu je skutek
milosrdenství**

Johannes Holdt
- strana 8 -

**Svět milosti
pravoslavných klášterů**

- strana 10 -

Dům Panny Marie v Efezu

- strana 15 -

Svatá Markéta Antiochijská

Libor Rösner
- strana 19 -

Úsměv naší Viktorie

- strana 21 -

**Hrádek, Miličín,
Votice - hledat perly**

Petr Bobek
- strana 23 -

Maminka Markéta (23)

Život matky Dona Boska
Teresio Bosco
- strana 26 -

Katecheze o svatém Pavlu a evangelizaci

Katecheze papeže Františka při generální audienci na Svatopetrském náměstí v Římě 29. března 2023

Drazí bratři a sestry, dobrý den! V naší katechetické cestě o apoštolské horlivosti dnes začneme sledovat některé osobnosti, které různými způsoby a v různých dobách vydávaly příkladné svědectví o tom, co znamená nadšení pro evangelium. A prvním svědkem je samozřejmě apoštol Pavel. Jemu bych rád věnoval dvě katecheze. Příběh Pavla z Tarsu je pro toto téma příznačný. V první kapitole Listu Galaťanům i ve vyprávění Skutků apoštolů můžeme vidět, že jeho horlivost pro evangelium se objevuje po obrácení a nahrazuje jeho předchozí horlivost pro židovství. Byl horlivým mužem pro Mojžíšův zákon, pro judaismus, a po obrácení tato horlivost pokračuje, ale hlásá, káže Ježíše Krista. Pavel byl milovníkem Ježíše. Saul – Pavlovo křestní jméno – byl horlivý již dříve, ale Kristus jeho horlivost obrátil: od Zákona k evangeliu. Jeho horlivost chtěla nejprve církve zničit, pak ji buduje. Můžeme se ptát: Co se stalo, co se to děje mezi destrukcí a budováním? Co se v Pavlovi změnilo? V jakém smyslu se proměnila jeho horlivost, jeho zápal pro Boží slávu?

Svatý Tomáš Akvinský učí, že vašeň z morálního hlediska není ani dobrá, ani špatná: její ctnostné užívání ji činí

Pokračování na str. 5

Asi většinu z nás již pohltil čas prázdnin a dovolených. A to i přesto, že se nás to osobně netýká, ať už proto, že své volno jsme pro letošek již vyčerpali, anebo nás napak čeká v pozdějších měsících, či z jiných důvodů. Bývá zvykem, že kněz nezapomene z kazatelny připomenout, že Pán Bůh žádné prázdniny nemá, že je zde stále s námi a že i svěřený čas odpočinku a volna můžeme věnovat právě jemu – více než kdy jindy. Jak na to? Vždyť si chceme užít čas s manželkou, dětmi, blízkými, chceme ležet vidět, uvolnit se, mít spoustu zážitků... Ale proč ne? Jen do toho vědomě zapojme Pána, svěřme s důvěrou všechny naše záměry do jeho rukou a zkusme být pokorní ve svých představách o krásně stráveném nastávajícím čase. Pokorní v tom smyslu, že budeme připraveni přijmout vše, co nám Pán Bůh připraví, i když to budou také nějaké nečekané strasti a těžkosti, a že budeme mít srdce otevřené i pro věci krásné, různé maličkosti oblažující duši...

Jedním z konkrétních počinů, kterým můžeme vyjít Bohu v ústřety, je posvěcovat dny volna i jen krátkou návštěvou posvátných míst – kostelů, kaplí, kalvárií, míst poutníků či spojených se životem nějakého svätce, s Pannou Marií... Inspiraci nabízí i toto číslo Světla (str. 15–16 a 23–25). Nejde však o to, udělat si pomyslnou čárku, či zaplnit památník razítky z oněch míst, ale především je potřeba přicházet tam se srdcem otevřeným

Editorial

Boží milosti. Nespěchat – proč a kam? Spěchu si užijeme po zbytek roku ještě dost... Kdoví jaké krásné prožitky nás čekají, snad i překonají naše očekávání! Pán Bůh je štědrý Dárce...

Zároveň si před Bohem můžeme položit otázku: Kdo vlastně jsem? Katolík, rodič, dcera, učitel, podnikatel, dělník, kněz, řeholnice, světec, hříšník... Velkovévodkyně Alžběta Fjodorovna (str. 10) sebe vystihla takto: „Jsem zde, abych sloužila lidem.“ Svätý Jan Bosco (str. 26–27) slíbil: „Bůh daroval můj život vám. Já ho pro vás strávím.“ Svätý Jan Jones (str. 6–7) zase prohlásil: „...abych získal co nejvíce duší pro Ježíše.“ A sv. Markéta Antiochijská (str. 19–20) přesvědčovala ostatní: „Kdybyste Krista znali, tak se pro jeho jméno taky vystavíte mučednictví.“ Čtyři příklady odpovědí, které by měly pohnout našim svědomím. Jsem také služebníkem lidí, jsem k nim laskavý, zvláště k těm, kteří potřebují pomoc? Čili skutky milosrdenství... (str. 8–9) A dále: Jsem služebníkem Božím, dobrým nástrojem při hlásání jeho království a šíření evangelia? Nakonec: Znáám dobře Pána Ježíše, všechno, co kázal, konal, jak žil? A jsem ochotný pro něho obětovat svůj život? Máme s čím předstoupit před Pána – i v době prázdnin a dovolených...

Nezapomeňme však i na tu, v jejímž lůně se stal člověkem Boží Syn – na Pan-

nu Marii. (str. 11–14) Kromě jiného také proto, že nám může pomoci pochopit znamení doby, smysl dějin i budoucích událostí. (str. 17–18) Vždyť ona je více než kdokoliv jiný z pozemských a nebeských bytostí zasvěcena do Božích tajemství, do jeho úradků spásy. A je pro nás vzorem srdce plně otevřeného Stvořiteli...

Kamkoliv pak nás Pán Bůh zavede, přinášíme také toto: úsměv. Nikoliv škodolibý – což se může někdy přímo nabízet –, nýbrž úsměv plný lásky a úcty ke druhému člověku. Jsou okamžiky, kdy se musíme hluboce zastydět před lidmi prostého ducha, kteří nás zahanbují svojí vděčností za každý den svého života a za každý skutek lásky jim projevený. Mezi ně patří také Viktorie, těžce nemocná dívka z Rakouska. (str. 21–22) Její úsměv pomáhá překonávat utrpení rodičů a jejich blízkých – můžeme říci, že je znamením Boží lásky vydávající se až do krajnosti. Jak často se usmíváme na druhé lidi my, kdo jsme vstoupili do školy lásky Boha v Trojici? A jaké jsou důvody našeho úsměvu, jaké nese poselství? Budeme-li cestovat, potkáme mnoho lidí a budeme nuceni s některými z nich komunikovat. Co z nás bude vyzařovat? Jsme dobře připraveni a vybaveni na své cesty také duchovně? ... Prosme Pána, aby nás obdařil ryzím životem z víry a opravdovým pokojem a radostí v duši, ať máme všem dětem Božím co nabídnout.

Daniel Dehner

Dnes chce s tebou Pán mluvit o nejdůležitější podmínce vstupu do jeho království. Ve vstupní modlitbě dnešní liturgie jsi slyšel ve zkratce celé dějiny spásy: *Bůh ponížením svého Syna pozvedl padlý svět. Zaznívá tu jedno slovo, které neslyšíš rád. Cítíš v ponížení něco jako křivdu. Ale z další souvislosti vyplývá, že právě toto ponížení vedlo k pozvednutí. Abys překonal svou nechuť k ponížení, nabízí ti Pán svůj vlastní příklad. Pros tedy Ducha Svátého, abys z dnešního setkání s Pánem odcházel se svatou radostí z pravého a spásného poznání.*

Krátký úryvek dnešního evangelia vyžaduje, aby ses vrátil nejdříve k tomu, co se stalo bezprostředně předtím. Je to velice vážná záležitost. Poznáváš tu jednu věc, na kterou i dobrotivý a nanejvýš milosrdný Pán reaguje s nesmlouvavou přísností, a to je zatvrzelost ve zlém. Právě ty galilejské obce, kde se Ježíš tolik zdržuje, koná tu své zázraky, a odkud si dokonce povolal své přední učedníky, nereagují na to nejpodstatnější: odmítají upřímné obrácení. Uvaž, jak je to pro jeho nejdobrotivější srdce skličující, když musí vyslovit neúprosné odsuzující *Běda!* Ptáš se, jak se může slučovat milosrdenství s takovou přísností? Ježíšovo rozhořčení vyplývá právě z té smutné skutečnosti, že tito zatvrzelí lidé **odmítají jeho milosrdenství**. Sebevědomá pýcha se domnívá, že obrácení nepotřebuje. V domyšlivé závratí se jim zdá, že rostou až k nebi, a Pán jim zatím předpovídá: *Až do pekla klesnete!* Pros Pána, aby tato slova nikdy neplatila tobě.

Právě v tom je prokletí pýchy, že je zdrojem tragického sebeklamu. Čím více se zhlíží sama v sobě, tím více je hluchá k napomenutí a varování. Ve své domnělé *moudrosti a rozumnosti* je si příliš jistá sama sebou, než aby věnovala pozornost prorockým znamením, která jsou výzvou ke změně smýšlení. Ježíšova hrozba neplatí jen prastarým galilejským obcím. Neztratila ani dnes pranic na své aktualnosti. Neovládl i tebe sklon pod dojmem lidské *moudrosti a rozumnosti* přehlížet, anebo dokonce otevřeně odmítat mimořádné a zázračné projevy Boží přítomnosti a milosti, které jsou naléhavou výzvou Božího milosrdenství k radikálnímu obrácení a upřímnému pokání?

Chvála pokory

*Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle*

Učte se ode mne.

Možná se ti zdá, že k tomu máš *moudré a rozumné* důvody, ale nikdo není moudřejší, než věčná Moudrost. Jeho Srdce, které před malou chvílí tak horlilo proti zpychlým rozumářům, má obdivuhodné zalíbení právě v těch, kteří smýšlejí opačně. Z pokorných a prostých má tak velikou radost, že za ně jako za veliký dar veřejně děkuje svému nebeskému Otci. On totiž dává své pravé poznání nikoliv *rozumným a moudrým*, protože oni by jeho dar zneužili a pokládali za plod své vlastní moudrosti a rozumnosti. Proto má Otec takové zalíbení v *maličkých*. *Ano, tak se mu zalíbilo*. Právě u nich nachází nejlepší pochopení, protože jsou vnímaví k jeho hlasu, oceňují a přijímají jeho čas a znamení a poznávají v nich jeho moudrá vnuknutí a napomenutí. A to jsou právě ony duše zralé k tomu, aby také jim Pán dával poznat svého Otce. Netoužíš patřit raději k těm *maličkým*, za které Ježíš Otcí tak vroucně děkuje?

Nastala právě nejvhodnější chvíle, abys velkému Lékaři předložil stav své duše. Neztrácej důvěru. On sám nejlépe ví, že stát se *maličkým* je pro tebe obtížné. Umi zhodnotit *břemeno, se kterým se lopotíš*. Ale on je také jediný, u koho můžeš najít opravdovou pomoc a *odpočinutí*.

Tolik obávané *jho* pokory neponeseš sám. *Odpočinutím* a ulehčením je sám Boží Syn. Nabízí ti svou vlastní cestu. Sám na sobě vyzkoušel, co to znamená – stát se *maličkým*. Nese to *břemeno* před tebou a s tebou. Pokud půjdeš s ním tak radostně, ochotně a poslušně jako on, nebude tě tížit ani nesnesitelně tlačit.

Pros Ježíše, aby tě naučil překonávat strach z pokory a prostoty. To není něco, co křiví, deformuje a ušlapává člověka, jak se domnívají *moudří a rozumní* tohoto světa. Naopak. To, co nejvíce deformuje, je právě pýcha, která zavádí do světa neupřímnosti a klamu a nikdy nedopřává *odpočinutí*. Jen opravdová pokora a prostota ti představuje pravdu a skutečnost. V takovém stavu můžeš pak prožívat radost z důvěry a bezpečnou svobodu,

Liturgická čtení

1. čtení – Zach 9,9-10

Toto praví Hospodin: „Hlasitě zajásej, síónská dcero, zaplesej, dcero jeruzalémská, hle, tvůj král k tobě přichází, je spravedlivý a přináší spásu, je pokorný a jede na oslu, na oslátku, osličím mláděti.

Zničí válečné vozy z Efraima, válečné oře z Jeruzaléma, zlomen bude bitevní luk.

Národům ohlásí pokoj, bude vládnout od moře k moři, od Řeky (Eufratu) až do končin země.“

2. čtení – Řím 8,9.11-13

Bratři! Vy žijete ne podle těla, nýbrž podle Ducha, jestliže skutečně ve vás přebývá Duch Boží. Kdo totiž nemá Kristova Ducha, ten není jeho.

A když sídlí ve vás Duch toho, který z mrtvých vzkřísil Ježíše, pak ten, který vzkřísil z mrtvých Krista Ježíše, probudí k životu i vaše smrtelné tělo svým Duchem, který sídlí ve vás.

Dokončení na str. 5

protože tak se ocitáš v Otcově náruči, která *netlačí ani netíží*. Boží Syn tu mluví ze své věčné osobní zkušenosti: Bůh se může stát člověkem jen cestou pokory. Zatímco se jeho pokora snižuje k tobě, tebe pokora pozvedá k němu. Pokora je jediná základna, na které se může opravdu setkávat člověk a Bůh. *Kdo nemá Kristova Ducha, není jeho*. Z toho vidíš, že dosáhnout právě velikosti znamená stát se *maličkým*. Teprve až začneš okoušet spolu s Ježíšem jeho *jho*, poznáš, jak sladké je jeho břemeno, neboť bude v tobě plně přebývat Boží Duch.

Uvědom si živě, že máš všechny důvody *jásat jako síónská dcera, neboť k tobě přichází tvůj král a je pokorný a spravedlivý, přemáhá svou pokorou násilí a zpupnost, aby mohl ohlašovat pokoj*. Připoj se k žalmistovi a zpívej vděčně: *Milosrdný a milostivý je Pán, shovívavý a plný lásky. Podpírá všechny, kdo klesají. Budu tě oslavovat, můj Bože, králi, budu velebit tvé jméno po všechny věky.*⁽¹⁾

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ Ž 145.

Kolem Pána vznikl neobvyklý nával. Nedej se odradit tou tlačenicí. Pán si najde způsob, jak promluvit k těm, kteří ho chtějí opravdu slyšet. Vybral si za kazatelnu jednu z lodí. Předmětem jeho promluvy bude obdivuhodný osud jeho vlastního slova. Pros Ducha Svatého, aby vzácné Boží semeno mohlo v tobě přinést bohatý užitek.

Odevšad tě zaplavuje množství informací a slov, která jsou někdy spíše prázdna. Tvoje duše se proto mimoděk brání tomuto přívalu. Ale tady nepůjde jen o slova a informace. Bůh Otec ti posílá věčné Slovo, aby ti v něm zjevil sám sebe. Pozval si tě dnes, abys byl jeho dobrým posluchačem. Chce tě i uprostřed tohoto davu oslovit zcela osobně. Zasvětil tě do tajemství, jak se stát Boží zahradou, ve které by jeho setba rostla, kvetla a množila se, aby „dozrála pro bohaté prostřený stůl“, u kterého by se mohli nasytit ti, kteří hladoví po pravdě. Musíš tedy dobře vědět, jak snadno může nejdražší semeno přijít nazmar.

Především je tu jeho a tvůj odvěký nepřítel, který nemá zájem, aby Boží setba vzešla. Hledá každou příležitost, aby tě o ni připravil. Nemá to těžké, jestliže se tvé srdce stává neoploceným korzem, kam může volně vstupovat cokoliv a kdokoliv. Okouzlen nápadnými cetkami a halasnou prázdnotou, snadno se dáš připravit o to, co je skutečně cenné a vzácné a co chtěl u tebe zasít nebeský Rozséváč.

Vzácné semeno, s jehož úrodou Ježíš ve tvé zahradě počítá, nevystačí s pouhým citovým vzplanutím a pomíjivou náladou. Nespolehej na pocit radosti, který někdy provází jeho první přijetí. Květina, na kterou zapomeneš pro množství jiných zájmů a kvůli prvním obtížím, na které narazíš, nutně uvadne a zahyne.

Boží semeno může klíčit a vyrůst jen v půdě opravdové svobody ducha. Srdce připoutané k lákavým vidinám majetku a s ním spojeného pohodlí přirovnává Pán k poli zarostlému bodlácím. Trnitý plevel tu bují a houstne s neobyčejnou drzostí a nekontrolovaně, rychle udusí nelitostně všechno ušlechtilé a krásné. V takovém dusném a trnitém zajetí se ovšem ocitá nejen Boží sazenice, ale i tvá vlastní duše.

Pro každého, kdo si alespoň někdy zasadil nějaké semínko a pak netrpělivě

Podmínky dobré úrody

*Zamyšlení nad liturgickými
texty dnešní neděle*

Blahoslavené vaše uši, že slyší.

čekal, zda se ujme, vyklíčí a poroste, by mělo být Ježíšovo přirovnání dostatečně výmluvné. Ale božský Kazatel si s bolestí stěžuje, že ačkoliv má kolem sebe tolik posluchačů, je mezi nimi mnoho těch, kteří ho sice poslouchají, ale ve skutečnosti neslyší. Příčina je v tom, že jejich *srdce obrostlo tukem* blahobytu, pohodlí a lenivé netečnosti. Není smutné být Ježíši tak nablízku, a nakonec odejít s prázdnou? Co by za to dali jiní, kdyby k nim zaznělo tak bezprostředně slovo, které *vyšlo z jeho úst!* Ten, *kdo má* dostatek ochoty a pokory, tomu *bude dáno a bude mít ještě víc.* Ale *ten, kdo nemá* opravdový zájem, protože vidí a oceňuje jen sám sebe, ten přijde i o to, co si myslí, že má.

Neodcházej tedy s těmi, kteří nechápu pro svou lhostejnost a povýšenost, ale využij příležitosti přiblížit se důvěrně k Pánu v intimním kruhu jeho nejvěrnějších. Ať už je tvá zahrada v jakémkoliv stavu, důležité je, abys ji nenechal ležet ladem a nabídl ji ochotně Rozséváči takovou, jaká je. Nikdo nemá větší zájem na jejím zúrodnění než on.

Podívej se konečně důkladně, co tam vlastně roste. Čím hlouběji v ní ostnatý plevel zapustil kořeny, tím bolestnější může být jeho likvidace. Tím spíše je zapotřebí, aby ses nebál zpřístupnit Pánu své srdce. *On je navštíví, zahrne hojností, učiní bohatým.* Přesvědčíš se velmi rychle, jak mu záleží na tom, abys mu umožnil *zavlažit brázdy, zkypřit hroudu, učinit ji vláčnou, požehnat tomu, co na ní raší.*⁽¹⁾ Snad tě jeho péče a láska přesvědčí, že semeno jeho slova má nekonečně větší cenu než všechna ta neodbytná a atraktivní zábava, která tě tolik rozptyluje, provokuje tvou žádostivost a spoutává tvou svobodu. Obrátíš-li všechnu svou pozornost k Ježíši a začneš s ním upřímně spolupracovat, slibuje ti božský Rozséváč až stonásobný užitek. To není řečnická nadsázka. To je plán, se kterým Pán počítá. Všechno to krásné, ušlechtilé a užitečné, co vzejde z jeho setby, má sloužit ještě mnoha dal-

Liturgická čtení

1. čtení - Iz 55,10-11

Toto praví Hospodin: „Jako déšť a sníh padá z nebe a nevrací se tam, ale svažuje zem a působí, že může rodit a rašit, ona pak obdařuje semenem rozsévače a chlebem toho, kdo jí, tak se stane s mým slovem, které vyšlo z mých úst: nevrátí se ke mně bez účinku, ale vše, co jsem chtěl, vykoná a zdaří se mu, k čemu jsem ho poslal.“

2. čtení - Řím 8,18-23

Bratři! Jsem přesvědčen, že utrpení tohoto času se nedají srovnat s budoucí slávou, která se zjeví na nás. Celé tvorstvo nedočkavě čeká, až se Boží synové zjeví ve slávě. Vždyť tvorstvo bylo podrobena nicotnosti, ale ne z vlastní vůle, nýbrž kvůli tomu, který ho podrobil. Zůstala však tvorstvu naděje, že i ono bude vysvobozeno z poroby porušení a dosáhne svobody ve slávě Božích dětí. Víme přece, že celé tvorstvo zároveň sténá a spolu trpí až doposud. A není samo. I my, ačkoliv už máme první dary Ducha, i my sami uvnitř nařikáme a očekáváme své přijetí za syny, vykoupení našeho těla.

Dokončení na str. 20

ším. Máš tak před sebou perspektivu nekolikanasobné úrody a opravdové radosti, jejíž konec je v naprostém nedohlednu. Kolik je naopak těch, kterým dnes chybí plody pravdy, protože nevzešla u těch, se kterými Pán počítal. Toto vědomí by tě mělo naučit dívat se jinak na námahu a utrpení, které při tom musíš podstoupit. *Vždyť utrpení tohoto času nejsou ničím ve srovnání s budoucí slávou, která se zjeví na nás.*

Pros tedy Rozséváče, aby nejen zúrodnil tvou zahradu, ale aby ti pomohl vyvarovat se napříště všech těch chybných sklonů, zálib a kroků, které v minulosti tolikrát zmařily slibně začínající úrodu. Možná, že dnes k tomu máš poslední příležitost.

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ Srov. Ž 65,11.

Katecheze o svatém Pavlu a evangelizaci

- dokončení katecheze papeže Františka ze str. 2

morálně dobrou, hřích ji činí špatnou. V Pavlově případě to, co ho změnilo, nebyla pouhá myšlenka nebo přesvědčení: bylo to setkání se vzkříšeným Kristem – nezapomínejte na to. To, co mění život, je setkání s Pánem – pro Saula to bylo setkání se vzkříšeným Kristem, které také proměnilo celou Pavlovu bytost. Pavlovo lidství, jeho vášeň pro Boha a jeho slávu není zničena, ale proměněna, „obrácena“ Duchem Svatým. Jediný, kdo může změnit naše srdce, je Duch Svatý. A to v každém aspektu života. Stejně jako se to děje při Eucharistii: chléb a víno nezmizí, ale stanou se Tělem a Krví Kristovou. Pavlova horlivost tak zůstává, ale stává se horlivostí Kristovou. Význam se mění, ale horlivost zůstává stejná. Bohu sloužíme svým lidstvím, svými přednostmi a vlastnostmi, ale to, co vše mění, není idea, ale skutečný život, jak říká sám Pavel: „Je-li někdo v Kristu, je nové stvoření; staré věci pominuly, hle, nové se zrodilo.“ (2 Kor 5,17) Setkání s Ježíšem Kristem vás mění zevnitř, činí z vás jiného člověka. Je-li člověk v Kristu, je novým stvořením. Stát se křesťanem není make-up, který vám změní tvář, ne! Pokud jste křesťanem, mění to vaše srdce, ale pokud jste křesťanem vnějšího zdání, není to dobré... Nalíčení křesťané nejsou dobří. Skutečná změna se týká srdce. A to se stalo Pavlovi.

Vášeň pro evangelium není otázkou porozumění nebo studia, které jsou užitečné, ale nevytvářejí ji; spíše to znamená projít stejnou zkušeností „pádu a vzkříšení“, jakou prožil Saul/Pavel a která je původcem proměny jeho apoštolského nadšení. Můžete studovat teologii, jak chcete, můžete studovat Bibli a to všechno a stát se pak ateistou nebo světákem, není to otázka studia; v dějinách bylo mnoho ateistických teologů! Studium je užitečné, ale nevytváří nový život milosti. Ve skutečnosti, jak říká svatý Ignác z Loyoly: „Ne mnoho vědomostí nasytí a uspokojí duši, ale vnitřní pocíťování a ochutnávání věcí.“ Jsou to věci, které tě vnitřně mění, které ti dávají poznat něco jiného, ochutnat něco jiného. Každý z nás o tom přemýšlí:

„Jsem věřící člověk?“ – „Dobře.“ – „Modlím se?“ – „Ano.“ – „Snažím se dodržovat příkázání?“ – „Ano.“ – „Ano.“ – „Ale kde je ve tvém životě Ježíš?“ – „Ale ne, já prostě dělám věci, které mi prikazuje církev.“ – „Aha!“ – „Ne, dělám prostě věci, které mi prikazuje církev.“ – „Dobře. Ale kde je Ježíš? Setkal ses s Ježíšem, mluvil jsi s Ježíšem? Čteš evangelium nebo mluvíš s Ježíšem, uvědomuješ si, kdo je Ježíš?“ A to je něco, co nám tolikrát uniká. Když Ježíš vstoupí do tvého života, jako vstoupil do Pavlova života, Ježíš přijde a všechno změní. Tolikrát jsme slyšeli poznámky o lidech: »Ale podívejte se na něj, byl to nešťastník, a teď je z něj dobrý člověk...« Kdo ho změnil? Ježíš, on našel Ježíše. „Změnil se váš křesťanský život?“ – „No, víceméně ano...“ Pokud do tvého života nevstoupil Ježíš, nezměnil se. Můžeš být křesťanem jen navenek? Ne, Ježíš musí vstoupit, a to tě změní, a to se stalo Pavlovi. Musíš najít Ježíše, a proto Pavel řekl, že nás pohání Kristova láska, co tě žene kupředu. Stejná změna se stala všem svatým, kteří když našli Ježíše, šli kupředu.

Můžeme se dále zamyslet nad změnou, která se odehrála v Pavlovi, jenž se z pronásledovatele stal Kristovým apoštolem. Všimněme si, že u něj dochází k určitému paradoxu: dokud se totiž považuje za spravedlivého před Bohem, pak

se cítí oprávněně pronásledovat, zatýkat, dokonce i zabíjet, jako v případě Štěpána. Když však osvícen zmrtvýchvstalým Kristem zjistí, že byl „rouhačem a násilníkem“ (srov. 1 Tim 1,13), tak to o sobě říká: „Byl jsem rouhačem a násilníkem“ – pak začíná být skutečně schopen lásky. A to je ta správná cesta. Pokud si někdo z nás řekne: „Ach, děkuji ti, Bože, neboť jsem dobrý člověk, dělám dobré věci, nedělám velké hříchy...“ – to není dobrá cesta, to je cesta sebeuspokojení, to je cesta, která tě neosvobozuje, dělá z tebe elegantního katolíka, ale elegantní katolík není svatý katolík, je jen elegantní. Pravý katolík, pravý křesťan je ten, kdo přijímá do svého nitra Ježíše, který mění srdce. To je otázka, kterou vám dnes všem kladu: Co pro mě znamená Ježíš? Vpustil jsem ho do svého srdce, nebo ho mám jen po ruce, ale nedovolím mu vstoupit tolik dovnitř? Nechal jsem se jím změnit? Nebo je Ježíš jen myšlenka, teologie, která platí pořád... A to je horlivost, když člověk najde Ježíše, cítí oheň a jako Pavel musí Ježíše hlásat, musí o Ježíši mluvit, musí pomáhat lidem, musí dělat dobré věci. Když člověk najde ideu Ježíše, zůstane ideologem křesťanství a to nespasí, spasí nás jen Ježíš, pokud jste ho potkali a otevřeli mu dveře svého srdce. Idea Ježíše vás nespasí! Kež nám Pán pomůže najít Ježíše, setkat se s Ježíšem a kež tento Ježíš zevnitř změní náš život a pomůže nám pomáhat druhým.

Zdroj: <https://www.vaticannews.va/cs>
(Redakčně upraveno)

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

Nuže, bratři, nejsme vázáni povinnostmi k tělu, že bychom museli žít, jak chce tělo. Žijete-li totiž tak, jak chce tělo, musíte umřít; jestliže však s pomocí Ducha ničíte záluďnost těla, budete žít.

Evangelium – Mt 11,25-30

Ježíš se ujal slova a řekl:

„Velebím tě, Otče, Pane nebe a země, že když jsi tyto věci skryl před moudrymi a chytrými, odhalil jsi je maličkým; ano,

Otče, tak se ti zalíbilo. Všechno je mi dáno od mého Otce. A nikdo nezná Syna, jenom Otec, ani Otce nezná nikdo, jenom Syn a ten, komu to chce Syn zjevit. Pojďte ke mně všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, a já vás obcerstvim. Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete pro své duše odpočinek. Vždyť mé jho netlačí a mé břemeno netíží.“

Svatý Jan Jones

Blahoslavený Jan Gavan (Světlo 24/2018), sv. Markéta Wardová (Světlo 34/2019), sv. Jan Fisher (Světlo 24/2021). To jsou jména, s nimiž jste se již na stránkách tohoto týdeníku setkali. Patří mezi ně i sv. Jan Jones. S těmi jmenovanými ho spojuje krev prolitá pro Krista v době, kdy katolická víra byla v Anglii přísně zakázána a její vyznavači a šřitelé byli bez milosti posíláni na smrt.

Jan Jones je znám též jako Jan Buckley, Jan Griffith, případně Godfrey Marice. Narodil se v roce 1530, tedy v době, kdy bylo v Anglii katolické vyznání ještě vyznáním státním, v Clynnog Fawr, ve waleském hrabství Caernarfonshire (Gwynedd). Jeho rodina měla značný vliv, nicméně přišla o něj po známém sňatkovém veletoci krále Jindřicha VIII. a jeho následných krocích, poněvadž ho na těchto krocích odmítla doprovázet.

Jindřichovi totiž papež Klement VII. nepovolil jeho nový sňatek s dvorní dámou Annou Boleynovou poté, co zapudil svou právoplatnou choť Kateřinu Aragonskou. Král obratem vypověděl papeži poslušnost, rozvod si povolil sám a s Annou se oženil. V roce 1534 pak vydal tzv. *Supremační akt* aneb *Zákon o svrchovanosti*, v němž se prohlásil za hlavu církve na Ostrovech. Pod nejpřísnějšími tresty přikázal všem státním úředníkům a duchovenstvu tento dokument podepsat. Kdo by odmítl, toho čekalo obvinění z velezrady.

Pronásledoval katolickou církev a v jeho stopách se sveřepou důsledností kráče la dcera Alžběta I., stíhající pravověrné katolíky, kteří se odmítli podříditi nařízení, že hlavou anglické církve je ten, kdo sedí na anglickém trůnu, nikoliv papež. Jedním z jejich prvních počinů z pozice anglické královny bylo zrušení všech klášterů, které v zemi ještě zbyly. Náležel mezi ně i klášter menších bratří sv. Fran-

tiška v Greenwich, v němž se Jan Jones připravoval na kněžství.

Opustil proto zdi kláštera i břehy Ostrovů a vydal se podobně jako mnozí jiní mladí muži do Francie, aby pokračoval v řeholní formaci. V Pontoise, nebo v Remeši přijal kněžské svěcení a řeholní jméno Godfrey.

A jako mnozí jiní odplul zpět do vlasti, aby zde hlásal pravou víru, navzdory vědomí, že mu v případě polapení hrozí takřka jistá smrt. Několik let tam v utajení vysluhoval svátosti, sloužil mše svaté a duchovně vedl tajné katolíky. Používal přitom náhradní jména, z nichž některá uvozují tento jeho životopis. Dařilo se mu úspěšně unikat slídění královských špehů, kteří mu byli tu a tam na stopě.

Nic netrvalo věčně. V roce 1582 se ho královským agentům přece jen podařilo dopadnout, načež ho uvrhli do londýnského žaláře Marshalsea. Tři roky v něm tento statečný minorita strádal, než se jeho zámožným příbuzným podařilo z vězení ho za velké peníze vykoupit.

Dobré postavení sehrálo roli v jeho dalším žalářování, které podstoupil po novém zatčení, ježto pokračoval nadále v pastorační práci věrných oveček. Vězněn byl tentokrát ve Wisbachu, žaláři pro bohaté Angličany. Opustil ho opět na kauzi roku 1590.

Představení menších bratří ve snaze uchránit Jana dalšího souzení posla-

Svatý Jan Jones

li ho do Říma, kde přebýval v klášteře Aracoeli. Toužil však po návratu a v roce 1592 se mu dostalo milosti audience u papeže Klementa VIII. Požádal ho o pozhnutí pro svou toužebně vyhlášenou misi. Poté skutečně zamířil zpět do ostrovní jámy Ilové. Pod novou identitou se Jan Jones vrátil do Londýna, kde po krátkém pobytu u jezuitského kněze Jana Gerarda oprášil své někdejší zkušenosti a opět v utajení podstupoval riziko zatčení, jen aby posloužil svým bratřím a sestram. Opět procházel napříč celou zemí, v domech tajných katolíků sloužil mše a uděloval svátosti. Jedním z jeho žáků byl sv. Jan Rigby. Ten původně odpadl od víry, ale setkání s P. Jonesem ho navrátilo zpět do lůna katolické církve a v roce 1600 završil svůj život pro věrnost nevěstě Kristově na popravišti. Někdy v té době se stal Jan Jones provinciálem minoritů. Opět unikal několik let anglikánským „náhončím i honcům“, především „honně“ vrchního „lovčího“ katolických kněží, Richarda Topcliffého.

Tentokrát skončil v Toweru, kde byl držen dva roky. Dva roky krutého mučení, při němž z něho chtěli bičováním vynutit jména souvěrců a dalších tajných kněží. Marně, P. Jan nikoho nevydal. Topcliffe využil své bezprecedentní výsady vyslychat vězně ve svém domě, nechal zatčeného kněze převést, žalářoval jej ve skle-

POUŤ K PANNĚ MARIÍ KLOKOTSKÉ

Čtvrtek 10. srpna 2023 – 19.00 varhanní koncert (Ladislav Šotek a Štěpán Sova – varhany, Karolína Berková a Eliška Janouchová – zpěv).

Sobota 12. srpna 2023 – 8.00 mše svatá s P. ThLic. Martinem Sedloněm, OMI (misionář milosrdenství) • **10.00 mše svatá** s Mons. ThDr. Vlastimilem Kročilem Ph.D. (diecézní biskup českobudějovický) • 15.00 zpívané Klokotské hodinky a svátostné požehnání • 17.00 mše svatá s P. Karlem Zaiserem, OMI (misionář z Rakouska). V tento den od 8.00 do 13.00 bude ke kostelu přístup autem omezený. **Na této akci se bude fotografovat.**

Neděle 13. srpna 2023 – 10.00 mše svatá s P. Mgr. Tomášem Cyrilem Havlem, Dr. theol., CFSSS (vyučující na TF JU, šéfredaktor časopisu pro děti *Duha*) • 15.00 zpívané Klokotské hodinky a svátostné požehnání.

Živé přenosy (s výjimkou sobotní mše svaté v 10.00) můžete sledovat na www.klokoty.cz.

pení, kde se ho snažil zlomit důmyslně vynalezenými způsoby mučení. Avšak bezvysledně.

Před soudem stanul Jan Jones v roce 1598 a vyslechl si obvinění z velezrádného počinání spočívajícího v nedovoleném opuštění země, v protizákonném vysvěcení a v následném protizákonném návratu. P. Jan neohroženě prohlásil: „*Jsem minorita a kněz Kristův. Vrátil jsem se do Anglie, abych získal co nejvíce duší pro Ježíše. Pokud je to zločin, obviňuji sám sebe jako první a jsem připraven položit svůj život za katolickou víru a za pravdu o primátu římského biskupa.*“

Soud poté uznal obvinění z velezrady za oprávněné a Jana Jonese odsoudil k trestu smrti, jenž měl být vykonán způsobem tehdy běžným pro ty, kdo v očích soudců zradili svou vlast. Jednalo se o slavné „hanged, drawn and quartered“, kdy byl odsouzenec částečně pověšen tak, aby se přidusil, poté mu byly ještě zaživa vyrvány z těla vnitřnosti a následně byl rozčtvrcen.

Jana Jonese, jenž po vynesení rozsudku padl na kolena a děkoval Bohu za milost prolítí krve, tento osud čekal v časných ranních hodinách 12. července 1598. Rozespaly kat zapomněl cestou na popravě provaz, kterým měl Jana přidusit. Než se s ním vrátil, stihl Jan přímo zpod šibenice přihlížejícímu davu sdělit, že umírá kvůli své katolické víře a že se ničím neprovinil, ani nikdy nepromluvil zlého slova proti královně či Anglii. Když mistr popravčí vyrval Janovo srdce z jeho těla, ukázal je davu a vzkřikl tradiční formuli: „*Hle, srdce zrádce.*“ Usekané končetiny P. Jonese byly poté na základě královna přání pověšeny na sloupy u cest na Newington a Lambeth, hlava byla vystavena na katedře v Southworku.

Janovy tělesné pozůstatky se pak snažili získat tajní katolíci, aby je pohřbili, případně uschovali jako tělesné pozůstatky nezpochybnitelného mučedníka pro víru. Břičům se podařilo je pochytat a uvěznit; přesto část ruky se poštětilo převézt do minoritského kláštera v Pontoise. Zprávu o mučednické smrti menšího bratra sv. Františka zaslal do Říma jezuita Jindřich Garnet.

Za blahoslaveného prohlásil P. Jana Jonese 15. prosince 1929 Pius XI., za svatého pak 25. října 1970 Pavel VI.

Pěší pouť za umělce ve stopách Antonína Cyrila Stojana

„Avšak nejlepším měřítkem vzdělanosti a ušlechtilosti každého národa jest způsob, jakým se chová k umění.“

To jsou slova ctihodného Antonína Cyrila Stojana, olomouckého arcibiskupa, jehož si připomínáme u příležitosti sto let od jeho úmrtí. Tato slova jsou i mottem letošní *Pěší poutě za umělce*, která od neděle 23. července do soboty 29. července projde po trase Staré Město – Velehrad – Napajedla – Zlín – Štípa – Fryšták – Rusava – Svatý Hostýn.

Doprovázet ji bude nejen „tatiček Stojan“, ale také další kandidáti svatořečení v olomoucké arcidiecézi: P. Antonín Šuránek, Anička Zelíková, P. Ignác Stuchlý a další. Setkání s těmito významnými osobnostmi bude zprostředkovávat, stejně jako v předešlých dvou letech, P. Jiří Zámečník, biskupský delegát pro svatořečení olomoucké arcidiecéze.

Letošní 17. ročník *Pěší poutě za umělce* se uskuteční jako vždy poslední týden v červenci. Trasa byla vybrána jako připomínka sta let od úmrtí

pověstného arcibiskupa Stojana. Svatí Cyril a Metoděj, jsou jakýmsi ohníkem, ke kterému se vztahovalo veškeré Stojanovo úsilí. Snažil se věřící přivádět k těmto kořenům křesťanství na Moravě. Samotný arcibiskup Stojan, ač působil v úřadu arcibiskupa pouhé dva roky, je také pro všechny další kandidáty svatořečení jakýmsi ohníkem, ze kterého čerpali a kráčeli v jeho šlépějích. Proto téma letošní pouti bude opět opakovat a připomínat, že svatost se týká každého člověka.

Doprovodný program PPU 23 bude nabízet jako vždy každý den slavení mše svaté. Na ni bude navazovat krátká adorace, chvály a zamyšlení nad tématem „svatost pro každého“ prostřednictvím seznamování se s kandidáty svatořečení a jejich odkazu pro každou konkrétní osobu, tedy i mou osobu. Zamyšlení pro účastníky poutnické skupiny, ale i pro každého, kdo se připojí z řad veřejnosti, připravuje P. Jiří Zámečník, přerovský kaplan, duchovně doprovázející letošní PPU 23 již čtvrtým rokem.

Veškeré informace o letošní pouti budou zájemcům sděleny na e-mailové adrese pavlikova.martina@ado.cz nebo na tel. čísle 603 977 711, případně na webu kulturaslova.cz.

Zdroj: Arcibiskupství olomoucké

Srdečně zveme na **DUCHOVNÍ OBNOVU** se zaměřením na vnitřní uzdravení a obhajobu zjevené katolické nauky **s katolickým knězem východního obřadu P. Jiřím Pleskačem**. Je vhodná pro muže a ženy všech věkových kategorií, rovněž tak i pro rodiny s dětmi. Koná se **v poutním domě Svaté rodiny v areálu kláštera ve Vyšším Brodu od pondělí 18. září 2023 v 18 hodin do soboty 23. září 2023**. Přihlašovat se lze na e-mailové adrese recepce@klastervyssibrod.cz nebo na telefonním čísle 602 156 127.

Kolegiální kapitula svatého Kosmy a Damiána ve Staré Boleslavi zve na **MARIÁNSKOU POUŤ K PALLADIU ZEMĚ ČESKÉ 15. srpna 2023 do baziliky Nanebevzetí Panny Marie. Program:** 9.00 – poutní mše svatá (celebruje P. Prokop Petr Siostrzonek OSB, arcipat břežnovský) • 18.00 – večerní mše svatá (celebruje J. M. Libor Bulín, probošt Kolegiální kapituly svatých Kosmy a Damiána ve Staré Boleslavi, kustod Palladia země české a staroboleslavský farář).

Malá Mariánská pouť – 13. srpna 2023: 9.00 – mše svatá (celebruje Mons. Michael Slavík, Th.D.).
Velká Mariánská pouť – 20. srpna 2023: 9.00 mše svatá (celebruje Mons. Karel Herbst SDB, pomocný biskup pražský; doprovází chrámový sbor *Václav*) • 18.00 – večerní mše svatá (celebruje J. M. Libor Bulín).

Šířit pravdu je skutek milosrdenství

Nad dvěma blahoslavenstvími horského kázání

Obsahem pátého blahoslavenství v horském kázání je milosrdenství: *Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství.* (Mt 5,7)

U koho dojdou milosrdenství? U Boha. Protože Bůh je *Otec milosrdenství* (2 Kor 1,3). Již ve Starém zákoně je milosrdenství jednou z předních Božích vlastností: *Hospodin je Bůh milosrdný a milostivý, svrchovaně laskavý a věrný.* (Ex 34,6 a často dále)

Protože takový je Bůh, i my ho musíme napodobovat. *Buďte milosrdní, jako je milosrdný váš Otec.* (Lk 6,36) Tedy: buďte plní laskavé náklonnosti ke všem, kteří potřebují pomoc. Neotáčejte se k nim zády. Je tak snadné přehlížet cizí nouzi, jak to dělá kněz i levita v podobenství o milosrdném Samaritánovi.

Nic nepotřebuje náš podchlazený čas tak jako milosrdenství.

Nic tak nepotřebuje jako lidi, kteří prokazují **skutky milosrdenství**.

V teologické tradici se rozlišuje mezi skutky tělesného a duchovního milosrdenství.

Skutky tělesného milosrdenství uvádí Ježíš ve své řeči o posledním soudu v 25. kapitole Matoušova evangelia. Tam říká Pán jasně a zřetelně, o co se především jedná v našem životě a podle čeho budeme nakonec souzeni: zda jsme tu byli pro ty naše bratry a sestry, kteří potřebují pomoc.

Měl jsem hlad, a dali jste mi najíst; měl jsem žízeň, a dali jste mi napít, byl jsem cizincem a bez přístřeší, a přijali jste mě; byl jsem nahý, a oděli jste mě; byl jsem nemocný, a navštívili jste mě; byl jsem ve vězení, a přišli jste ke mně. (srov. Mt 25,31–46)

Když k tomu přidáme skutek „pohřbívání mrtvých“ (který je dnes obzvláště aktuální, když hrozí zánik křesťanské kultury pohřbívání), máme před sebou výčet sedmi skutků tělesného milosrdenství.

Jim staví církev po bok skutky duchovního milosrdenství:

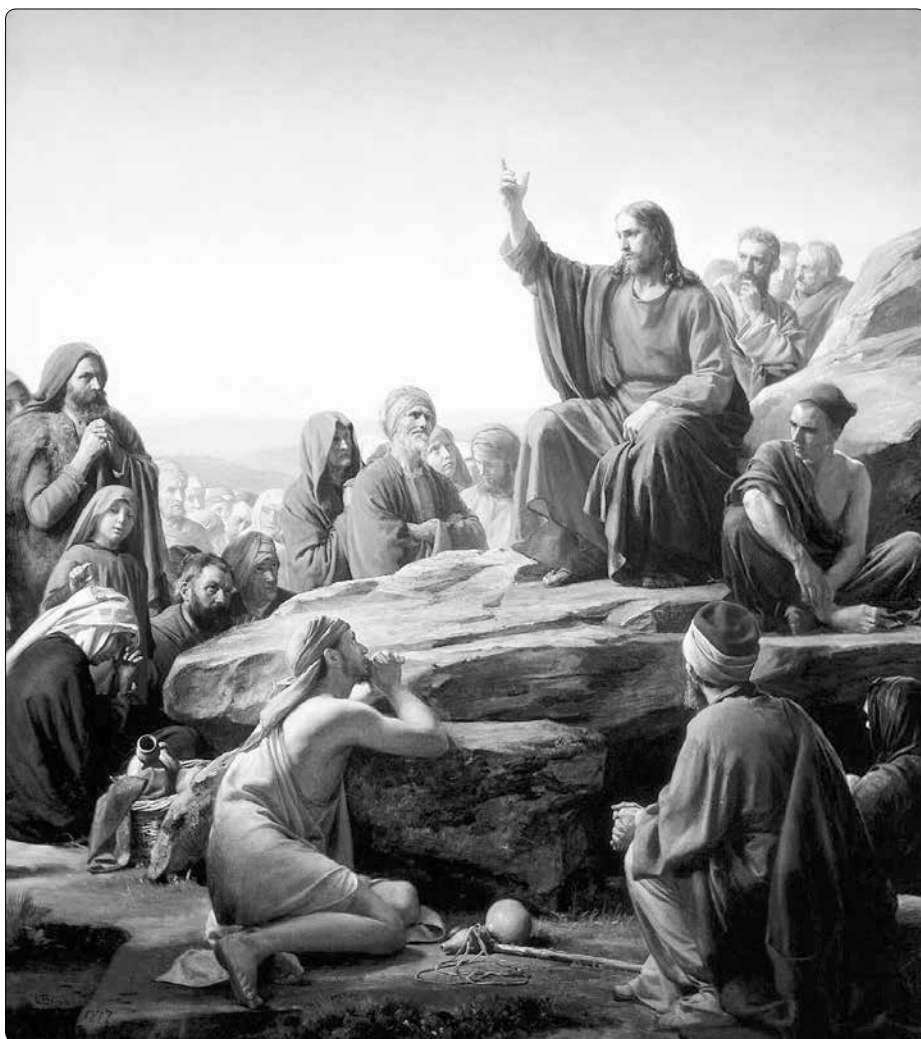
1. Napomínat hříšníky. – Je to obtížné dílo, kterému se rádi vyhýbáme. Přitom každý z nás potřebuje tuto službu:

„correctio fraterna“ – bratrské napomenutí. Mnoha neštěstím v lidském životě by se dalo zabránit, kdyby jeden o druhého více dbal a včas ho upozornil na nesprávnou cestu, chybný postoj. Přecházet všechno zlé mlčením je špatně chápaná tolerance.

2. Poučovat nevědomé. – Tomáš Akvinský říká: „Největší dobrodiní, které můžeme prokázat člověku, spočívá v tom, že ho přivedeme od omylu k pravdě.“ (In Div. nom. 13,4) Protože člověk je také duchovní bytost, od přirozenosti touží po poznání a po pravdě. K tomu patří také **pravda víry**. A právě ta je dnes nedostatkovým zbožím. Náboženská nevědomost je dnes přímo grandiózní. Mnoho pokřtěných jsou náboženští analfabeti,

a tak se stávají kořistí pro falešné proroky, guru a bludné učitele. Je to také vina těch, kterým bylo svěřeno hlásání víry a kteří tento úřad nevykonávají věrně a statečně. Přitom je to skutek milosrdenství, a nikoliv něco jako církevní mentorování, předávat dále *drahocenný poklad víry* (srov. 1 Tim 1,14), nezkrácený, nerozmazaný a nepřekroucený. Mnozí se dovolávají svých práv v církvi. Při tom je třeba myslet na nejdůležitější základní právo věřícího: zprostředkovat a přijímat víru podle učení církve.

3. Dávat pochybujícím dobré rady. – „Dobrá rada je drahá,“ říká se; tedy je to drahocenné, vzácné dobro. Dobrá rada je také darem milosti Ducha Svatého a neměli bychom zapomínat o ni prosit.

Carl Heinrich Bloch (1834-1890): *Horské kázání*

4. Těšit zarmoucené. – V úvodu k 2. listu ke Korintským chválí Pavel *Boha veškeré útěchy*. *On nás těší ve všech našich souženích, abychom pak mohli těšit druhé v jakémkoliv soužení tou útěchou, jakou on potěšuje nás* (2 Kor 1,4). Věřící člověk je tedy člověk, kterého potěšuje Bůh. A jako takový má možnost a povinnost poskytovat ze své strany útěchu. To by mělo být přímo rozlišujícím znamením věřících křesťanů.

5. Snášet trpělivě bezpráví. – Tento skutek nespočívá v konání, nýbrž v utrpění. Kdosi řekl: Ti, kteří snášejí utrpení v trpělivosti, dělají pro lidstvo více než velcí odborníci.

6. Odpouštět ochotně těm, kteří nás urážejí. – To je úkol, na kterém musíme pracovat po celý život. „*Kolikrát mám odpustit svému bratru, když se proti mně provinil? Sedmkrát?*“ Petr se domnívá, že celou záležitost již pochopil. Ale Ježíš ho poučuje: „*Nikoliv sedmkrát, nýbrž sedmdesátkrát sedmkrát.*“ To znamená vždy a pokaždé, v každém případě (srov. Mt 18,21–22).

Odpouštět je obtížné. Když bylo někomu opravdu ublíženo, odpouštění znamená zřeknutí. Zřeknutí se vyrovnání, odčinění, které mi druhý dluží. Toho je snad schopen jen ten, kdo si je vědom, že sám stále stojí před Bohem jako hříšník. Ježíš to vysvětluje podobností o nemilosrdném věřiteli (Mt 18,23–25): Pán odpouští svému dlužníkovi ze soucitu velikou sumu o desetitisících talentů, ale ten dá svého dlužníka uvrhnout do žaláře pro několik denárů. *Odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům*, prosíme v každé modlitbě Otce náš. Dluh je to, co zůstáváme dlužní, láska, kterou dlužíme Bohu a bližním. Pro toho, kdo je si toho vědom, bude snazší odpouštět dluhy ze své strany.

7. Modlit se za živé i zemřelé. – Kdo to ještě dělá? Je jich stále méně. Přitom na modlitbě velmi záleží. Pro nás, pro naše bližní, pro všechny žijící i zemřelé.

Na hrobě Adolfa Kolpinga v Kolíně nad Rýnem stojí slova: „Zde odpočívá Adolf Kolping a prosí o almužnu modlitby.“ Almužnu modlitby nesmíme živým ani mrtvým odepírat.

Poslední blahoslavenství horského kázání platí těm, kteří **snášejí pronásledování pro spravedlnost a pro víru**: *Blahoslavení, kteří trpí pro spravedlnost, neboť jejich je království nebeské. Blahoslavení jste, když vás budou kvůli mně tupit a pronásledovat*

Poselství Královny míru

„Drahé děti! Nejvyšší mi dovolí, abych byla mezi vámi, abych za vás prosila, abych vám byla Matkou a vašim útočištěm. Dítka, vybičím vás, vraťte se k Bohu a modlitbě, a Bůh vám hojně požehná. Děkuji vám, že jste přijaly mou výzvu.“

Medjugorje 25. června 2023

a vyhaně vám připisovat každou špatnost; radujte se a jásejte, neboť máte v nebi velikou odměnu. Tak přece pronásledovali proroky, kteří byli před vámi. (Mt 5,10–12)

S jáсотem a s radostnými písněmi na rtech vstupovali křesťané do římských arén, aby tam byli ukřižováni, upáleni nebo předhozeni šelmám a svou vítěznou smrtí připravili tak podívanou sadistickému publiku.

Svatý Cyprián, biskup z Kartága, daroval svému katanu ještě dvě zlaté mince za odměnu, že mu umožní zemřít pro Krista. Nebo mladý jáhen Vavřinec: byl mučen na rožni ohněm, protože se nechtěl zřici Krista (již ve starověku byl velmi vyhledáván v případech utrpení). Z roštu zvolal ke svým mučitelům: „Nyní bude pečeně hotová; obraťte mě ještě jednou a můžete přijít na hostinu!“

Nebylo to proto, že by křesťané byli masochisté, že by měli zalíbení v bolesti a utrpení. I Kristus by byl raději, aby se mu vedlo dobře, ne špatně. A přesto trvá fenomén, že prvotní křesťanství mučedníci kráčeli na popravu s radostí. Nebáli se těch, kteří *zabijejí tělo, ale duši zabít nemohou* (Mt 10,28). Věděli, že zemřít pro Krista není pro ně ve skutečnosti špatné, nýbrž dobré: je to brána k nebi. K onomu nebi, které Štěpán, první krvavý svědek křesťanství, viděl před sebou v okamžiku smrti otevřené: „*Vidím nebesa otevřená a Syna člověka, jak stojí po Boží pravici!*“ (Sk 7,56)

Tato smrt není koncem života, nýbrž počátkem nového života. Smrt, znovuzrození ve světle, v Kristu, který je světlo světa. Nesmrtelná jsou slova, která napsal sv. Ignác z Antiochie tváří v tvář mučednické smrti jako list útěchy křesťanské obci: „Pro mne je lepší zemřít v Ježíši Kristu a stát se králem celé země. Hledám toho, který pro nás zemřel, toužím po tom, který pro nás vstal z mrtvých. Předem mnou je zrození. Odpusťte mi, bratři! Nebraňte mi dospět k životu. Chtěl bych náležet

Bohu, nevracejte mě světu a nezaměňujte mě za to, co je pozemské! Dovolte mi, abych přijal čisté světlo! Teprve až tam dospěji, budu člověkem.“ (*Epistola ad Romanos*, kap. 6,1–7)

Byla to tato jistota věčného života u Krista, která dávala triumfovat pronásledovaným křesťanům nad jejich katany. K tomu přistupoval ještě další motiv: myšlenka, že je to čest a vyznamenání, když člověk může trpět pro Krista. Tak to slyšíme již o apoštolech, které vyslychala vele rada a pak je dala zbičovat: *Oni odcházeli s radostí, že směli pro to jméno trpět příkoří.* (Sk 5,41)

Je to znamení zralosti, pečeť pravého učedníka, že může pro svého Pána bojovat a trpět. Je-li tomu tak, pak také platí: kdykoliv zažijeme pro víru a pro následování Krista osočování, pomluvy, nenávisť, odstrkování, urážky, nesmí nás pro to přepadat zatrplost. Musíme mít na paměti slovo Pánovo: *Radujte se a jásejte, tak přece pronásledovali proroky před vámi*. Na druhé straně však platí: *Běda vám, když vás budou lidé chválit; neboť stejně tak chválili vaši otcové falešné proroky.* (Lk 6,26)

S křesťanem, kterého všichni lidé chválí, který nikde nenarazí, nemá žádné nepřátele, není asi něco v pořádku. A také církev, kdyby se stala miláčkem celého světa a sklízela potlesky, musela by se vážně ptát, zda je ještě na cestě Ježíše Krista. – Neboť jeho cesta není cestou nejmenšího odporu. Být křesťanem znamená být ve své podstatě **nekonformní**.

Vy nevěrní, nevíte, že sprátelit se se světem znamená zneprátelit se s Bohem? Kdo chce tedy být přítelem světa, stává se nepřitelem Božím... Proto se podřízujte Bohu. Proti ďáblu se vzepřete, a uteče od vás. Přijďte blíže k Bohu a Bůh přijde blíže k vám, říká se vši tvrdostí apoštolů Jakub (4,4.7).

Z Der Fels 5/2002 přeložil -Iš-
(Redakčně upraveno)

Svět milosti pravoslavných klášterů

Na stránkách Světla (č. 14/2013) jsme již psali o německé princezně Alžbětě Hessenské (1864–1918), která se v roce 1884 stala členkou ruské carské rodiny, a to díky sňatku s velkoknížetem Sergejem Alexandrovičem Romanovem. Spolu se svým hluboce věřícím manželem, strýcem posledního ruského cara, byla velkokněžna Alžběta všeobecně známa jako mimořádně dobročinná žena. Když se Sergej po 21 letech manželství v roce 1905 stal obětí krutého bombového útoku, jeho manželka, která přijala ruskou pravoslavnou víru, se na pět dní stáhla do samoty a modlila se, aby mohla přinést „odpuštění svého manžela“ jeho vrahovi do vězení.

Po roce smutku velkokněžna prodala všechny svůj majetek, včetně vzácné sbírky šperků a snubního prstenu, a založila v Moskvě pravoslavný Klášter sv. Marty a Marie pro Sestry lásky a milosrdenství. Právě těmto sestřím při založení kláštera řekla: „Opouštím zářivý svět, ve kterém jsem měla vysoké postavení, a nyní sestupuji spolu s vámi do mnohem většího světa – do světa chudých a trpících.“ Jediná místa, která už jako představená čas od času ráda navštěvovala, byly odlehle pravoslavné kláštery, kde trávila chvíle tiché modlitby s Bohem, aby načerpala nové síly. Vnitřně hledíc na chudého Ježíše, pomáhala ubohým v bidných moskevských čtvrtích a prosila bohaté o almužnu pro svůj klášter s nemocnicí, lékárnou a sirotčincem. Brána kláštera byla vždy otevřená, a to i pro ty nejtěžší případy, které žádá nemocnice v Moskvě, a ani nemocnice v okolí nechtěly přijmout. Každý věděl, že zde se zadarmo, zodpovědně a s láskou postarají o každého.

Do kláštera opět přivedli těžce nemocnou ženu; měla rakovinu, v té době neléčitelnou nemoc. Její manžel, tovární dělník nasáklý revoluční propagandou a tvrdý ateista, nenáviděl monarchii a všechny členy carské rodiny. Byl pevně přesvědčen, že vládnu svému lidu jen ze sobectví. O velkokněžně slyšel mnoho lží; pomlouvali ji, že je

to pyšná a sobecká žena. Každý den přicházel na návštěvu a – ať chtěl, či nikoliv – velice na něho zapůsobilo, když viděl, jak skvěle je o jeho ženu postaráno. Všiml si zejména jedné sestry, která byla vůči jeho manželce mimořádně srdečná a trpělivá: seděla u postele pacientky,

Velkovévodkyně Alžběta Fjodorovna

s láskou jí podávala léky, vždy ji potěšila slovem a sem tam i nějakou sladkostí. Kromě toho viděl, že tato sestra je velmi empatická, snaží se porozumět všem nemocným a povzbuzuje je ke svatému přijímání. Nabídla také jeho manželce, aby

přijala svatou zpověď a svaté přijímání, a ona souhlasila. Když se nemocné blížily její poslední chvíle, tato mimořádně laskavá sestra u ní bděla celou noc a udělala všechno, co bylo v jejich silách, aby umírající ženě trochu ulehčila. Pacientka ráno zemřela a sestra ji umyla a oblékla. Potom kněz celebroidl mši svatou za zesnulou. Manžel žasl nad všemi těmito projevy křesťanské lásky, a třebaže byl silně zatrpklý, dokázal se slzami v očích pouze konstatovat: „Ani její vlastní matka by se o moji manželku nedokázala postarat lépe.“ Když mu řekli, že tato sestra je „samotná představená kláštera, že je to velkokněžna Alžběta Fjodorovna“, rozplakal se jako dítě. Prosil „velkou matku“, jak ji pacienti nazývali, o odpuštění za všechny urážky a projevy nenávisť. Obrátil se a stal se věřícím.

Když se po Velké říjnové revoluci v roce 1917 chopili moci bolševici, do Kláštera sv. Marty a Marie, tohoto „ohniska pověřivosti“, vtrhl rozvášněný dav; někteří byli opilí, mnozí z nich bývali trestanci. Chovali se pobuřujícím způsobem a neslušně. Jeden z nich, oblečený ve špinavé uniformě, se bezohledně postavil před představenou a ušklíbl se: „Co jsi teď ty, které kdysi říkali »Vaše výsost«?“ Alžběta klidně odpověděla: „Jsem zde, abych sloužila lidem.“ Nato se vzbouřenec neústupně dožadoval, aby mu ošetřila ránu, zapáchající absces v oblasti slabín. Jelikož Alžběta byla svojí vnitřní modlitbou při práci stále

s Bohem, našla v sobě potřebnou sílu. Laskavě ho požádala, aby si sedl na židli, poklekla před něho, ošetřila ho a naléhavě mu radila, aby přišel druhý den a nechal si ránu znovu převázat, jinak mu hrozí nebezpečí otravy krve. Pak se znovu zeptal, ale tentokrát již dotknut milostí: „Kdo jsi?“ a vznešená abatýše skromně odpověděla: „Jsem zde, abych pomáhala nemocným.“ Později uklidněný dav opustil klášter, zahanbeně se ohlížeje zpět na místo obětavé pokorné služby.

Abatýše Alžběta mezi dvěma pacienty a mladými sestrami

Z *Vítězstvo Srdca* 148/2022
přeložil a upravil -dd-

„V tvém těle vzplanula láska“

Rozjímání Dona Jakuba Tartardiniho (1946–2012)
v chrámu sv. Leopolda Mandiče v Padově 18. prosince 2002

Dnes musím z povinnosti promlouvat. Nezbyvá mi nic jiného než vyslovit jednoduchou modlitbu: „Přijď, přijď, Ježíši!“ Nemůžeme Pánu nic říct, leda v modlitbě. To je ta nejkrásnější věc, ve které nás Pán nechává žít. Dítě nedemonstruje, že jeho maminka je zde. Když říká maminko, poznává její přítomnost, když prosí, aby je měla ráda. Přítomnost se nedemonstruje. Když ji uznáváme, prosíme o ni. Není to náhoda, že křesťanské *Credo* je modlitba. Co jiného může člověk v podstatě říct Pánu než: „Přijď, ano, přijď.“

Musel jsem v těchto dnech obzvláště přemýšlet o této věci, jak často říkáme: „Bud' vůle tvá!“ Jako by to byla od nás odpověď! A přitom člověk nemůže říct „Bud' vůle tvá“ jinak, než jako modlitbu. I když říkáme tato slova, není to od nás odpověď, ale je to prosba. Především v těch okamžicích, ve kterých se nám to zdá nemožné, aby z našeho srdce taková prosba stoupala. „Bud' vůle tvá“ je prosba, která se odehrává v nás.

Chtěl bych udělat poznámku na okraj, která byla pro mě objevem a napadala mě v poslední době i při mši svaté. Musel jsem myslet na svého starého faráře, kvůli kterému jsem šel po tercii do semináře. (Moji rodiče nechtěli, abych tam šel hned po páté třídě základní školy.) Kněz, kvůli kterému jsem šel do semináře, byl skutečně velmi dobrý kněz, prostý a korektní. Já jsem si myslel, že všechna jeho slova jsou moralistická. V podstatě mluvil jen v příkazech. O tom, co má být. A přece jeho slova byla katolická. A já jsem si nejdříve myslel, že všechna jeho slova jsou gnostická. Gnóze nebo gnosticismus je velká hereze, kterou Jan, Miláček Páně, definuje: „Antikrist popírá, že Boží Syn, Ježíš, přišel v těle.“ Všechna slova mého starého faráře poukazují na Ježíšovo lidství. A také na svátosti. Všechny. Zatímco naopak dnes všechno, co se říká, poukazuje na ideje. Na křesťanské ideje, protože ta slova se vztahují na křesťanské obsahy. Ale jsou to ideje,

jsou to křesťanská slova, ve kterých není obsažen Ježíš.

Ježíšovo lidství. Člověk, stvořený Bohem, zhřešil. A mnoho staletí se čekalo na Mesiáše. A pak, před dvěma tisíci lety, přišel. Ježíšovo vtělení je něco reálného, to, že začal v Nazaretě existovat, když byl počat. Matka Boží řekla: „Zde jsem“, a věčný Boží Syn se stal tělem. V tom okamžiku se stal člověkem. Předtím byl jen Bohem. Ježíšovo lidství znamená, že devět měsíců ho nosila ve svém lůně matka. Ježíš by nebyl správným člověkem, kdyby nebyl podroben času a prostoru. Devět měsíců byl v malém Mariině lůně. A v těch devíti měsících pozorovala Maria, jak její břicho stále narůstá. *Alvus tumescit virginis*. Byl podroben času. A pak přišel zázračný porod, plný úžasu, v Betlémě: *Talis decet partus Deum*. A pak byl dítětem a odpovídal již ve dvanácti na otázky učenců. Po třiceti letech, po tiché práci v Nazaretě následovaly divy, učedníci, pak smrt. A smrt byla skutečná. A zmrtvýchvstání nebylo totožné se smrtí, nýbrž se stalo až ráno třetího dne po smrti. O velikonočním ránu. Zvrácená gnóze naopak říká, že žádná taková reálná rozlišení již neexistují! Prý smrt je život, bolest je blaženost, hřích je milost. Ne! Hřích je hřích! A smrtelný hřích je smrt duše; když někdo zemře se smrtelným hříchem, pak jde do pekla. Vše je přenecháno Božím milosrdenství, které je a zůstane tajemstvím. A tak to říká Církev svatá ve vztahu k člověku, plná naděje, tedy v modlitbě, že kdo umře v Boží milosti, přijde do nebe, kdo ale umře ve smrtelném hříchu, upadne do druhé smrti, která nemá žádný konec, do věčné smrti.

Ale dnes jako by to všechno už nebylo. Slova už nepoukazují na tyto jednoduché věci, nepoukazují již na Ježíšovo lidství. Na otázku, jaký je rozdíl mezi křesťanským a nekřesťanským dítětem, Péguy řekl: „Křesťanské dítě je dítě, kterému bylo tisíckrát představeno před oči Ježíšovo dětství.“ Ježíšův příběh byl postaven

před oči. Žádné ideje, nýbrž Ježíšův příběh. A proto nemusíme vytvářet žádné umělé otázky. Otázky klade život. A odpověď na otázky, které klade život, nejsou žádná křesťanská prohlášení, nýbrž je to Ježíšovo lidství. Odpovědí na bolest je *Ukřižovaný*. Na Velký pátek zemřel na kříži. A tu noc předtím, onu noc na Zelený čtvrtek (*noctem cruentam crimine* – noc krvavou zločinem), tu noc tak velice trpěl, že se v zahradě Getsemanské potil krví. Pak následoval proces bičování, korunování trním. Jeho lidství! Nikoliv křesťanské odpovědi, které my vymýšlíme. Toto lidství, dívat se na toto jeho lidství, to je odpověď na bolest. A tak zůstává tajemství nedotčeno, ale v srdci, když se ho Pán dotkne, je čekání naplněno a srdce dostává odpověď.

Krátce a dobře: před padesáti lety ještě poukazovala slova, která člověk slyšel v kostele, i ta moralizující, na Ježíšovo lidství. Poukazovala na příběh, poukazovala na onoho člověka, kterého matka počala ve svém lůně, jmenovala se Maria, a po devět měsíců ho nosila pod srdcem, kterého porodila, kojila (jak jsme předtím slyšeli *Lactans sacrato ubere*) jako každé jiné dítě, pak se začalo usmívat, darovalo své matce a svému otci úsměv. Toto dítě, když se stalo dospělým, shromáždilo kolem sebe malý zástup přívrženců. Tento člověk je všechno, co nám Tajemství chtělo zjevit a sdělit. Tento člověk je Bůh. „Z jeho plnosti jsme všichni obdrželi, a to milost za milostí.“ Tak to napsal Jan, jeho milovaný učedník. A Pavel: „V něm přebývá tělesně plnost božství.“ Všechno, co nám Bůh chtěl ukázat a darovat, je v jeho lidství.

„*Tabernaculum eius caro eius*,“ píše Augustin. Božím příbytkem je jeho Tělo. Jeho lidství: to, jak se díval, jak se ptal, jak se divil, jak plakal, jak se unavil. Tak jako tehdy onoho odpoledne, když seděl u Jakubovy studnice a přišla žena, která jistě nebyla ve vsi vzorem morálky, aby nabrala vodu. Všechno, co je Bůh, co je věčné a nekonečné tajemství, známe

skrze jeho lidství, skrze ně můžeme dospět k jeho poznání. Když se díváme na jeho lidství. Tak také souhlasí, když Ježíš večer na Zelený čtvrtek na Filipovu otázku (Filip je sympatický apoštol, protože klade mnoho otázek. Jako všichni apoštolové, z nichž každý je sympatičtější než ti ostatní.): „Ukaž nám Otce, a to nám stačí,“ odpověděl: „Filipe, tak dlouho jsi se mnou, a neznáš mne? Kdo viděl mne, viděl Otce.“ Kdo viděl mne. Nikoliv v mystickém vidění. Kdo viděl svými očima, kdo viděl tělesnými očima tohoto člověka, ten se díval na Otce.

Krátce a dobře – minulý týden mi bylo, jako bych poprvé prohlédl... A přišla mi na mysl tato slova sv. Jeronýma: „*In gemuit totus orbis, et arianum esse miratus est.*“ Celý svět je šokován poznáním, že už není křesťanský. Poznal o sobě, že už není křesťanský, i se všemi svými křesťanskými slovy. Že není křesťanský, i se všemi svými křesťanskými idejemi. Když už tu není žádný bezprostřední vztah, když slova nepoukazují bezprostředně na jeho lidství, pak už tu není křesťanství. Není zde už ten obdivuhodný příběh. Když už není ani stvoření, ani milost, pak to souhlasí, že stvoření a milost se mohou zaměnit, je možno jít až tak daleko, že se v hříchu hledá spása. Všechno je zmatečné, není tu žádný bezprostřední poukaz na jeho lidství a na jeho příběh.

Chtěl bych tu poukázat jen na tři věci:

1. To první, proti čemu gnóze, ta velká gnostická hereze, především bojuje, je to, že tvor je dobrý a že byl zraněn prvotním hříchem. *Quod Eva tristis abstulit.* Říká se tu, že Eva byla smutná. Jak krásná byla prvotní společnost, jak krásný byl pozemský ráj! Bylo zde ustavičné překvapení. Ona byla smutná, když zhřešila a dala nám upadnout do tohoto stavu, který už nebyl krásný. To, co zůstalo, je srdce plné očekávání, ale stav už není krásný. A místo překvapení přicházejí starosti. To je nejkrásnější z toho, co Péguy říká. Co způsobil prvotní hřích? Způsobil všem starost. Místo překvapení způsobil všem námahu a starost.

Ale k prvotnímu hříchu bych vám chtěl přečíst jednu strofu z básně Alexandra Manzoniho o Vánocích, která popisuje stav člověka, který se narodil zraněný

prvotním hříchem: „Ten, který se narodil k nenávisti...“ Po hříchu Adama a Evy se rodíme k nenávisti. „Vy jste zlí,“ říká Ježíš. „Kdo z těch, kteří se narodili k nenávisti, kdo z nich mohl říci nedostupnému Svatému: Odpusť?“ Kdo by mohl říct „odpusť“ nedostupnému Svatému, který nemá žádnou tvář? Neboť před Ježíšovým vtělením nemělo Tajemství tvář, na kterou bychom mohli pohledět, tak jak se na ni dívali Maria a Josef, oba tito mladí lidé, kteří se jako první dívali na Boha, když ho Maria porodila.

„Kdo z těch, kteří se zrodili k nenávisti, kdo z nich byl ten, který nedostupnému Svatému...“ Nedostupnému, k němuž nikdo nemohl proniknout. Kdo? V jedné písni se zpívá: Ty jsi otevřená brána k nebi, ty Matko Boží, ty, jeho Matko, ty jsi otevřená, *pervia - snadno průchodná* - brána k Bohu. „Kdo z těch, kteří se zrodili k nenávisti, kdo z nich mohl říci nedostupnému Svatému: Odpusť?“ Uzavřít novou věčnou smlouvu? Kdo mohl obnovit tuto smlouvu, aby Tajemství, Pán, Stvořitel, již nerozléval úzkost? Po hříchu měl totiž člověk z Boha strach: „Bál jsem se, a tak jsem se schoval.“ Kdo mu mohl opět vrátit to přátelství, které pů-

**Bartolomé Esteban Murillo (1618-1682):
Neposkvrněné početí**

sobí, že přiblížit se k Bohu již nevyvolává strach, nýbrž nevýslovné společenství a ustavičné překvapení? „Uzavřít novou smlouvu? Vytrhnout vítěznému peklu jeho kořist?“ Peklu, které triumfovalo, vytrhnout kořist! To je stav člověka. Tak se člověk rodí a nemůže sám říct „odpusť“. Tak se člověk rodí. Ale právě proto, že se tak rodí, křesťané nikoho neodsuzují. Proto když jeden muž na cestě z Jeruzaléma do Jericha padl do rukou lotrů a oni ho nechali polomrtvého ležet u cesty, milosrdný Samaritán, a to je Ježíš, který šel kolem, ho neodsoudil. Neřekl mu: „Podívej se na sebe, jak vypadáš.“ Ne, on s ním měl soucit. Ti, kdo neuznávají prvotní hřích, navzájem se odsuzují, jeden druhého utlačují. Pak tu není onen soucit, který i pohan, jakým je Cicero, označil za lidskou ctnost. Rodíme se zranění, špatní se rodíme. *Dlouhou dobu* nikdo není schopen *sám* zachovat přikázání, která jsou vepsána do srdce. Nikdy. Jsme ubozí hříšníci. Milosrdný Samaritán nikoho neobviňuje, nikomu nespílá, vzal zraněného do náruče, obmyl ho a ovázal jeho rány.

2. Ale něco se stalo. Ten muž nemohl říct „odpusť“, ten muž se nemohl obrátit; jako kámen, který spadl z hory do údolí, se nemůže sám obrátit, dokud nepřijde přátelská moc, jiná, než je v tom kameni, aby ho opět pozvedla. To říká Manzoni ve své básni. A Dante: „V tvém těle vzplanula ona láska!“ Před dvěma tisíci lety! Nikoliv mimo čas, nýbrž právě v okamžiku času, v Nazaretě, na samé hranici území vyvoleného národa, v Galileji pohanů. V onom okamžiku času, „v tvém těle“, v těle této mladé ženy jménem Maria „vzplanula ona Láska“. V těle mladé dívky vzplanula Láska, možnost žádat o odpuštění, možnost říct „odpusť“.

„V tvém těle vzplanula ona Láska, jejímž žářem...“ Nikoliv slovy, jak my říkáme, nikoliv skrze odpovědi, které si vymýšlíme. „Jejímž žářem nám v tomto věčném míru mohl vykvést tento Květ.“ Jejímž žářem rozkvétl znovu život; byla mu zasazena smrtelná rána, a on mohl znovu vykvést. Jejímž žářem, žářem této lidské přítomnosti v Mariině těle, ve styku s tímto Člověkem, ve viditelném styku po devět měsíců, jeho obdivuhodným zrozením, zrozením bez bolestí. Zatímco porod každé ženy v důsledku prvotní viny je

Milosrdní bratři přijímají nominace na udělení Cen Celestýna Opitze

spojen s bolestmi, byl porod této mladé dívky porodem v úžasu. Jak je krásné to, co miní Církev *panenským porodem* Mariiným! Porodem, který naplňuje úžasem. Porodila toho, kterého spatřila nejdříve ona sama, pak Josef a pak pastýři.

„V tvém těle vzplála ona láska, skrze ježíž žár v tomto věčném míru...“, v ráji. V ráji stále vykvétá život. „Mohl nám zde vykvést tento Květ.“

Chtěl bych vám přečíst, jak krásným a prostým způsobem říká tuto věc již Pius X. ve svém katechismu: „Jak se Boží Syn stal člověkem? Boží Syn se stal člověkem, když přijal tělo a duši, jako je naše, v čistém lůně Panny Marie působením Ducha Svatého.“ Bůh přijal tělo a duši, jaké máme také my. Tělo pocházelo zcela z této mladé dívky, zcela z její krve, z jejího masa. A pak: „A tento Boží Syn, který se stal člověkem (protože to se stalo: *Slovo se stalo tělem*. Věčné slovo se stalo tělem před dvěma tisíci lety v Nazaretě!), přestal proto být Bohem? Syn Boží, který se stal člověkem, nepřestal být Bohem, nýbrž začal být člověkem a stále zůstal Bohem.“ A nakonec: „Byl Ježíš Kristus stále zde? Ježíš Kristus jako Bůh byl stále zde od okamžiku svého vtělení.“ Začal existovat jako člověk, když Maria řekla „ano“.

3. Co se stane, když lidské srdce zasáhne to teplo lásky, které vzplanulo v těle mladé dívky? „Ve tvém těle vzplanula ona láska.“ Láska! Možnost dosáhnout odpuštění. Až do této chvíle mohl člověk jen letmo zachytit stín, odraz tohoto očekávání lásky. Starý zákon je ve stínu, v odrazu k této skutečnosti. Když tato skutečnost nastává, je tento stín uctivě odsunut stranou. Když je tu přítomen ten, koho milujeme, díváme se na něho a nikoliv na fotografii. Tak je tomu se vztahem mezi Ježíšovou skutečnou přítomností a Starým zákonem. Lidská přítomnost je nepředvídané, neočekávané vyplnění očekávání. „Všechno bylo učiněno s pohledem na něho.“

Co způsobí tento žár, když zasáhne lidské srdce? Probudí v srdci naději. Když tento žár zasáhne lidské srdce, uvede je do úžasu. Druhá ctnost, naděje, ví, co je to úžas. Když tento žár zasáhne lidské srdce, zažije člověk úžas, který už není naplněn starostí. Obtíženo třeba tisíci věcmi, srd-

Již 14. ročník Cen Celestýna Opitze za vzor v péči o nemocné a potřebné budou milosrdní bratři udělovat v neděli 22. října 2023 v sále Milosrdných bratří v jejich brněnském konventu a v živém přenosu na TV Noe. Pokud víte o někom, kdo by si zasloužil letošní ocenění, milosrdní bratři budou vděční, když jim pošlete vaši nominaci.

Cena Celestýna Opitze symbolizuje poděkování řádu a vlastně celé společnosti za příklad v poskytování péče nemocným, chudým a všem jakkoliv potřebným. Laureátem se může stát kdokoliv – jednotlivci či organizace; žádný limit není v náboženském či společenském postavení, cena dokonce není vázána ani na české prostředí. Je zkratka pro ty, kdo konají dobro v jakémkoliv podobě.

ce žasne. A srdce se obrací, je opět jako srdce dítěte. Když tento žár zasáhne srdce, vyvolá dojetí, úžas a naději. Tato naděje není pouhé vědomí, že potom něco přijde. Tato naděje je počátek rozkvětu, ráje na této zemi. Klíčení je počátek, to není ještě hotový květ. Prvý pupenec je teprve počátek. Když žár zasáhne srdce, začne srdce klíčit. Tomu se říká naděje.

Čtème Danteho: „Zde (zde v ráji, modlí se svatý Bernard) jsi pro nás každodenním světlem bliženské lásky.“ V ráji je všechno jinak než na zemi. Protože v ráji je navždy zajištěna láska. Zde na zemi spočívá všechno na naději, na úžasu, skutečném, ale tísnivém úžasu, protože zůstává pravdou, že tato naděje může být ztracena. Boží milost můžeme ztratit. Dogma o víře také říká, že bez zvláštní pomocné milosti si milost nezachováme. Je to tedy tísnivá milost. Skutečná, skálopevná, ale tísnivá. Giussani takto popisuje svůj život: „Věci, které se staly, když se staly, vyvolaly úžas; tak velice to byl sám Bůh, který je způsobil, a z nich jeho jednáním vznikl příběh, který se stal před mýma očima mně samému.“ Tak Bůh tká látku cesty, která probíhá před mým zrakem a ve mně.

„Zde ty jsi každodenním světlem bliženské lásky,“ zde jsi zářícím sluncem, leskem bliženské lásky. Láska k bližním

Protože tito lidé často pracují mimo pozornost médií a široké veřejnosti, jsou milosrdní bratři vděční každému, kdo jim zprostředkuje příběh ze svého okolí, který si zaslouží pozornost a toto alespoň symbolické uznání. Své nominace můžete posílat na e-mail vit.pospichal@milosrdni.cz. **Uzávěrka nominací letošního ročníku je 9. července 2023.**

Více o ocenění a řádu milosrdných bratří na webu www.milosrdni.cz.

Zdroj: Biskupství brněnské

Poznámka:

Celestin Opitz (1810–1866) – člen, převor, provinciál Řádu milosrdných bratří. Jako první (v Evropě) provedl a dál prováděl operace v narkóze.

je, když se žádost srdce utiší, a to, co si srdce přálo, je darováno. „Zde dole mezi lidmi jsi stále živým pramenem naděje.“ Dole, na zemi, mezi smrtelnými lidmi, kteří jdou vstříc smrti (jak realistické je křesťanství!), Ty, Maria, Matko Boží, jsi možností, aby se úžas stále obnovoval, aby se obnovila Boží milost („v tvém těle vzplanula ona Láska“), aby tento žár zasáhl naše srdce, takže život jde od začátku k začátku a zahrnuje každý okamžik. Svatost spočívá v tom, když tento žár zachvacuje téměř (téměř – na zemi to ještě není jako v ráji) každý okamžik. Pater Leopold Mandič byl takový. Tento žár, tento úžas uchvacoval jeho srdce téměř v každém okamžiku, tak byl drahý jeho srdci. Cesare Pavese říká: „Opravdový úžas nevzniká z nového, nýbrž ze vzpomínání.“ Takže srdce je tak drahé jako dům, ve kterém srdce přebývá.

„Zde jsi každodenním světlem bliženské lásky, zde dole mezi lidmi jsi stále živým pramenem naděje.“ A Dante končí a vyjadřuje se skrze modlitbu: „Co může dělat člověk, hříchem zraněný člověk, když tento žár lásky, která vzplanula v Mariině těle před dvěma tisíci lety, zasáhne jeho srdce? Člověk může říct: „Ty jsi tak velká, ó Paní, tak mocná, že ten, kdo hledá milost, a neprosí Tebe, touží bez křídel vzlétnout.“ Ženo, Ty jsi tak velká

a tak mocná, že touha toho, kdo si přeje milost, a nepřichází k Tobě, je jako létání bez křídel. A je zde ještě jiná, ještě krásnější sloka, protože je blízka skutečnosti, že prosba sama je plodem její milosti. „A Tvoje dobrota nejen že přichází na pomoc tomu, kdo prosí, ne, kolikrát ona sama ráda vychází prosbě vstříc.“ A zde je tajemství. Bezedné tajemství zvláštní Boží lásky: Bůh nejen že odpovídá na prosby, nýbrž sám prosbám předchází. Jinak bychom ani nevěděli, jak máme prosit. Tvoje dobrota, Maria, stojí nejen u toho, kdo Tě prosí, „ona sama ráda vychází prosbě vstříc“. (Můžeme říct, že vždy, jinak bychom neprosili, nýbrž jen vyslovovali své požadavky nebo slova.) „Tvoje milost vždy předchází a stále nás provází.“ Předcházet, to znamená přicházet ještě dříve než prosba. Prosit, to vyžaduje alespoň v nejzazším horizontu být přitahován a dotčen oním žářem, který vzplanul v Mariině těle.

A tím přicházím k závěru. Především – na kolenou ve zpovědní místnosti patera Leopolda jsem slíbil, že skončím těmi slovy. To znamená, že podle mého mínění to není jen můj názor, nýbrž názor svaté Církve, a je to alternativa k hrozně herezi, o které jsem mluvil na začátku, když jsem mluvil o gnosticizmu v Církvi. Jidáš byl jeden ze Dvanácti, který ho zradil. Pronásledování světa a ďábla se děje stále skrze křesťany. Jidáš, jeden ze Dvanácti, ho zradil. On byl jeden ze Dvanácti! Jako Petr a Pavel, kteří museli dát život kvůli zášti některých křesťanů. A tak je tomu stále. I dnes je tomu tak. Alternativa k Antikristu, tomu, který neuznává Ježíše Krista, vtěleného Božího Syna, spočívá ve třech věcech:

První je zpověď. Zpověď je forma, kterou definoval Tridentský koncil. Pokorná víra, ke které před krátkou dobou vyzval papež všechny křesťany. Zpověď, která je **správným, úplným, pokorným, přesným a rozvážným vyznáním.** (To je pět znaků pro vyznání hříchů podle katechismu Pia X.) Správné a úplné vyznání všech jednotlivých smrtelných hříchů. Zpověď přináší s sebou tento realismus. Skrze něj je hřích hříchem. A gesto, nejjednodušší gesto na světě, gesto hříšníka, který je možná větší hříšník než ty, gesto zpovědníka, to je gesto, které činí on, ale napl-

ňuje je Ježíš Kristus: gesto Ježíše Krista ti odpouští. Svátost zpovědi, jak ji ustanovil Ježíš a jak má vypadat podle názoru Církve: rozsudek a milosrdenství. To je v souladu s tím, co bylo napsáno pod obrázkem v katechismu, když jsem byl ještě mladý: že špatně se zpovídat je svatokrádež. Byl to obrázek dítěte, kterému za zády vykukoval ďábel. Proti tomu tam byl obrázek anděla strážného u dítěte, které se usmívalo a dobře se zpovíдалo. Zpovídat se tak, jak to žádá Církev. Svátost zpovědi je první způsob, ve kterém Maria vítězí nad všemi herezemi. Tak to říká jedna liturgická antifona, kterou Don Bosco převzal do svých modliteb k Matce Boží: „Ty, která jsi sama (ona sama, nikoliv my!) zničila všechny hereze světa!“

Druhá je svatý růženec. Chtěl bych vám přečíst několik řádků, které napsal o svatém růženci papež Luciani⁽¹⁾, když byl ještě patriarchou v Benátkách: „Já osobně, když se modlím k Bohu nebo k Matce Boží, cítím se raději jako dítě než jako dospělý.“ To platí pro celý život. Být dospělý ve víře znamená být si vědom toho, čím jsme, totiž ničím. „Beze mne nemůžete činit nic.“ Papež Luciani pokračuje: „...abych se zcela poddal něžnosti, jakou chová dítě ke své matce a k svému otci. Být alespoň půl hodiny sám s Bohem tím, čím skutečně jsem, se vši svou ubohostí i se svými nejlepšími stránkami. Růženec, tato jednoduchá a prostá modlitba, mi pomáhá být jako dítě. A za to se vůbec, ale vůbec nestydím.“ Růženec s modlitbami *Otče náš* a *Zdravas, Maria* (a závěrečnými střelnými modlitbami) je modlitba, ve které jsme tím, čím skutečně jsme, tedy ničím. V ní se z milosti stáváme dětmi, v ní se srdce tak stává dítětem, že vstupuje (vstupuje už při modlitbě růžence) do nebeského království. A srdce tak znovu rozkvétá.

A to třetí: střelné modlitby. Zpověď, růženec a střelné modlitby. Střelné modlitby, tedy krátké modlitby. Když jdeme kolem kostela: „Chválena a velebena buď bez ustání Nejsvětější svátost oltářní!“ Bez ustání, v každém okamžiku! A tu snad si vzpomeneme, že jsme už dlouho neděkovali. Ale když vstoupíme do kostela a poklekne, opakujeme: „Jemu buď chvála a dík!“ A dík tohoto okamžiku zahrnuje

všechno, všechny hodiny, dny, týdny a měsíce, ve kterých jsme nevzdávali díky. Pak je ještě jiná střelná modlitba, jednoduchá a věrná, kterou nám Giussani tak klade na srdce: „Přijď, Duchu Svátý, přijď skrze Marii!“ Duch Svátý je ten, který v Mariině těle dal „vzplanout lásce“. Který v Mariině těle rozvinul lásku. Duch Svátý je nekonečný vztah mezi Otcem a Synem. Nekonečný, věčný přehojný vztah mezi Otcem, který plodí Syna, a Synem, který je zrozen z Otce. Je to z přemíry vztahu, z přemíry radosti, a nikoliv z dialektiky, že Trojice tvoří svět a tvoří také mne. *Veni Sancte Spiritus, veni per Mariam!*

Chtěl bych skončit veršem jednoho hymnu, který nám Giussani před dvěma týdny kladl na srdce: „*Jesu mi dulcissime*“ – „Můj nejsladší Ježíši“. Jenom jeho přítomnost je sladkostí v srdci. Sladkost je slovo, které dvakrát opakujeme ve *Zdravas, Královno Matce Boží: dulcedo* – sladkosti, *dulcis* – přesladdká Panno Maria.

A tak jí svěřujeme to, čeho sami nejsme schopni, a často sami nechceme... „*Jesu mi dulcissime, spes suspirantis animae*.“ „Můj nejsladší Ježíši, naděje vzdychající duše“: naděje, překvapení, pohnutí duše, která touží a čeká („mé vzdychání ti není skryté“). Život, realita nám dává toužit. Věci nás nutí toužit. Duše, i když si to neuvědomuje, touží po té sladkosti, kterou Maria po devět měsíců nosila ve svém lůně a v Betlémě porodila. „*Spes suspirantis animae, te quaerunt piae lacrimae*“ – „Zbožné slzy tě hledají.“ Slzy, protože bolest života vede k pláči. A slzy se proměňují v slzy vděčnosti. Jinak ani na chvíli nepláčeme, to jen obličej strne, stane se maskou. Slzy bolesti před tváří této Přítomnosti se stávají slzami vděčnosti, protože jeho odpuštění, jeho sladkost je největší.“ – „*Te quaerunt piae lacrimae et clamor mentis intimae*.“ Volání našeho srdce touží po Tobě, když bdíme i když spíme. Po Tobě, Ježíši, Synu Marie, Synu Boží, dychtí volání každého srdce. A nám bylo z milosti dáno, abychom již zde na zemi začali hledat a byli nalezeni.

Z 30giorni 4/2003 přeložil -lš-
(Redakčně upraveno)

Poznámky:

⁽¹⁾ Čili Jan Pavel I. [pozn. red.]

Dům Panny Marie v Efezu

„Hle, tvoje matka!“ Po těchto Ježíšových slovech na kříži si apoštol Jan Marii „vzal k sobě“. Pro Spasitele bylo jeho dílo dokonáno (srov. Jan 19,28), ale pro Pannu Marii se právě začínala její misie – být po staletí jako Matka nablízku svým dětem, nám všem, tak jako tehdy byla s Janem. Ten měl privilegium žít s ní několik let pod jednou střechou; nejprve v Jeruzalémě, potom v kamenném domě v Efezu. Ten byl znovu objeven až v nedávné době.

Efez patřil tehdy k pěti největším a nejvýznamnějším městům Římské říše, zároveň byl hlavním městem provincie Malá Asie a starou, vzkvétající obchodní metropolí západního pobřeží dnešního Turecka. Efez se proslavil zejména svým velkolepým chrámem bohyně Artemis, který patřil k sedmi divům antického světa a přitahoval proudy pohanských poutníků. Podle spolehlivé raně křesťanské tradice zde dlouhá léta žil, působil a ve vysokém věku zemřel apoštol Jan, učedník, „kterého Ježíš miloval“ (Jan 21,7). V městečku Selçuk, nedaleko ruin starobylého Efezu, se dodnes nachází apoštolův hrob, nad nímž dal císař Justinian v 6. století vystavět obrovskou baziliku sv. Jana, která svoji délkou dokonce převyšovala někdejší Artemidin chrám. Jan přišel na toto pohanské území pravděpodobně mezi roky 34 a 44, krátce po vypuknutí prvního pronásledování křesťanů v Jeruzalémě, čili o několik let později, než zde kolem roku 53 apoštol Pavel založil první křesťanskou komunitu. Podle mnohých velice starých pramenů tehdy přivedl s sebou i Pannu Marii, kterou mu do péče svěřil umírající Spasitel. Zda po letech v Efezu zesnula Panna Maria právě tady, anebo to bylo v Jeruzalémě, kde se dnes nachází tzv. *Mariin hrob*, to do dnešní doby církev nestanovila. Navzdory tomu ruiny stejně rozlehlého kostela ve starověkém Efezu z 5. století, zasvěceného Panně Marii, svědčí o významu, který se jí na tomto místě připisoval.

Právě v tomto kostele se v roce 431 konal významný 3. ekumenický koncil, na němž byla prvním mariánským dogmatem Maria slavnostně vyhlášena za *Theotókos – Bohorodičku*. Navzdory mínění některých teologů, že Marii je možné nazývat pouze *Rodičkou Krista*, koncil potvrdil, že Maria je Boží Matkou. Avšak ne proto, že by snad přivedla na svět Ježíšovo

božství, ale proto, že porodila osobu Božího Syna, který v ní přijal lidskou přirozenost – Bohočlověka. Takto se Efez stal pro Pannu Marii nejen útočištěm, bydlištěm, ale také věrným obráncem jejího Božího mateřství. Jak moc musela modlitba Panny Marie, její čistota, láska a poznání Boha poznamenat apoštola Jana a do jaké hloubky chápání tajemství Krista byl uveden během těchto let v Efezu, když mohl přebývat v milostiplné atmosféře *Mariina domu!* Po jejím nanebevzetí a po smrti sv. Pavla se tak sám stal otcem a učite-

V roce 1951 uznal papež Pius XII. Dům Panny Marie v Efezu za katolickou svatyni. Od té doby navštívili tuto malou, ale přesto významnou mariánskou kapli dokonce tři papežové: sv. Pavel VI. v červnu 1967; sv. Jan Pavel II., který v roce 2004 blahorečil Annu Kateřinu Emmerichovou, zde byl v listopadu 1979; a v listopadu 2006 papež Benedikt XVI., který ve svém kázání poukázal na Efez jako na místo, „které je požehnané Mariinou přítomností“, a přítomné ubezpečil: „Zůstává zde část mého srdce.“

Sestra Marie de Mandat-Grancey

lem křesťanů církevních obcí v Malé Asii. Jan byl za císaře Domiciána (vládl v letech 81–96) poslán do vyhnanství na nedaleký ostrov Patmos, kde ve vysokém věku napsal *Apokalypsu*, velkolepou knihu křesťanské naděje, a po návratu do Efezu – jen pár let před smrtí – napsal ještě svoje nádherné evangelium a dopisy.

„Kláster“ na Slavičí hoře

Ve spisech stigmatizované bl. Anny Kateřiny Emmerichové (1774–1824) se v jednom úryvku z roku 1820 píše: „Dokud žila Panna Maria, viděla jsem, jak byl Jan u ní a nikdy ji neopustil.“ Německá mystička mohla vidět nejen Mariin příbytek a jeho polohu, ale dokázala ho také velice podrobně popsat. Tyto spisy rozhodující měrou přispěly ke znovuobjevení dávno zapomenutého efezského domku, který se sice nacházel nedaleko pohanského velkoměsta, ale přece byl dostatečně chráněn na odlehlém místě. Spisy byly přeloženy do francouzštiny a hned vzbudily zájem jistého pařížského kněze, otce Julienu Gouyeta, badatele v oblasti archeologie. S knihou v ruce navštívil Palestinu, Egypt a Blízký východ a všechny popisy se mu postupně potvrzovaly. V roce 1881 vycestoval do Turecka a pustil se do pátrání po domě, ve kterém Panna Maria strávila poslední léta svého života. Udivil všechny své představené, když jim do Paříže a do Říma poslal nadšené hlášení: „Našel jsem ten dům! Existuje!“ Tento objev však nevyvolal zasloužený zájem,

až se nakonec velkolepá zpráva úplně vytratila z povědomí a příliš rychle upadla do tmy zapomenutých dějin.

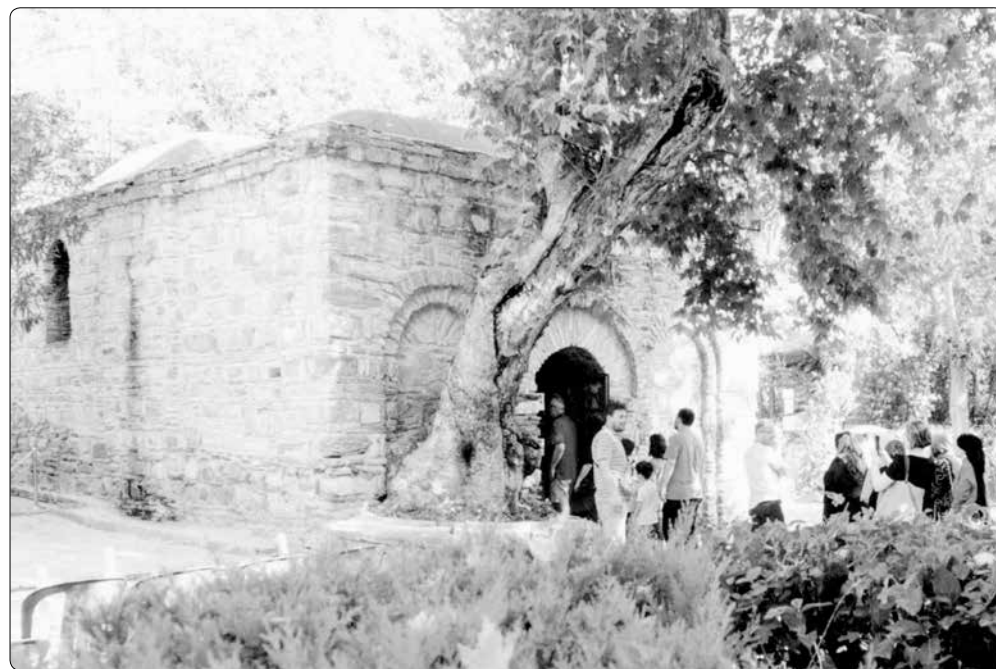
Po deseti letech se však znovu vynořila. Francouzské řeholní sestry vincentky, které vedly nemocnici v městě Smyrna (Izmir), vzdáleném 50 km severně od Efezu, natrefily při náhodném společném čtení na tentýž popis domu Panny Marie od Anny Kateřiny Emmerichové. Spolu s P. Eugenem Poulinem a P. Henrym Jungem, dvěma lazaristy, je fascinovala myšlenka vydat se po stopách zapomenutého domku. Koncem července 1891 se tedy P. Jung společně s jedním spolubratrem a dvěma laiky vydal na nevelkou, ale náročnou výpravu. Celé dva dny marně prohledávali hornatý kraj jižně od Efezu, přičemž jejich jedinou oporou byl kompas a popisy v poslední kapitole knihy *Život Panny Marie*, kde bl. Anna Kateřina Emmerichová, bez toho, aniž by tam někdy

Vyčerpaní muži se 29. července v poledních hodinách ocitli na tabákovém poli na malé planině západního svahu Bülbül-Dağ – Slavičí hory, kde pracovalo několik žen. Vyprahlí muži je poprosili: „Měly byste pro nás trochu vody?“ Nato jim ženy poradily: „Jděte do tamhletoho kláštera, tam najdete vodu.“ Ukázaly přitom směrem ke starému zchátralému domu na vršku, kde unavení poutníci skutečně našli pramen. Potom se zde trochu porozhlédli a lépe prozkoumali ruiny tohoto tzv. kláštera. Neuvěřitelně přesně se to shodovalo s popisem Anny Kateřiny Emmerichové: „Dům byl z kamene, měl čtvercový půdorys, jen zadní část domu byla zaoblená. Okna byla vysoká, střecha plochá.“ Rovněž vnitřní rozčlenění domu odpovídalo jejím popisům, a když vystoupali na skalnatý vrchol hory, nabídl se jim pohled na moře. Ještě další dva následující dny zkoumali zříceniny a jejich okolí,

tek, která měla šlechtický původ, podařilo získat pozemek *Ukryté Nejsvětější*. Božím řízením ho jeho vlastníci nabídli na prodej právě tehdy, když ho ona mohla koupit a zaplatit ze svého osobního majetku. V čele další badatelské skupiny odborníků stál sám arcibiskup Smyrny. Právě on řádným dekretem potvrdil pravost zříceniny někdejšího domu Panny Marie. Další nálezy v následujících letech to výrazněji potvrdily: archeologové zjistili, že zdi sice pocházejí z období Byzance ze 6. nebo 7. století, ale samotné základy domu jsou z 1. století po Kristu a nesou známky židovského stavitelství. Po odkrytí podlahy v centrální místnosti narazili na zuhelnatěním pokryté kameny, a to přesně na tom místě, kde se – podle vizí bl. Anny Kateřiny – měl nacházet krb a ohniště.

Pod čínorodým vedením sestry Marie, která měla vroucí lásku k Neposkvrněné, byl *Dům Matky Marie*, turecky *Meryemana Evi*, zrestaurován, zchátralé části znovu vystavěny a do malé, na východ situované apsidy hlavní místnosti byl umístěn oltář s bronzovou sochou Panny Marie. Nedaleký vodní pramen sestry zachytily a okolí domu upravily jako zahrádku. Představená sestra Marie se přičinila o výstavbu poutního místa, věnovala se poutníkům, kteří sem začali proudit od roku 1896 a až do své smrti 31. května 1915 se s láskou starala o *Meryemana*. Dodnes navštíví ročně toto milostivé místo milion (!) poutníků a turistů z celého světa, a to nejen křesťanů, ale – což je udivující – ještě mnohem více muslimských věřících, které přitáhly zázraky dějící se prostřednictvím vody z pramene. Především ženy přinášejí Panně Marii do této odlehlé oázy pokoje svoje osobní starosti a trápení.

Muslimové Pannu Marii sice neuctívají jako Boží Matku, jelikož neuznávají božství Ježíše Krista, ale považují ji za velký vzor, *Maryam, Matku proroka Isa (Ježíše)*. Zeď v blízkosti pramene, obložená hromadou lístečků a stužek s texty proseb, svědčí o nesmírné důvěře k této Matce Maryam, svaté, vyvolené ženě, která přivádí všechny svoje děti na toto místo, do svého domu a sjednocuje je v modlitbě.

byla, devětašedesát let předtím básníku Clemensu Brentanovi tento dům popsal: „Mariin dům stál asi tři a půl hodiny chůze od Efezu, na kopci nalevo od města. Tento kopec se příkře svažuje směrem k Efezu ... Pod vrcholem hory byla pahorkovitá planina, široká asi na půl hodiny chůze ... Hned za domem byl chodník, který vedl na skalnatý vrchol hory, odkud byl dobrý výhled na Efez a na moře s množstvím malých ostrůvků. Moře bylo odtud blíže než Efez, ten byl od moře vzdálen několik hodin...“

dokud nenabyli neochvějnou jistotu: Našli dům, v němž devět let žila Panna Maria, dříve než jako téměř čtyřiašedesátiletá zesnula v roce 48 po Kristu! Kromě toho tito čtyři badatelé narazili na tamní řecko-ortodoxní křesťany, kteří podle starodávné, ústně předávané tradice označovali toto místo turecko-řeckým pojmenováním *Panaghia Kapali - Ukrytá Nejsvětější*. Sem každoročně putovali 15. srpna na svátek Usnutí Panny Marie.

Začátkem roku 1892 se sestře Marii de Mandat-Grancey, představené vincen-

Z *Vítězstvo Srdce 150/2023*
přeložil a upravil -dd-

Oznámí vám, co má přijít (Jan 16,13)

Poznání budoucích věcí je mystériem, které je nám srozumitelné díky Duchu Svatému, Parakleitu, neboť Duch Svatý nám ukazuje božské, nebeské a pozemské skutečnosti, aby nám pomohl jít ve světle po cestě k věčné spáse.

Minulé, současné a budoucí

Je dáno andělům, svatým v nebi a nám samotným, abychom poznávali minulé, současné a budoucí? To je otázka, kterou si kladu ustavičně. Myslím, že tuto otázku si někdy položila většina z nás. Zčásti nám na ni odpovídá věda a výzkum. Odtud máme určité poznatky o minulosti lidstva a vesmíru, které nám umožňují udělat si určitý obraz o nedávné i starší minulosti. Co se týká přítomnosti, i zde je naše poznání jen částečné a omezené. A pokud jde o budoucnost, ta patří lidsky řečeno do oblastí spekulací, teorií a představ.

A přece to neplatí tak zcela pro ty lidi, kteří se nechají osvitit božským světlem. Jen Bůh zná plnou pravdu o minulém, současném i budoucím, o nebeských i pozemských skutečnostech a jen on nám je může odhalit.

Mystická pedagogika

Když studujeme životopisy svatých a životy mystiků s jejich viděními a božskými zjeveními, odhaluje se před námi jiný aspekt skutečnosti ve větší jasnosti. Mnoho mystiků mohlo např. vidět podrobnosti ze života Pána Ježíše a lépe porozumět jeho slovům. To je např. případ mystičky Kateřiny Emmerichové. Jako jiní mystikové viděla minulost do velkých podrobností. Nejen viděla, ale i slyšela a mohla se dotýkat. Mysická skutečnost překračuje vědeckou realitu, která má své hranice. O putování této mystičky do minulosti máme mnoho důkazů:

- podrobné popisy osob, míst, budov a dějů;
- nadprůměrný vhléd víry a další fenomény, které byly dodatečně potvrzeny dokumenty, expedicemi, vědeckým zkoumáním i exegezi a teologií.

Tito Bohem omilostnění jedinci vnímají i přítomnost

s mnohem větší duševní ostrovní. Jsou jim odhaleny věci, které jsou v přítomnosti skryty, ale mají velký význam. Mystik vidí a chápe současnost lépe než novinář, politik nebo analytik, který staví pouze na vlastních silách a na vědě. Bohem osvícená duše zkoumá lidská srdce a rozumí znamením doby. V míře, v jaké jí to odhaluje Bůh, vidí budoucí události, ale ty jsou jím představovány převážně symbolicky nebo scénicky, což dovoluje přenášet budoucí do přítomnosti. Proto zůstávají proctví, která používají tuto řeč, nepřístupná pro lidi karteziánsky nebo materialisticky založené. Symbolismus (a obdobné formy) je neoddelitelnou složkou prorocké mluvy, neboť prochází celými dějinami, nestává se nemoderním a neztrácí na svém významu, nýbrž právě naopak: vyjadřuje ve velkých pravdách skutečnost, která ve svých globálních dimenzích zůstává neproniknutelná. Skrytá a tajemná pedagogika symbolismu se stává průhlednější v průběhu času.

Pedagogika Písma svatého

Minulost

Jelikož mystikové mohou vidět minulost, je jisté, že ji mohou vidět i andělé a svatí v nebi. Jistě je umožněno duši, která je spasena, přemítat o životě Pána Ježíše, aby tak lépe chápala jeho nekonečnou

lásku k nám. Svatí v nebi a ostatní nebeské bytosti se mohou dívat na dějiny minulosti od stvoření světa. Mohou navštěvovat celý vesmír. Jejich pohyb v prostoru je neobyčejně rychlý a přesahuje možnosti, které my v tom směru ve vesmíru máme.

Pokud jde o padlé anděly, je samozřejmé, že i oni mohou znát minulost, a to s velikou přesností. Především pak znají naše chyby a naše viny, kterých využívají, aby obviňovali Boha (srov. Job 1,9n; 2,1n; Zach 3,1.5). Až však všichni padlí andělé budou uvězněni v pekle, nebudou se moci dívat ani na minulost, ani na přítomnost, ani na budoucnost. Budou navěky v uzavřeném světě bez světla, bez pravdy, bez naděje a bez lásky.

Přítomnost

V míře, v jaké to Stvořitel dovoluje, vidí nebeské bytosti přítomnost. Svatí v nebi nás mohou vidět a mohou nám pomáhat. Společenství svatých je dokonalé společenství. Naši andělé a svatí v nebi se nás zastávají u Boha (srov. Mt 18,10; Zj 6,10n; 7,9n). Někdy mají lepší poznání pozemské skutečnosti; není to však žádné všeobecné vědění, jak ještě uvidíme.

Budoucí věci

Žádný tvor na nebi, na zemi, nebo v pekle se nemůže dívat do budoucnosti. To je Boží oblast a on jako jediný zná dokonale minulost, přítomnost i budoucnost. Všechno je v Bohu, věčné Trojici. Věčnost nebe neznámá nepřítomnost času, nýbrž pouze nepřítomnost počátku a konce času. Věčnost je stále trvající čas. Podívejme se do evangelia, pokud jde o den posledního soudu; ten andělé neznají (srov. Mt 24,36; Mk 13,32), Ježíš říká, že jej nezná ani Syn člověka. Toto slovo se dá vysvětlit. Církev učí proti Nestorovi a monofyzitům, že Bohočlověk zná den a hodinu tohoto soudu.

Bůh Otec, Syn a Duch Svátý znají dokonale budoucnost, kterou odhalují svým prorokům. Svátý Petr píše: *Prorocství nebylo nikdy proneseno z lidské vůle, ale lidé oznamovali Boží výroky proto, že je k tomu přiměl Duch Svátý.* (2 Petr 1,21) A varuje před falešnými proroky, falešnými učiteli a zrádnými sektami, které vrhají náš svět do záhuby: neboť bez Božího Ducha, bez pozorného naslouchání slovu pravdy, které střeží Církev, bez života modlitby a lásky není nic dobrého. Jedná se v těchto případech o lži, ziskuchtivost a touhu po slávě. Chraňme se před modlami a jinými mistry lži.

Bůh nám již dávno dává spásonosné světlo o budoucnosti. *Bůh nedělá nic, aniž by svým služebníkům, prorokům, zjevil své úmysly.* (Am 3,7) Toto zjevení učinil Bůh občas prostřednictvím andělů (srov. Zj 1,1.3; 22,16). I před apoštoly, anděly a svatými odkryl Bůh tyto věci, aby v daný čas dal do nich nahlédnout podle svého plánu prostřednictvím nástrojů, které si volí (srov. Zj 1,7n). Když apoštol Pavel mluví o tajemství zjevení v Ježíši Kristu, říká: *V dřívějších pokoleních to lidé nevěděli, ale nyní to bylo odhaleno z osvětlení jeho Ducha apoštolům a kazatelům mluvícím pod vlivem vnuknutí.* (Ef 3,5)

Proto naslouchejme Pánu v modlitbě, abychom poznali a pochopili smysl dějin i budoucích událostí ve vše přesahující Boží lásce, a buďme bdělí a pevní ve víře a ve věrnosti k našemu Zachránce a Spasiteli Ježíši Kristu, jak nám říká i dnes apoštol: *Až přijde on, Duch pravdy, uvede vás do celé pravdy. On totiž nebude mluvit sám ze sebe, ale bude mluvit to, co má přijít.* (Jan 16,13)

Tohoto Ducha pravdy jsme již přijali. Žijme tedy v radosti a ve světle. Rozjímejme v úctě o Božím slově a usilujme stále o to, abychom je proměnili ve skutek. A když se nám to bude zdát těžké, prosme uctivě Pána plni víry, aby nám přišel na pomoc. Naslouchejme proto také celým srdcem Matce Boží, která je více než kdokoliv jiný z pozemských i nebeských tvorů zasvěcena do Božích tajemství, žije s Bohem v nejdůvěrnějším vztahu v jeho obdivuhodném Srdci a zná mnoho skrytých věcí.

*Z Maria heute 5/98 přeložil-lš-
(Redakčně upraveno)*

Uctívání látkových ostatků v Cáchách

Dne 9. června 2023 v Cáchách začalo uctívání látkových ostatků: košile Panny Marie, plenek Pána Ježíše a jeho bederní roušky – celkem 7 ostatků. Trvá 10 dní, naposledy bylo uctívání v letech 2007 a 2014 (příští bude v roce 2028), zavedeno bylo Karlem IV.

Po odpočetění skříněk, pozvednutí každého ostatku a slovech evangelia k němu, staroslavných zpěvech a modlitbách vše končí trojím vzýváním Boží pomoci pro církev, papeže a biskupa a po každém je odpověď: „Tu illum adiuva.“ (Ty jí pomáhej.)

„*Spasiteli světa - Panno Maria - svatý Josefe - ty jí pomáhej.*“

Další prosby byly za papeže. Tu illum adiuva (ty mu pomáhej).

„*Spasiteli světa - svatý Petře - svatý Benedikte - ty mu pomáhej.*“

Další prosby byly za biskupa. Tu illum adiuva (ty mu pomáhej).

„*Spasiteli světa - svatý Jindřichu - svatá Františko - ty mu pomáhej.*“

Pak následovaly prosby za národ Germánů a všechny lidi dobré vůle (do němčiny to bylo přeloženo: za německý národ). Tu illos adiuva (ty jim pomáhej).

„*Spasiteli světa - svatý Michaeli - svatý Bonifáci - ty jim pomáhej.*“

V této chvíli jsem upřímně prosil s nimi, aby se to splnilo, aby jim Bůh

pro jejich pokorné a vroucí prosby pomáhal uchovat si víru a uchránit mír. Dál budu uctívat slovanské apoštoly a putovat k nim, ale na tyto modlitby bratří a sester z germánských zemí do smrti nezapomenu. Vždyť, jak právě prosili, všichni můžeme mít dobrou vůli a žít v pokoji. Vzpomínám také na věznění svatého Metoděje v Ellwangu a v té chvíli opravdu odpouštím místním misionářům vše, co způsobili těm našim. O této události v životě staršího z bratří ze Soluně budu ode dneška kázat jinak, opravdu v duchu Kristově. Ten nás přece vybízí, abychom přinášeli pokoj a byli připraveni k poslušnosti Otcí a obětí a také k odpuštění svým nepřátelům.

Opět se zpívá „Kristus vítězí“ a mezi sloky se vkládá:

„*Králi králů, Králi náš. Naše naděje, slávo a milosrdenství.*“

Ty jsi naše síla, nepřemožitelná zbraň a nepřekonatelná hradba, naše obrana i chlouba, naše světlo, cesta a život. Kristus vítězí... Jemu jedinému moc, chvála a sláva navěky! A lidé přímo zabouřili svým „Amen, staň se!“ Znovu vzpomínám na nápis v kostele ve Weidenu, kde si i za vlády Hitlera dovolili na hlavní stěnu kostela dát mozaiku: *On je Král králů a Pán pánů*, a na to, že při svobodných volbách to Hitler v katolických okresech nevyhrál. Teď to chápu lépe. A už se nedivím, že při cášské pouti v roce 1937 o ní vládní tisk psal jako o „odporném olizování fetišů“.

Dále zazněla zpívaná prosba za požehnané časy, za Kristův pokoj všem vykoupěným a za příchod jeho království. Pak Otčenáš v mateřské řeči církve, modlitba a biskupské požehnání.

Dvouhodinovou bohoslužbu uzavřel latinský zpěv ke cti císařského města Cách, svatého Karla Velikého a Panny Marie. Lidé to zpívali ještě nadšeněji než u nás „Gaudeamus igitur“. Nezapomenutelné. Bohu díky!

Mons. Jan Peňáz, Nové Veselí

Svatá Markéta Antiochijská

Markéta znamená latinsky „perla“ a první perlou mezi takřka čtyřiceti světicemi byla ta z Antiochie Pisidské. To její hlas spolu s hlasem sv. Kateřiny Alexandrijské a Michaela archanděla uslyšela sv. Jana z Arku. Jeden světec o ní napsal: „Nenáviděna svým otcem a milována naším Pánem Ježíšem Kristem; tak si pamatujte tuto svatou pannu, která se za nás přimlouvá.“

O pět se úplně přesně neví, kdy se v Antiochii Pisidské narodila, jak to u starověkých světců bývá obvyklé, snad někdy na přelomu 80. a 90. let 3. století. Je však známo, že žila v době panování císaře Diokleciána, respektive v době jeho pronásledování křesťanů. Vinou jeho zvrle prolilo krev velké množství vyznavačů Ježíše Krista, vzpomeňme například jen sv. Filoménu či sv. Floriána.

Zpočátku to na podobný osud vůbec nevypadalo. Markéta byla dcerou pohanského velekněze Aedesia a pranic nenasvědčovalo tomu, že by rovněž neměla vyznávat pohanská božstva. Jenže v útlém dětství přišla o matku a otec ji dal do opatrovnictví chůvě, jež žila na jednom jeho venkovském statku a byla, aniž by to věděl, tajnou křesťankou. Tato žena víru dívence postupně předávala, až Markéta doslova hořela láskou ke Spasiteli. Je nabíledni, že v oněch časech nemohla dlouho své vyznání utajit a že dříve nebo později bude konfrontována s pohrůzkami ze strany nepřátel křesťanství.

Oněmi časy je myšlena další z mnoha etap pronásledování křesťanů. Nicméně již před jeho započatím byli představitelé pohanského kultu, jakož i mnozí obyvatelé Římské říše nastaveni vůči křesťanům, jak křesťany titulovali, vůči hledně nepřátelsky, přestože na několika vysoce exponovaných postech ve státní správě císaře Diokleciána působili i křesťané, kteří se skvěle osvědčovali. Šlo zcela určitě o dlouho potlačovanou zášť, o dlouhodobě nuceně uzavřenou Pandořinu skříňku, která, když se otevřela, vypustila všechny možné d'ábelské projevy.

Markéta musela nevráživosti čelit již pod rodnou střechou. Když se po jejím návratu domů otec dozvěděl, že je křesťankou, navíc takovou, která učinila slib celoživotního panenství a oddání se Ježíši, poté, co selhalo přesvědčování a vyhrožování, prohlásil, že se jí zříká a že už ne-

ní jeho dcerou, ale že ji odtěd' pokládá za otrokyni. Jeho rozhořčení bylo o to větší, oč větší byla pýcha na její ženský půvab, který ho při prvním dojmu okouznil. Nařídil jí vrátit se zpět a pást dobytek. Samozřejmě dostala k tomuto svému novému postavení odpovídající oděv. Aedesius chtěl tímto trestem Markétu dohnat ke změně smýšlení, domníval se, že ji křesťanská víra brzy opustí, když bude kvůli ní muset snášet takovéto ponížení. Ale neznal svou dceru...

Jednoho dne na ni narazil římský prefekt Olibrius a po uši se do ní zamiloval. Je otázka, nakolik znal její osudy, klidně se mu mohla zalíbit obyčejná otrokyně a poté se mohl snažit ji od jejího pána odkoupit, aby mu dělala po nocích společnost, to byla běžná praxe.

Markéta každopádně jeho nadbíhání rázně odmítla otevřeným vyznáním víry v Ježíše Krista a oznámením, že právě Spasitel je její věčný Snoubenec a za nic na světě se ho nehodlá vzdát. To Olibria krajně popudilo, přikázal ji zatknout

Svatá Markéta Antiochijská

Svatá Markéta Antiochijská

a uvrhnout do vězení. Nato se pokusil o totéž, co Aedesius – nejprve sliby a pak nastolením nevábných podmínek ji přimět k odpadu od víry. Ale neznal svou vyvolenou...

Když nepomohly hrozby ani sliby, přistoupil k mučení. Měl za to, že pálení ohněm a drásání ostrými železnými hřebeny budou dostatečnými argumenty pro změnu víry. Markéta však přes ukrutnou bolest vydržela a nepoddala se. Dokonce přesvědčovala ty, kteří na ni naléhali, aby povolila: „*Kdybyste Krista znali, tak se pro jeho jméno taky vystavíte mučednictví.*“

Odolala i útokům d'ábovým, jenž se jí poté, co byla uvržena zpět do žalární kobky s příslibem dalších, ještě horších muk, zjevoval v podobě draka, snažil se ji zviklat a oslabit na duchu, v jednu chvíli ji chtěl viditelně pozřít. Markéta narysovala s pevnou a neochvějnou vírou před satanem velké znamení kříže a on okamžitě zahanben potom zmizel.

Když následně přetrpěla bez známky zaváhání další muka, byla bezradnými mučiteli sřata. Podle tradice se tak stalo někdy mezi lety 303 a 305, a to mezi 13. až 20. červencem. I proto má její liturgická památka kolísavé datum – zatímco na Východě se slaví 17. července, na Západě po tridentském koncilu 20. července. U nás pak zůstala 13. července, což se odrazilo i v občanském kalendáři, kdy jméno Markéta připadá právě na tento den, kdy začínaly žně, proto vznikla známá pranostika: „Svatá Markéta hodila srp do žita.“

Svatá Markéta patřila ve středověku k nejoblíbenějším světicím, věřící ji

zasvěcovali nespočet kostelů, u nás zmiňme například ty v Hlučíně, Strakonících, Mírově, Havířově, zejména je to ovšem klášterní chrám v břevnovském opatství. Její jméno dostávala řada královských dcer, například choť sv. Ludvíka Markéta Provensálská, sv. Markéta Uherská (viz Světlo 2/2018), či dcera Přemysla Otakara I., známá později jako královna Dagmar Dánská, také Markéta Lucemburská, dcera Karla IV. Hovoříme-li o Otcí vlasti, roku 1347 se Markétino jméno objevuje v litaniích, které jsou součástí *Korunovačního řádu českých králů*.

Evropa vděčí za rozšíření jejího kultu nejprve poutníkům, ale hlavně pak křížákům, kteří na její výraznou úctu narazili v Malé Asii a vůbec na celém Východě. Již v roce 980 byly její relikvie odvezeny z Antiochie a po různých osudech skončily v roce 1145 v Montefiascone, kde byly uloženy v katedrále jí zasvěcené. Část těchto ostatků získali v roce 1213 benát-

ští benediktini. Jejich část získal svého času i Přemysl Otakar II.

V Evropě se po čase dostala do skupiny Čtrnácti svatých pomocníků v nouzi. Za touto poněkud tajuplnou šifrou se skrývá skupina různorodých světců, jejichž uctívání sahá přinejmenším do 14. století. Vyzývání 14 pomocníků v nouzi bylo (dnes už jejich společné uctívání takřka vymizelo) doporučováno stejně jako třeba vyzývání osobních patronů. Tato tradice má svůj původ v německých zemích, a to především v dobách morových epidemií, hladomorů, velkého soužení a ustavičných bojů. Spolu se třemi panenskými mučednicemi z této skupiny (sv. Kateřinou Alexandrijskou a sv. Barborou) a se sv. Dorotou je sv. Markéta Antiochijská řazena i mezi tzv. „virgines capitales“ neboli hlavní, vynikající panny mučednice.

Přestože nepocházela z panovnické rodiny, bývá zobrazována s královskou korunkou, dále pak s křížem v pravé ru-

ce (někdy jde o hůl s křížem), s drakem u nohou (někdy na řetěze, který drží v levé ruce). Občas mívá i perlový náhrdelník coby odkaz na význam jména – viz výše. Svatá Markéta Antiochijská je patronkou rolníků, panen, dívek, manželek, kojných, ochránkyně rodiček, pomocnice při těžkém porodu, při neplodnosti, při nemocech obličejů.

Svaté Markétě Antiochijské se též přisuzuje autorství *modlitby matek v požehnaném stavu*. Té je vždy zapotřebí, proto ji zde uvedme:

„Všemohoucí Bože, kdysi jsi připravil tělo i duši nejsvětější Panny Marie za důstojný příbytek pro svého Syna. Nyní jsi požehnal také mé tělo a učinil jsi je nástrojem své tvůrčí síly. Plna vděčné radosti dávám se zcela do Tvé služby. Také dítě, které jsi mi dal, Ti cele zasvěcuji. Ochraňuj a opatruj tento klíčící život a dej, ať se toto dítě šťastně narodí a stane se ve svatém křtu Tvým dítětem. Chraň mé dítě v celém jeho dalším životě, ať kráčí věrně cestami Tvých přikázání a ať dosáhne věčného života v nebesích.

Dobrotivý Bože, tento klíčící život jsi však svěřil mé ochraně a mé zodpovědnosti. Prosím Tě proto, dej mi zdraví těla i duše, dej mi dobrotu srdce a čistou mysl, abych svému dítěti nepředala špatné náklonnosti, nýbrž abych mu dala do života jen dobré povahové vlastnosti.

Nebeská Matko, pomáhej mi, abych v těchto měsících měla ve svém srdci hodně čisté radosti a abych směla tuto radost šířit kolem sebe. Z lásky k Bohu a z lásky ke svému dítěti nechci propadnout malomyslnosti, i kdyby snad v příštích dnech nebo ve chvíli porodu se mi dítě stalo příliš těžkým břemenem. Kéž mi v této době, Matko Boží, dodají síly vzpomínky na Tvé bolesti a na utrpení Tvého Syna.

Těž vás, svatí andělé strážní, prosím o ochranu a pomoc. Vedte mě, manželka i naše dítě tímto životem tak, abychom jej prožili podle vůle Boží a buďte našimi přímluvci u Božího trůnu.

Požehnání všemohoucího Boha Otce i Syna i Duchu Svatého sestup na mne, na mého manžela i na mé dítě. Amen!

Ó Maria, bez hříchu prvotního počatá, oroduj za nás!

*S božským Dítěm, Máti,
+ rač nám požehnání dáti.“*

Liturgická čtení - dokončení ze str. 4

Evangelium - Mt 13,1-23

Ježíš vyšel z domu a sedl si u moře. Tu se u něho shromáždilo velké množství lidu. Proto vstoupil na loď a posadil se. Celý zástup stál na břehu. A mluvil k nim mnoho v podobenstvích: „Jeden rozséváč vyšel rozsévat. A jak rozséval, padla některá zrna na kamenitou půdu, kde neměla mnoho prstí; hned sice vyklíčila, protože neležela v zemi hluboko, ale když vyšlo slunce, spálilo je, takže uschla, protože nezapustila kořeny. Jiná zrna zase padla do trní; trní vzešlo a udusilo je. Jiná však padla na dobrou půdu a přinesla užitek: některá stonásobný, jiná šedesátinásobný, jiná třicetinásobný. Kdo má uši, slyš!“

Učedníci přistoupili k Ježíšovi a zeptali se: „Proč k nim mluvíš v podobenstvích?“ On odpověděl: „Vám je dáno znát tajemství nebeského království, ale jim to dáno není. Kdo má, tomu bude dáno, a bude mít nadbytek. Ale kdo nemá, tomu bude vzato i to, co má. Proto k nim mluvím v podobenstvích, protože vidí, a přece nevidí, slyší, a přece neslyší, ani nerozumějí. Plní se na nich Izaiášovo proroctví: »Budete stále poslouchat,

a neporozumíte, ustavičně budete hledět, a neuvidíte. Otupělo totiž srdce tohoto lidu. Uši mají nedoslýchavé a oči zavřeli, aby očima neviděli, ušima neuslyšeli, srdcem neporozuměli a neobrátili se – a já je neuzdravil.« Ale blahosladené jsou vaše oči, že vidí, a vaše uši, že slyší. Amen, pravím vám: Mnoho proroků a spravedlivých toužilo vidět, co vidíte vy, ale neviděli, a slyšet, co slyšíte vy, ale neslyšeli. Vy tedy poslyšte, jaký je smysl podobenství o rozséváči. Když někdo slyší slovo o (Božím) království a nechápe, přijde ten Zlý a obere ho o to, co bylo v jeho srdci zaseto: to je ten, u kterého bylo zaseto na okraj cesty. Na skalnatou půdu bylo zaseto u toho, kdo slovo slyší a hned ho s radostí přijímá, ale nemá v sobě kořen a je nestálý. Když pak pro to slovo nastane soužení nebo pronásledování, hned odpadne. Do trní bylo zaseto u toho, kdo slovo slyší, ale světské starosti a záliba v bohatství slovo udusí, takže zůstane bez užitku. Do dobré půdy bylo zaseto u toho, kdo slovo slyší a chápe, takže přináší užitek, a vydá jeden stonásobný, druhý šedesátinásobný, jiný třicetinásobný.“

Úsměv naší Viktorie

Stává se, že nepředvídaná událost navždy změní život celé rodiny a všechno převrátí naruby. Není pochyb o tom, že odpuštění je potřebné i bez obviňování a hledání viníka. Elfrieda Siebenförcherová z Rakouska se podělila o svoji osobní nelehkou životní zkušenost.

S manželem Arminem a našimi dvěma dcerami Stefanií a Viktorií bydlíme v obci Kramsach v Tyrolsku. Manžel je zaměstnán ve firmě Swarovski jako informatik a dcera Stefanie, vyškolená ošetřovatelka a pečovatelka, pracuje v jednom léčebném ústavu. Mladší Viktorie navštěvuje čtyři dny v týdnu denní stacionář – chráněnou dílnu, a já jsem se vykonávání své profese zdravotní sestry vzdala, abych se mohla naplno věnovat péči o ni a o potřeby celé rodiny a domácnosti. Naše velká touha po dětech se v roce 1997 stala skutečností: narodila se nám dcera Stefanie a o tři a půl roku později Viktorie. Byli jsme nesmírně šťastní.

Když měla Viktorie deset měsíců, dostala velmi vysoké horečky. Po třech dnech jsme s ní museli jít do nemocnice v Kufsteinu. Poněvadž se její stav velice zhoršil, druhého dne ji převezli do Innsbrucku na jednotku intenzivní péče, kde nám krátce nato ošetřující lékař chladně rutinně oznámil: „Její mozkové vlny jsou tak nepatrné, že s velkou pravděpodobností v nejbližších dnech zemře. Pokud přežije, zůstane těžce postižená a je otázka, zda se takový život vůbec vyplatí žít.“ Bylo to pro nás jako zlý sen! Armin se doma staral o malou Stefanií, zatímco já jsem v ustavičné modlitbě proseděla celé hodiny u Viktorie, která byla v bezvědomí. Když se její stav stabilizoval a konečně otevřela oči, její pohled byl prázdný a nepoznávala nás. Vyplakala jsem celé potoky slz, ale navzdory tomu jsem v hloubce srdce cítila pokoj, který mi dodával sílu. Když mě poté oslovila jedna psychologka s otázkou: „Jak to jen dokážete vydržet?“ – odpověděla jsem jí: „Pomáhá mi jedině modlitba.“ Věru, modlili se za nás také naši rodiče a sourozenci a jsem přesvědčená, že právě modlitby nás nesly a dodávaly nám sílu.

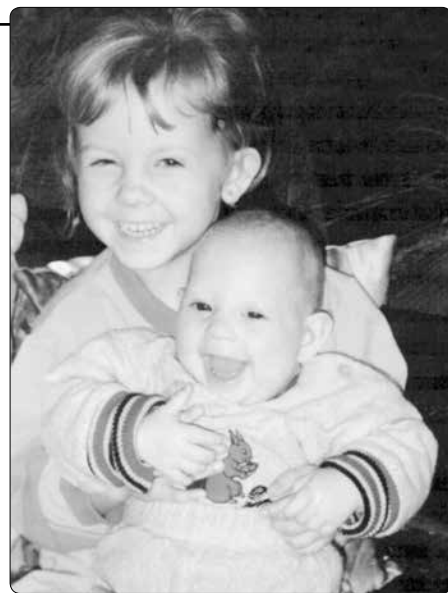
S naší těžce postiženou dcerou, které navíc přibýly ještě epileptické záchvaty, jsme se vrátily domů po téměř šesti týdnech, avšak bez toho, že by byla známa

příčina onemocnění a následného postižení. Lékař nám řekl, abychom se o ni „dobře starali a užili si jí, protože se nedožije více než dvou let“. Náš život se od základu změnil. Armin začal pracovat na zkrácený úvazek, aby v této nové situaci nezůstala bez pozornosti ani Stefanie, která byla pro nás obšťastňujícím sluníčkem. Velice nám záleželo na tom, abychom také jí věnovali dostatek času a lásky, ať její dětství i přes to všechno zůstane bezstarostné. To však vůbec nebylo snadné, nakořik péče o Viktorii vyžadovala mnoho času a sil. Často bývala nemocná a vícekrát se mi v náručí téměř udusila. Měsíce tedy ubíhaly, a když se Viktorie dožila svých druhých narozenin, zažehla v nás jiskřičku naděje, že možná přece jen jednou udělá pár krůčků anebo řekne pár slov, jelikož se mezitím s velkým úsilím a námahou naučila usmívat a polykat.

V té době jsme začali pátrat po příčinách; vnitřně jsme zápasili s Bohem a chtěli se dopracovat k odpovědi na naše „Proč?“ a „Jak to jen mohl všechno dopustit?“ Ukázalo se totiž, že Viktoriino

Jsmo přesvědčeni, že Viktorii utěšuje sám Pán Ježíš. Je naší učitelkou trpělivého snášení bolesti a svoji lásku rozdává všem kolem sebe, bez ohledu na to, zda jsou k ní milí, anebo naopak ne moc dobří.

Stefanie (4 roky) s malou, ještě zdravou Viktorií

postižení je s velkou pravděpodobností následkem očkování, k němuž se očividně přidružil hrubý omyl lékaře, který celý její stav velmi zhoršil. Tehdy, když došlo ke vzpomínanému pochybení, jsem tomu, žel, nijak nedokázala zabránit, jelikož jsem vyčerpáním právě usnula. Ještě dlouho jsem si to potom vyčítala a nemohla jsem si to odpustit. Čím jsme se jen provinili, že nás Bůh trestá takovýmto křížem? Hlavou nám vířily takovéto a podobné myšlenky. Život se však ubíral dále a my jsme se učili nějak se sžít s naší situací a přijmout ji. Ve svém zoufalství jsem navštívila kněze, který Viktorii křtil. Její údel ho velice ohromil, ale na naše – „Jak mohl Bůh dopustit takovéto utrpení?“ – nedokázal najít odpověď. Poradil mi přečíst si starozákonní knihu trpícího Joba. Udělala jsem to, ale moc jsem z toho nepochopila. Až teď nedávno, po více než dvaceti letech, jsem při čtení jednoho výkladu této knihy porozuměla, že jde o to, aby člověk snášel nepochopitelnou situaci i navzdory vlastní bezmocnosti a neschopnosti a neztratil důvěru v Boha, ale každý den ho znovu prosil o pomoc a sílu s vírou, že on je neustále nablízku a nakonec všechno povede k dobrému konci.

Náš předešlý rodinný život jako by zmizel mávnutím ruky a zdálo se, že se zastavil čas. Všechny naše společné plány do budoucnosti se najednou rozplynuly a staly se zcela bezvýznamnými. Jeden z nás byl většinou někde se Stefanií a druhý se zatím staral o Viktorii. Na naše partnerství nám nezůstával čas anebo jsme prostě byli příliš vyčerpání – byla to

velmi zatěžkávající zkouška a výzva pro naše manželství. Narůstala vzájemná nedorozumění, přibýlo hádek, které v nás zanechávaly vnitřní zranění, až mi jednoho dne Stefanie řekla: „Vy se stále jen hádáte.“ To mě hluboce zasáhlo a my jsme si uvědomili, že takto už to dál jít nemůže. V jedné knize o Matce Tereze z Kalkaty jsem se dočetla: „Rodina, která se spolu modlí, spolu také zůstane.“ Zeptala jsem se tedy Armina, zda bychom se i my nemohli spolu denně modlit. Hned souhlasil, a tak se až dodnes každý den spolu modlíme a nemíníme s tím přestat. Náš vztah se zlepšil, ale časem jsme zpozorovali, že jen s pomocí svaté zpovědi jsme si dokázali navzájem odpouštět a přijímat toho druhého s novou láskou. Uvědomili jsme si také, že musíme odpustit i mnoha jiným lidem, kteří nás zranili. Jednou se například stalo, že jsem na procházce s Viktorií potkala známou, které jsem vyprávěla, co se nám přihodilo, a ta bez toho, že by si uvědomila, co říká, zareagovala: „Zvíře se dá aspoň utratit, aby se víc nemuselo tolik trápit!“ Zůstala jsem v šoku, zraněná a nahněvaná. Jak jen mohla vyslovit něco tak strašného?

Během mnoha pobytů na klinice se kromě soucitných, empatických a laskavých lékařů, sestřiček a ošetřovatelek našlo, žel, i více takových, kteří nás zranili svým necitlivým, ba někdy až hrubým chováním. Viktorie byla pro ně jen lékařsky zajímavý případ. Jednou například musela být Viktorie opět hospitalizována kvůli zápalu plic. Když si lékař na vizitě všiml, že je naše dítě těžce postižené a neumí mluvit, zeptal se: „A co Viktorie vůbec dokáže?“ – skoro jako by se ptal: „Jaký smysl má vůbec takováto existence?“ V nesmírné bolesti a hněvu jsem mu tehdy nedokázala odpovědět. Když se jindy znova dostavila stejná otázka, byla jsem už na to lépe připravená a s úsměvem jsem se doktorovi podívala do tváře se slovy: „Viktorie se dokáže usmívat a rozdávat neuvěřitelně mnoho lásky.“ Tehdy se i on usmál a byl k ní mnohem laskavější. Samozřejmě, nikdo nám nechtěl vědomě ubližovat anebo nás urážet a my jsme také všem odpustili, ale navzdory tomu se při opakovaných setkáních člověku nechtíc vynořily některé utržené štiplavé poznámky. Odpouštět je tedy třeba stále znovu. Postupně se to stává stále lehčím a člověku se daří k do-

Navzdory všemu těžkému, co jsme přežili, a navzdory mnoha probdělým nocím a vyčerpávajícímu každodennímu opatrování bychom si nenechali ujít ani jediný den s Viktorií a Bohu jsme nesmírně vděční za vše dobré, co z toho vzešlo.

tyčným lidem přistupovat s větší shovívavostí. Je to boj – jakoby neustálé a nepřetržité přešlapování „dozadu – dopředu“ mezi bolestným prožíváním zranění a zároveň vůlí odpouštět. Ještě těžší to začalo být, když se Stefanie dostala do puberty a prohlásila: „Nač se vůbec máme modlit k Bohu, když to i tak za celé ty roky Viktorii vůbec nepomohlo?“ Ve skutečnosti zůstalo postižení stejné, dokonce těžkosti byly větší a pobyty v nemocnicích častější. Když jsme tu a tam slyšeli o nějakých uzdraveních a zázracích, pokaždé nás to bodlo u srdce, protože u nás se namísto zlepšení spíše všechno zhoršovalo. Jeli-kož zklamání bylo až příliš velké, přestali jsme se modlit za Viktoriino uzdravení, ale prosili jsme o to, abychom každý den dokázali přijmout to, co přijde, a přitom neztratili víru v Boží lásku a v jeho péči. A Bůh se opravdu postaral! Díky šťastnému Božímu řízení jsme zhruba před dvaceti lety prostřednictvím setkání mládeže v sousední obci Kundl poznali misijní společenství Rodina Panny Marie. Stefanie se z tohoto prvního setkání vrátila domů jako vyměněná. Vždy měla svoji sestru ráda, ale z ničeho nic se na Viktorii a na její postižení začala dívat očima víry. Díky přednáškám a osobním rozhovorům jsme konečně mohli pochopit, že utrpení není žádným Božím trestem. A když nám ho Bůh neodejme, ale ponechá, dá nám sílu nést ho v lásce.

Zároveň to přináší požehnání, a to nejen nám, ale když utrpení darujeme Bohu, slouží k dobru i mnoha jiným. Toto jsme do té doby ještě nikde neslyšeli a neuvěřitelně nám to pomohlo nejen lépe přijmout náš úděl, ale i odpustit Bohu, který to dopustil.

V naší rodině se tak mnohé věci uzdravily; naše víra se prohloubila a od té doby intenzivněji pocítujeme Ježíšovu blízkost a lásku, zvláště v těžkých chvílích. Jistě, i nadále dochází k náročným situacím, kdy je člověk nakloněn pochybovat o Boží lásce, ale právě tehdy je nám Rodina Panny Marie velkou duchovní vzpruhou a důležitou posilou, za což jsme jim velice vděční. Nikdy se nebudeme moci dostatečně zavděčit ani mnoha dobrým a láskyplným lidem, kteří nás podporují a modlí se za nás. Vzhledem k Viktoriině postižení máme my sami v srdci pokoj, a když se ona podívá na nás svým šťastným, zářícím úsměvem, naplňuje nás nepopsatelná radost. Nikdy jsme si nemysleli, jak jednou bude velmi příznačný výrok vytištěný na oznámení o jejím narození: „Děťátko na vás hledí bez výrazu, nezúčastněně, udiveně. Avšak najednou, znenadání očka zazáří a usměje se. Je to dar, který vychází přímo ze srdce, krásnější a větší než všechno ostatní.“

*Z Vítězstvo Srdca 151/2023
přeložil a upravil -dd-*

Hrádek, Miličín, Votice – hledat perly

Přestože v našem národě katolická víra ochabuje, Česko je produchovněle množstvím kostelů a poutních míst. Jde především o pozůstatek z dřívější doby, kdy jsme se k Bohu naopak hlásili a stavbami mu chtěli vyjádřit svoji lásku a oddanost. A to i na těch nejprostších místech, při jejichž procházení si můžeme připadat, jako bychom objevovali perly. Hned k několika takovým vyrazíme na Benešovsko.

HRÁDEK

I člověka, který se o poutní místa zajímá intenzivně, může překvapit, kolik jich v naší republice vlastně máme. Ani v té nejmenší obci si nemůžeme být jisti, že nenarazíme alespoň na malou kapličku, nezřídka s tradicí a historií prochozenou poutníky. Taková lokalita přitom nemusí být skloňována jako nejvyhlášenější, rovna Lurdám nebo Fatimě – o to je ale krásnější, když se setkáváme s těmi, o kterých jsme třeba dosud neslyšeli.

Jednou z nich může pro mnohé být Hrádek u Vlašimi, jenž je označován jako hlavní mariánské poutní místo Podblanicka. Jak bylo řečeno, musíme k němu na Benešovsko, kde od samotného okresního města leží zhruba dvacet kilometrů na východ. A opravdu se jedná o malou vesničku (část obce Ctibor), jejíž domy bychom spočítali za okamžik. Stejně jako obyvatele, kterých se uvádí zhruba dvaadvacet.

I díky tomu ovšem vyniká zdejší kostel. Nejen v kontrastu proti skromnému počtu domů, ale také červenobílou fa-

sádou, která přichozího upoutá na první pohled.

Kostel je zasvěcený sv. Matoušovi. Jeho první písemnou zmínku (stejně jako u Hrádku) hledejme v roce 1356 a nachází se v něm pozoruhodné a vzácné dílo, které je zároveň spojeno se zdejší poutní tradicí. Milostná soška Panny Marie Hrádecké, označovaná také jako Máti podblanického lidu.

Gotická dřevěná skulptura, v nedávných letech restaurovaná, znázorňuje sedící Bohorodičku. Na klíně drží malého Ježíška. Hrádecká Madona byla zhotovena v období let 1370–1380 a váže se k ní několik zázračných uzdravení – v návaznosti na to se stala cílem velkých skupin poutníků.

Avšak nejen výčtem uzdravení je její minulost bohatá. Je potřeba zmínit rok 1467, kdy ji rod Trčků při plenění Hrádecké tvrze odvezl do Vlašimi. Zpátky se vrátila až roku 1540. A neobyčejná historie se zde psala dál. Například po roce 1681 byla pro milostnou sošku ke kostelu přistavěna boční kaple a nedlouho potom přibyl ještě protilehlý svatostánek zasvě-

cený sv. Josefovi. Tím celý kostel dostal půdorys kříže.

Další důležité milníky zde datujeme do 18. století. Z roku 1763 máme zprávu o zázračném uzdravení. Díky sošce se měl z duševní nemoci vyléčit jistý svobodník Ptáček ze vsi Chmelná. Krásnou událost ale o dva roky později vystřídal horší období – Madonu na dalších 25 let z úředního nařízení zapečetili v sakristii. Až po zmíněné době přinesla ovoce veřejná nespokojenost s tímto krokem, a tak soška byla vrácena zpět, aby skrze ni mohla být Panna Maria opětovně veřejně uctívána.

Poutníci sem nicméně přicházeli i v době, kdy jim Panna Maria Hrádecká byla ukryta. Už jen k druhému cíli, který také skýtá naději při našich nemocech a ke kterému sem můžeme mířit dodnes – ať už jako jednotlivci, nebo v procesí, která se u této části poutního místa zastavovala po celou historii. Jedná se o studánku nedaleko kostela, jejíž voda je považována za léčivou.

Nejprve u ní byl zavěšen obrázek s Pannou Marií. V roce 1826 vznikla dřevěná kaplička, kterou o třiadvacet let později nahradila zděná. Současná podoba s nepravou mozaikou Hrádecké Madony a zdejšího kostelíka pochází z roku 1904. Zasloužil se o ni Jindřich Neubauer.

S poutním místem je spojen i významný kněz a buditel P. Antonín Norbert Vlašák. Působil zde v období 1844–1886.

Hlavní poutě se na Hrádku konají v červenci, konkrétně první tři neděle tohoto měsíce, přičemž nejvýznamnější je ta druhá. Slavnosti souvisí se svátkem Navštívení Panny Marie.

MILIČÍN

Zůstaneme-li na Benešovsku, další perlu v podobě krásného poutního místa, kam můžeme nasměrovat své kroky, najdeme v Miličíně. A opět se jedná o malou obec, byť v tomto případě se statusem města – stále však mluvíme o domově ani ne pro 900 obyvatel.

Hrádek u Vlašimi

Jsme v oblasti, již se říká Česká Sibiř, konkrétně u místa, které nás zaujme, už když se k němu přibližujeme. Z dálky vidíme vrch vysoký 698 metrů nad mořem. Jmenuje se Kalvárie, přičemž nezůstává jen u pojmenování, ale setkáváme se i s hmatatelným zpodobněním Kristova ukřížování.

Vrch totiž korunuje šestiboká barokní kaple, která je zasvěcena Utrpení Kristovu. K ní se dostaneme kolem čtrnácti zastavení křížové cesty. Ta začala poutníky doprovázet roku 1796 a dnes má podobu plochých zastřešených kamenných sloupků, stojících na podstavci a završených křížkem.

Kaple Utrpení Páně, Miličín

Toto ztvárnění vzniklo v roce 1914. Předtím (od roku 1814, tedy sto let) věřící na Kalvárii vedly kříže. Každé zastavení zahrnuje také obraz s příslušným motivem křížové cesty – ty byly obnoveny v roce 2006, původně jsou ale o téměř sto let starší.

Co se týče historie staveb celého poutního místa, křížová cesta v ní napsala tu nejmladší kapitolu. O něco dávnější patří samotné kapli. Stavět se začala roku 1748. Za zhruba 150 let po zásahu bleskem vyhořela, ale v bezprostřední době se jí podařilo opravit. Další významné renovace se dočkala v druhé polovině 90. let 20. století.

Poutníci sem přicházejí především v souvislosti se zářijovým svátkem Povýšení svatého Kříže. Tehdy se zde koná křížová cesta, jež vrcholí bohoslužbou u svatostánku.

K němu samotnému je pak potřeba uvést, že v Miličíně není jediným. Zavítat ještě můžeme do farního kostela, kte-

ry se nachází přímo v obci. Zasvěcený je Narození Panny Marie a jeho počátky sahají do roku 1380, kdy se začal stavět. Dokončen byl 24. června 1384. Nejprve vznikl v gotickém slohu, v 18. století jej renovovali ve slohu barokním.

A nutno je zmínit ještě jednu zajímavost, k níž se vrátíme ke kapli na vrch Kalvárie. V její blízkosti se setkáme s neobvyklým úkazem, který se netýká ani tak křesťanství, jako naší země. Zvláštní skalní útvar představuje Miličinského lva. Podle pověsti má v okamžiku, kdy budeme v nesnázích, zařvat a tím právě on probudí spící vojsko sv. Václava z nedaleké hory Blaník.

VOTICE

Pokud zavítáme do Miličina, můžeme pokračovat do města Votice, které je odtud vzdáleno pouhých deset kilometrů. Tentokrát se nám otevrou pomyslné brány rozlehlejšího místa, a to pro více než 4 500 obyvatel.

I ve Voticích se setkáme s více lokalitami, které potěší duše lačníci po poutích a církevních památkách. Začneme hlavním kostelem, jehož původ (stejně jako u miličinského) hledejme ve 14. století. I když možná ještě dříve.

Kostel sv. Václava má první písemnou zmínku datovanou letopočtem 1352, pocházet by ale mohl zhruba už z roku 1200. Alespoň tomu nasvědčuje zkoumání zdiva, které je zřejmě opravdu z takto hlu- bokých časů.

Svatostánek je pak zajímavý nejen z duchovního hlediska, ale i architektonického. Z toho nejdůležitějšího v tomto směru

Miličín, farní kostel Narození Panny Marie

Kostel sv. Václava, Votice

vyzdvihněme, že roku 1755 byla z iniciativy hraběte Arnošta Františka z Vrtby přistavěna kaple sv. Jana Nepomuckého.

Další neobyčejnou stavbou ve Voticích, k níž poutník může zavítat, je klášter. Setká se tu s krásným a nedávno zrekonstruovaným komplexem, zasvěceným sv. Františku z Assisi. K jeho založení vedl následující příběh.

V 17. století byl majitelem Votic hrabě Sezima z Vrtby. Toužil po synovi, a proto Bohu učinil slib: když mu dá mužského potomka, nechá postavit klášter. Jeho prosby byly vyslyšeny, načež se naplnoval daný závazek – s úctou ke zmíněnému sv. Františkovi, jehož jméno mimochodem jako druhé křestní nesli všichni další příslušníci rodu.

Se stavbou se začalo roku 1627, na místě, které podle pověsti hrabě Sezima zvolil tam, kde jelen shodil paroží. Klášter během dlouhé historie zažil dobré i zlé časy. Zůstaneme-li u jeho začátků, během třicetileté války sem „zavítali“ švédští vojáci. A v dalším století, konkrétně roku 1740, zde Antonín Koniáš hledal zakázané knihy, aby i ve Voticích prezentoval posláni, jímž se zapsal do dějin.

O třicet let později byl klášter přestavěn do podoby, se kterou se setkáváme i dnes. A za milníky poměrně nedávnými musíme zase do druhé světové války a do komunismu. Během obou těchto období se nad klášterem stahovala mračna. Za války zdejší prostory fungovaly jako okresní úřad. A v následující totalitě, respektive ve chvílích, kdy ukazovala pravou tvář a vztah k církvi, to bylo ještě horší. V noci na 14. dubna 1950 do votického klášte-

ra přijeli příslušníci StB a františkány odvezli do internace v Oseku u Duchcova.

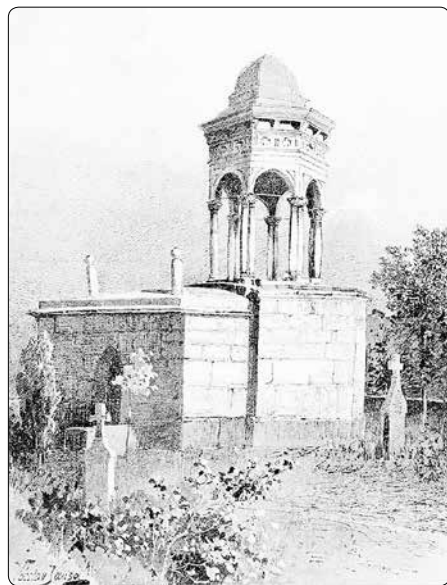
Zdi budovy pak nejenže byly svědky toho, jak zanikal interiér v čele s knihovnou o zhruba 4 500 svazcích, ale také tu byla zřízena například vyšetřovna StB. Až v 90. letech 20. století se prostory vrátily františkánům.

Cílem poutníků by ovšem neměl být jen klášter, ale také jeho kostel – pocho-pitelně zasvěcený sv. Františkovi. A v ne-poslední řadě stavby o poznání skromněj-ší. Ve Voticích či v jejich blízkosti je jich hned několik. Jako první z nich si před-stavíme kapli sv. Vojtěcha.

Hrabě Sezima měl synů několik a mezi nimi i Ferdinanda Františka. Právě on nechal zmíněný svatostánek postavit. Oko-lo roku 1680 se prakticky celá naše země potýkala s morovou nákazou. Votice však byly ušetřeny, především z toho důvodu, že Ferdinand František z Vrtby zakázal, aby do města přicházeli lidé z okolních vesnic. A také díky Boží milosti, což by-lo podnětem ke vzniku kaple. Hrabě ji si-tuoval na vrch Větrov.

Ke kapličce si cestu nacházeli pout-níci zejména při každoročních svatovoj-těšských poutích. Příchozí sem lákala i studánka, jejíž voda byla považována za zázračnou. Nad ní roku 1933 votický kněz P. Petr Kurz nechal postavit šesti-hrannou otevřenou kapličku.

Další, která ve Voticích stojí za na-vštívení, je kaple Božího hrobu. Pod její stavbou je podepsána sestra Ferdinanda

Kaple Božího hrobu na ilustraci Václava Jansy (1859–1913), Wikipedia

Votický klášterní komplex zasvěcený sv. Františku z Assisi

z Vrtby – hraběnka Marie Františka. Sva-tostánek, který iniciovala, začal být sta-věn roku 1685 a vysvěcen byl o čtyři ro-ky později.

Nachází se na votickém františkán-ském hřbitově a zajímavostí je, že se jed-ná o kopii Božího hrobu v Jeruzalémě. A to velmi přesnou. Hraběnka před její stavbou vyslala dva řeholníky votického kláštera, aby předlohu – originální stav-bu změřili a pořídili její náskres. Jmenova-li se Innocenc Maryška a Elevat Wiesner.

Další místa, kam můžeme při návštěvě Votic a blízkého okolí zajít, jsou dvě drobné výklenkové kapličky – s názvy Nad Voticemi a Votice-Lysá. A kaple se na-chází také v Nazdicích. Ty jsou částí Vo-tic, o velikosti ani ne šest kilometrů čtve-rečných. Zde asi ve dvaceti domech žije zhruba padesát obyvatel. Tamní svatostá-nek je zasvěcen sv. Václavovi a na pamět-ní desce umístěné na vnější stěně vzdává čest třem místním obyvatelům, kteří pad-li v první světové válce.

Zrnka víry

Všechna místa, o kterých vypráví tento text, se nacházejí na Benešovsku. Není to však jediná souvislost mezi nimi. Tu dal-ší hledejme v tom, co by mohlo být po-sláním nás křesťanů a zároveň něčím, v čem vidíme spojitost s celou naší vírou – s hledáním pomyslných perel, kte-ré ji symbolizují.

Procházíme naší zemí a mjíme v ní kostely, kapličky a další církevní stavby. U všech se setkáváme s jejich příběhy – s vědomím, že i u toho nejskromnějšího svatostánku spatřujeme velký dotyk samotného Boha, a díky tomu se můžeme cítit naplnění nadějí.

Žijeme ve světě, kde se víra dostává na chvost toho, po čem člověk touží a co po-važuje ve svém životě za důležité a k čemu se ubírá. Můžeme nad tím smutnit, naříkat, že svět a žel, zvláště náš národ, se od Boha odvrací. Že ho nemá na prv-ním místě a vůbec jej nepovažuje za alfu a omegu svého života.

Ano, můžeme si zoufat. Anebo se roz-hlédnout kolem sebe. I v malinkaté vesni-ci uvidíme kapličku a její příběh naplně-ný poutnickou tradicí, kdy k ní přicházely stovky věřících. A jako je i takové nej-skromnější místo naplněno Bohem, tak i naše srdce ho v sobě mají – třeba ma-lé zrnko víry, které nám tam zaseli naši předci. Ti často měli Boha v hluboké lás-ce. V její síle budovali kláštery, kostely nebo kapličky. A do nich uložili pomyslné plamínky víry, u nichž můžeme dou-fat, že se zase rozhoří a ke křesťanství do-zraje daleko víc z nás.

V tom je cesta. Naše země je poseta spoustou svatostánků a naše srdce zase alespoň zrnky víry. Nikdy není pozdě, aby-chom je nechali vyklíčit. A putovali k Bo-hu. Ne coby turisté. Ale jako jeho děti.

Maminka Markéta (23)

Život matky Dona Boska

Kapitola 24

ZACHRÁNĚN SVÝMI CHLAPCI

Chlapci vidění ve snu

V krátkém čase si Don Bosco uvědomil, že situace chlapců v Turíně je katastrofální, třebaže několik lidí tomu věnovalo pozornost. Jenom rok předtím v článku „Hygiena a morálka dělníků v továrně na látky“, publikovaném v Turíně, význačný liberál Lorenzo Valerio napsal: „Kdo třeba jenom strčí nos do manufaktury, a zvláště do tkalcovny, zůstane bolestně překvapen tím, co tam uvidí, tím rojem malých dětí, které v každém okamžiku strašně klejí, třebaže si často ani neuvědomují, co říkají, jsou vyhublé, otrhané a špinavé, neustále šlapou v bahně, strkají jeden do druhého, když nesou výsledky své práce. Malými podvody jsou na cestě ke zločinu. Člověk zůstane zděšen, když pomyslí na to, jaká smutná budoucnost čeká tyto blondáté hlavičky a jak malá péče by stačila k tomu, aby si tyto lidé navykli na ctnost, aby byli půvabní (také tento něžný věk má svoje ctnosti), aby byli takoví, jací mají být ve svém věku.“ Byli to chlapci, které viděl Jeník ve svém snu z devíti let a které mu Panna Maria světila a pro které on a jeho matka trpěli už sedmáct let.

Když Don Bosco přišel do Turína, v přádelně hedvábí, vlny a bavlny pracovalo 6 170 dospělých a 1 115 chlapců, kteří byli placeni padesát centesimů na den. Byli získáváni z rodin k tomu, aby hlídali stroje zpracovávající bavlnu, protože na to nebylo třeba dospělých: stačily děti. Pracovaly tam 13 až 14 hodin denně. Měly nad sebou dozor, který měl za úkol probudit je špičatou holí, když zaspaly.

Podlahou byla holá země, teplota tam byla velice vysoká, protože to bylo nutné pro dobré zvláknování hedvábí a bavlny. Když toto všechno plíce dýchaly, tak potom kluci vytrvale plivali krev. V přádelnách tito chlapci žili jako otupení a umírali jako mouchy. V podobných podmínkách pracovali i malí zedníci, maličci čistíči komínů, chlapci, kteří hledali jakékoli

řemeslo, v dílnách, kde se pracovalo se železem, v truhlárnách, ve fabrikách na zbraně: přicházeli jako hejna, jako stěhovaví ptáci z piemontských a savojských údolí, z rovin Lombardské nížiny.

Bylo nutné, aby plivali krev a život

Monsignor Rendu, biskup z Annecy, kde existoval největší zpracovatel bavlny v savojsko-piemontském státě, v roce 1845 napsal králi Carlu Albertovi pamětní spis s dokumentačním popisem nelidských podmínek dělníků, zvláště dětí, které tam pracovaly. Žádal proto „zákon, který by zavedl v továrnách spravedlnost“. Ve stejné době však „Kongres italských vědců“, kde se shromažďovali nejbohatší kapitalisté království, odpověděl, že „dětská práce v dílnách a v závodech je absolutně nutná proto, aby se čelilo cizí konkurenci“.

Ti, co plivali krev a přišli o život proto, aby získali Piemontu kapitál pro budoucí války o nezávislost, byli pohřbíváni do velkých anonymních masových hrobů. Průměrná délka dělníkovy života, když Don Bosco přišel do Turína, byla 17–19 let.

Avšak i mezi dobrými lidmi bylo rozšířeno mínění, které udivovalo a dráždilo samotného Dona Boska. Strašná situace, ve které živořilo tolik rodin, a to až tak, že odevzdali své dítě fabrice, krádeže a drobná kriminalita rozšířená mezi mladými, kteří odmítali zemřít hladem, nebyla vytvořena – podle dobrých lidí – nelidskostí a nespravedlností majitelů fabrik. Nikdo nepomyslel na pracovní dobu, mzdu, hygienické podmínky, které jim vnucovali (chránění státem), že by byly příčinou stálé chudoby dělnických rodin, příčinou krádeží a kriminality, kterou se mladí lidé „snažili přežít“. Skutečnými příčinami byly vždycky, podle dobrých lidí, špatnost, lenost, neschopnost ušetřit.

Chudoba je dcerou hříchu?

V době kolem roku 1840 byli v Turíně katolíci, kteří svůj život věnovali pomoci chudým lidem. Protože však pocházeli z bohatých, ba dokonce šlechtických kru-

hů, tak jejich styl pomoci byl paternalistický. Chovali se jako starší bratři, kteří „šli“ k mladším bratrům, brali je jako něco nižšího, třídu B. V pozadí této lásky bylo stejné mínění, jaké bylo velice rozšířené mezi blahobytnou třídou: chudí byli takoví, protože byli špatní, bída byla dcerou hříchu a špatné vůle.

Don Bosco, který žil v chudé a křesťanské rodině, byl donucen žít ve velice chudých životních podmínkách, aniž by však poznal hřích. Tato rodina měla chudou, ale svatou matku, a tak Don Bosco s takovým míněním absolutně nesouhlasil.

Šel tedy do turínských ulic, k chlapcům, kteří hledali práci, k chlapcům, kteří měli maturitu, a proto byli považováni za neschopné pracovat, k chlapcům, kteří žili z krádeží „peněženek“ na tržišti u Porta Palazzo, protože měli hlad. Potkával chlapce také ve vězení, kde byli pomícháni velcí i malí dohromady, a tak vytvořili „školu organizované krádeže“.

Potom se mu podařilo vytvořit si z nich skupinku přátel, ale musel napnout všechny své síly a fantazii. O nedělích a po večerech jim organizoval školu, aby je naučil číst, psát a počítat a kontrolovat, jestli je při mzdě jejich zaměstnavatelé neokrádají. Dal jim také možnost hrát si, zpívat, modlit se proto, aby objevili, že jsou mladí a křesťané. Hledal pro ně také zaměstnavatele, kteří by byli „lidští“, kteří by jim umožnili pracovat, aniž by je vykořisťovali.

Nebylo to to, co po něm Panna Maria žádala ve snu v 9 letech?

S celou svou vírou a celou svou silou mládí byl Don Bosco přece jenom člověk. V roce 1842 ho maminka Markéta viděla přicházet do Becchi unaveného a vyčerpaného, „aby se dal znovu dohromady“. Řekl jí, že sbírá chlapce pro Oratoř a že práce je moc. Když ho maminka vidí v roce 1845 v říjnu vracet se do Becchi, poznává, že je vyčerpanější než předtím. Chtělo by to třicet dní dobrého jídla a absolutního odpočinku, aby se z toho dostal.

Do Becchi přichází špatná zpráva

V roce 1846 se do Becchi Don Bosco nevrátil. V červenci přišla naopak zpráva, že je na tom velice špatně, že je prakticky na konci svého života.

Josef a maminka Markéta odjeli ve stejný den do Turína. Don Bosco byl v jedné ze dvou místností, které markýza Barolo dala k dispozici kněžím, kteří pracovali na charitativním díle ve městě nedaleko hlavního trhu u Porta Palazzo.

Markéta vidí, že její syn Jan je bledší než lůžko, na kterém ležel. Má veliký „kašel, veliký zápal plic, chrlení krve“, lékař jí řekl, že paní markýza se přišla na něho podívat několikrát za den. Byla to stejná slova, jaká jí řekl lékař, když stála vedle lůžka, kde umíral její manžel František. Zápal plic, to byla příčina odchodu otce dětí, když měl pouhých 34 let. Teď tatáž nemoc chtěla odvést i jejího syna Jana, který měl sotva 31 let.

Markéta řekla Josefovi: „Ty se vrať domů k dětem. Tady zůstanu já. Budu ti posílat zprávy.“ Vytáhla růženec a velký kapsník z kapsy svého oblečení. Jednou rukou utírala Jeníkovi pot z čela a krvavé sliny a druhou rukou přebírala zrnka růžence a čas od času říkala: „Svatá Panno, zasvětila jsem ho Tobě. Nedej, aby zemřel.“

Markéta objeví „chudé syny“

Dona Boska

Velice brzy si všimla, že není sama, kdo se modlí. Vystrašení chudí chlapci z Oratoře, které ona neznala, ale kteří měli nesmírně rádi Dona Boska, velice rychle rozšířili zprávu prostřednictvím tamtamu chudých: „Don Bosco je na tom špatně... Don Bosco umírá.“

Večer maminka Markéta vidí přicházet skupinky ubohých chlapců. Jejich oděv byl umazaný od práce. Vidí je plakat, modlit se slovy chudých: „Pane, ne-

dejte, aby umřel. Když umře, kdo bude na nás myslet?“ Maminka pochopila veliké dobro, které její syn konal svou Oratoř, která ještě před několika měsíci ani neměla stálé sídlo v oblasti Valdocco. Když se večer stále prodlužoval, tak chlapci byli až u brány: „Pane, dej nám ho uvidět.“ – „Já nebudu chtít, aby mluvil, musím mu říct velice důležitou věc. Kdyby to Don Bosco věděl, že jsem zde, nechal by mě vejít.“ Giovanni Battista Francesia, jeden z nejvyděšenějších chlapců, který se stane salesiánským knězem, si vzpomíná, že ten večer je Don Bosco slyšel a prosil svou matku, aby „otevřela bránu a dovolila, aby svobodně přicházeli“. „Alespoň zemřu,“ říkával, „a vy budete u toho.“ Nikdy však nezapochoval: „Když já zemřu, tak Pán pošle jiné lidi na moje místo.“

Maminka Markéta viděla v jednom okamžiku lůžko svého syna obklopeno chlapci. Nejmenší chlapci si stoupali na špičky a říkali: „Done Bosco, jsem zde!“ Vidí ty chlapce také se modlit k Panně Marii s vírou, která dělá zázraky. Sotva se dověděli, že ona je matkou Dona Boska, tak jí někteří řekli: „Teď jdeme pryč, protože se budeme přes noc modlit před obrazem Utěšitelky.“ Byli to chlapci, kteří pracovali po celou noc a téměř usínali.

Panna Maria vyslyšela i syny Dona Boska i jeho maminku. Ve svých *Pamětech Oratoře* Don Bosco napsal: „Byla sobota večer a věřilo se, že je to poslední noc mého života: tak to říkali lékaři, kteří přišli na konzultaci. Tak jsem o tom byl i já přesvědčen, když jsem viděl, že jsem vysílený, a neustále jsem ztrácel krev. Pozdě v noci jsem cítil, že se mi chce spát. Usnul jsem a probudil se mimo nebezpečí. Doktor Botta a don Caffasso, když mě ráno navštívili, řekli, abych šel poděkovat Panně Marii Utěšitelce za milost, kterou jsem dostal.“

Maminka Markéta viděla mezi těmito chlapci výbuchy radosti, jako když vyletují jiskry při ohňostroji. Giovanni Francesia, který se také zúčastnil těchto výjevů radosti, napsal: „V toto ráno bylo nakoupeno tolik květin, kolik se jen mohlo, a byly rozsypané od domu (markýzy Barolo) až do Oratoře. Prodávачky květin u Porta Palazzo byly udivené, kolik chlap-

ců přišlo koupit květiny, tak se ptaly, pro kterého svatého to je, jaký je to svátek. »Jakýpak svatý, jakýpak svatý! Je to pro Dona Boska,« říkali, »on chodí do Oratoře. Byl nemocný na smrt a teď se už uzdravuje.« – »Kdo to je, Don Bosco?« – »Je to kněz, který shromažďuje chlapce a umí je velice dobře učit a vychovávat.« – »Byl nemocný?« – »Byl velice nemocný, byl velice nemocný. Dnes však přijde do Oratoře, a tak to oslavíme.« (VBP⁽¹⁾)

„Bůh mi dal život pro vás“

Sotva se mohl podírat hůlkou, odebral se Don Bosco do Oratoře. Doprovázeli ho zpěvem a pláčem. Doprovázela ho i maminka Markéta a také ona plakala. „Zpívali jsme hymnus na poděkování Bohu, velice nadšeně mu provolávali slávu. Největší chlapci,“ píše Francesia, „ho donutili sednout si do křesla a nosili

ho jako krále na trůně, zatímco nejmenší křičeli kolem a házeli směrem k němu květiny.“

Vstoupili do kaple Oratoře a zcela ji zaplnili. Nebyla tam ještě Nejsvětější

svátost, byl to velice chudý kostelík, ale byla tam soška Panny Marie, té, která jim vrátila Dona Boska. Giovanni Bonetti, jiný chlapec Dona Boska, zapsal slova, která se mu podařilo vyslovit mezi slzami: „Bůh daroval můj život vám. Já ho pro vás strávím. Tak slibuji, že budu pracovat, dokud mě Pán ponechá na této zemi. Vy mi v tom pomozte!“

Lékař mu předepsal dlouhou rekonvalescenci a absolutní odpočinek. On však, sotva mohl, vzal za ruku maminku a spolu se vydali směrem k vrškům. Svým chlapcům (kteří zůstali svěření velkému knězi donu Borrelovi) slíbil: „Než začne opadávat listí, vrátím se.“

(Pokračování)

Redakčně upraveno

Pramen: BOSCO T., Maminka Markéta,

Život matky Dona Boska.

Překlad P. Jan Ihnát. Matice

cyrilometodějská s. r. o., Olomouc 2006.

(Kniha je vyprodána.)

Poznámky:

⁽¹⁾ FRANCESIA, G. B. Sac. *Vita breve e popolare del Venerabile Giovanni Bosco*; Turín 1907.

Pondělí 10. 7. 2023

6:05 Hrdinové víry (3. díl): Arciopat Anastáz Opasek
7:05 Recitál Slávka Klecandra a Oborohu **7:50** Klapka: S Vladimírem Paslerem **9:05** Blahořečení Tita Zemana **9:35** Outdoor Films s Petrem Góreckim (86. díl): Cestování je dobrodružství **11:10** Předání proutěného řemesla **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Národní pouť do Svaté země: Mše svatá z Hory Blahoslavenství **13:30** Expedice Rembaranka: Umění přežít **14:20** Za obzorem: Tomáš Etlzer a dokumentární film Nebe **14:50** Koncert Pěveckého sdružení moravských učitelů **15:55** Klid zbraní **16:20** Noční univerzita: Marek Vácha – Editace DNA – největší etické dilema současnosti **18:00** Sedmihlásky (138. díl): Šípek **18:05** Mezi námi zvířátky: Příšera z jezera [P] **18:10** Ivo Cívárek na Mohelnickém dostavníku 2014 (3. díl) **18:45** Pakistán – Neodvracejte oči **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Dědek a jeho kreslený svět: Óda na radost **19:45** Přejeme si... **20:05** Sedm výprav Josefa Vágnera (2. díl): Ráj antilop **21:35** Za obzorem: Tomáš Etlzer a dokumentární film Nebe **22:10** Kulatý stůl: Manželství nejen v dnešním světě **23:35** Colours 2015: The Crooked Fiddle Band **0:25** Příběhy psané životem: Sen českého miliardáře **1:10** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 11. 7. 2023

6:05 Hrdinové víry (4. díl): Metoděj Habán **7:15** Za operou **8:05** Dokořán: S Petrem Pithartem **9:10** Groteský Bustera Keatona: Když se Frigo ženil **10:05** Noční univerzita: Tomáš Machula – Přirozená spřízněnost ve filosofii, teologii a umění **11:15** Zapomenuté Čako **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Duchovní menu: Záznam mše svaté z kostela Navštívení Panny Marie v Poštorné u Břeclavi 2019 **13:10** Milosrdní bratři v Čechách a na Moravě **14:00** Za obzorem: Etika v médiích **14:35** Jak potkávat svět: S Bohuslavem Matouškem **16:00** Všechno, nebo nic – sestra Clare Crockett **17:25** Můj chrám: Jiří Suchý, Praha–Spořilov, kostel sv. Anežky české **18:00** Sedmihlásky (138. díl): Šípek **18:05** Mezi námi zvířátky: Hříště [P] **18:10** Animované biblické příběhy: Ježíšova modlitba **18:40** II. vatikánský koncil a architektura: Jedovnice v Moravském krasu **18:55** Zpravodajské Noeviny: 11. 7. 2023 [P] **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** V pohorách po horách: Zlatý Chlum – Zlatohorská vrchovina **19:45** Přejeme si... **20:05** Klapka: S Jaroslavem Nyklem **21:10** Poutníci času: S Hanou Svobodovou **21:30** Za obzorem: Etika v médiích **22:05** Zrím Řím **22:25** Saxofony a akordeon: Svatováclavský hudební festival 2021 **23:30** Terra Santa News: 5. 7. 2023 **0:00** Zachraňme kostely: Kostel sv. Barbory v Manětíně **0:20** Královna a Matka Chorvatů **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 12. 7. 2023

6:05 Hrdinové víry (5. díl): Matka Vojtěcha **7:10** Milky Way – Mléčná dráha **7:15** Noční univerzita: Marek Vácha – Editace DNA – největší etické dilema současnosti **8:45** Setkání: Pavla Lowentalová **9:00** Generální audience papeže Františka [L] **10:00** Outdoor Films s Annou Hanuš Kuchařovou: Můj život je slackline **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Cvrlikání (73. díl): Žamboši **14:00** Za obzorem: Barman Jan Vlasák **14:40** V pohorách po horách: Ankogel – Vysoké Taury **14:50** Továrna mezi vodami **15:30** Zpravodajské Noeviny: 11. 7. 2023 **15:55** Sedm výprav Josefa Vágnera (2. díl): Ráj antilop **17:25** Výběr z vystoupení kapel na hlavní scéně Mohelnického dostavníku 2018 **18:05** Sedmihlásky (138. díl): Šípek **18:10** Mezi námi zvířátky: Africká noc [P] **18:15** Strýček Emu: Andělé

TELEVIZE DOBRYCH ZPRÁV

- Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.
- Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA

strážní **18:30** Groteský Laurela a Hardyho: Není kuchař jako kuchař **18:55** Terra Santa News: 12. 7. 2023 [P] **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:40** Dědek a jeho kreslený svět: Pohádka vs blábol **19:45** Přejeme si... **20:05** Večer chval (95. díl): Chválová kapela od sv. Filipa a Jakuba ze Zlína **21:15** Když bolí duše: Poruchy osobnosti a psychoterapie **22:25** Za obzorem: Barman Jan Vlasák **23:00** Noční univerzita: PhDr. Tomáš Sedláček – Ekonomie dobra a zla **0:35** Generální audience papeže Františka **0:55** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 13. 7. 2023

6:05 Hrdinové víry (6. díl): Tomáš Špidlík **7:10** Terra Santa News: 12. 7. 2023 **7:30** Všechno, nebo nic – sestra Clare Crockett **9:05** Profesor Otto Wichterle **9:20** Expedice Kola **9:35** Kulatý stůl: Manželství nejen v dnešním světě **11:00** Bazilika Navštívení Panny Marie ve Frýdku **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Duchovní menu: Záznam mše svaté z kostela Matky Boží před Týnem, Praha 2020 **13:10** Historie a současnost Matice svatohostýnské **13:35** Generální audience papeže Františka **14:00** Za obzorem: Olympionik Jakub Tomeček **14:40** V pohorách po horách: Gruň – Beskydy **14:55** Dokořán: S Petrem Pithartem **15:50** Misionáři chudých **16:05** Zpravodajské Noeviny: 11. 7. 2023 **16:25** Jsi krásná – Příběh Em **17:05** Hadí safari v Ugandě [P] **18:00** Sedmihlásky (138. díl): Šípek **18:05** Mezi námi zvířátky: Horká vlna [P] **18:10** Cirkus Noeland (2. díl): Roberto, Kekulín a krmení zvířátek **18:35** Naši – osobnosti lidové kultury – Marie Pachtová **18:50** Na startu: S Annou Zuzánkovou **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:40** Dědek a jeho kreslený svět: Zabijte nudu **19:45** Přejeme si... **20:05** Jak potkávat svět: S hudební rodinou Štruncových **21:45** Za obzorem: Olympionik Jakub Tomeček **22:20** Pod lampou: Jak funguje náš mozek? **0:40** Příběhy psané životem: Rozvody **1:30** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 14. 7. 2023

6:05 Hrdinové víry (7. díl): Luboš Hruška **7:10** Moudrost v jidiš příslovích: Účinkují Tomáš Novotný a Barbora Baranová **8:10** Hlubinami vesmíru s doc. Güntherem Kletetschkou: Geofyzika těles Sluneční soustavy a WEBB **9:05** Když vyschnou studny **9:25** U NÁS aneb Od cimbálu o lidové kultuře: LIDOVĚK Matěje Metoděje Štrunce **10:45** Do varu s Maxem Kašparů: Nemoci dneška **11:05** S chutí přes práh: Kongregace Školských sester de Notre Dame v Hradci Králové **11:25** Setkání: MUDr. Vít Kaňkovský – křížová cesta u Mysliboře **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Duchovní menu: Záznam mše svaté z kostela Navštívení Panny Marie v Lechovicích **13:00** Můj chrám: MUDr. Lumír Kantor, Ph.D., chrám sv. Cyrila a Metoděje v Olomouci **13:15** Sází Tobias & band **14:00** Za obzorem: Karel Janko, polární ekolog **14:30** Klid zbraní **14:55** Velehradská zastavení: Díl 2. – Cyrilometodějská tradice v Olomouci **15:10** Filipínské

Rugby – hra o život **16:00** Klapka: S Jaroslavem Nyklem **17:00** Outdoorová videa Štěpána Dvořáka: Třidenní běh v Novohradských horách **17:30** Věrní kysuckým tradicím **18:00** Sedmihlásky (138. díl): Šípek **18:05** Mezi námi zvířátky: Čelisti [P] **18:10** Výpravy do divočiny: Změny klimatu **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Dědek a jeho kreslený svět: Nebezpečné vzpomínky **19:45** Přejeme si... **20:05** Kulatý stůl: Pomoc má mnoho tváří **21:30** Za obzorem: Karel Janko, polární ekolog **22:05** Magazin Mary's Meals **22:25** Letem jazzem: Ke kořenům jazzu **23:35** Vezmi a čti: Červen 2023 **23:55** Když bolí duše: Náboženství a psychika člověka **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 15. 7. 2023

6:05 Hrdinové víry (8. díl): Oto Mádr **7:10** Misionáři chudých **7:25** Expedice Monoxylon **7:50** Setkání: Jiří Horák – Velehrad **8:00** Sedmihlásky (138. díl): Šípek **8:05** Cirkus Noeland (2. díl): Roberto, Kekulín a krmení zvířátek **8:25** Animované biblické příběhy: Ježíšova modlitba **8:55** Strýček Emu: Andělé strážní **9:05** Bratr oheň: František jde do boje **9:40** Flešbky – Gondzone podcast (7. díl): Mário Tomášik – Skrývali sme sa po bytoch **10:10** Viac ako pieseň (6. díl): Lucia Launerová a píseň Maličké stádo **10:22** Noční univerzita: Jan Špilar – Chození bez omrzení **11:05** Absolventi: Anna Poláková **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Angelus Domini **12:05** Duchovní menu: Záznam mše svaté z festivalu Slezská Lilie 2021, Ostrava-Kunčičky **13:30** Pod lampou: Jak funguje náš mozek? **15:45** V pohorách po horách: Soláň – Vsetínské vrchy **16:00** Hop Trop na Mohelnickém Folk-Festu 2021 **16:35** Groteský Harolda Lloyd: Jeho výsost Lišák **17:00** Cínovec **17:10** Janomamové v Brazílii **17:31** Příroda kolem nás: Lovy na Konopišti a procházka z pole do lesa **18:00** Expedice Rembaranka: V galerii přírodního člověka **18:40** Říkejte mi strýcu **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:30** Kaplani naděje: Anna Macková **19:40** Dědek a jeho kreslený svět: Vždy sladké pokušení **19:45** Přejeme si... **20:05** Dobrodružství před kamerou [P] **21:10** Tkaníčky **22:55** Poletuchy: Na skok do kraje rozvitého **23:40** Poutníci času: S Petrem Modlitbou **0:00** Co pro tebe znamená Campfest **0:20** Plody Medžugorje **0:50** Absolventi: Anton Jablonický **1:15** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 16. 7. 2023

6:05 Hrdinové víry (9. díl): Štěpán Trochta **7:15** Jak potkávat svět: S hudební rodinou Štruncových **9:05** Hadí safari v Ugandě **9:50** Tichý hlas pod věží: Čáslav – město Panny Marie **10:10** Poutníci času: S Miroslavem Hamplem **10:30** Mše svatá [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Angelus Domini **12:10** V pohorách po horách: Klokočovské skálie **12:20** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne [P] **13:00** Muzikanti, hrajte **13:30** Duchovní krajina Novohradských hor: Po proudu Černé [P] **14:10** Dobrodružství před kamerou **15:15** Fotografka lidských duší **15:35** Peru – Osm sester **16:10** Tkaníčky **18:00** Sedmihlásky (124. díl): Ej pase dívka husy, Haj husičky od vodičky **18:05** Cirkus Noeland (2. díl): Roberto, Kekulín a krmení zvířátek **18:30** Bratr oheň: Naboso **18:55** Strýček Emu: Mír **19:05** Setkání: Stanislav Šec – Meditační zahrada v Plzni – Památník obětem zla **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:30** Kaplani naděje: Ondřej Doskočil a Ludmila Míchalová Mikšíková **19:45** Přejeme si... **20:05** Dokořán: S Terezou Kostkovou **20:55** Galicijský poutník **21:40** Má vlast: Konopiště **22:30** Klapka: S Jaroslavem Nyklem **23:35** Pěšky hezky česky: Cyrilometodějská stezka **23:55** Polské stopy v Olomouci II. **0:05** Benin – cesta návratu **0:20** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pondělí 17. 7. 2023

6:05 Hrdinové víry (10. díl): Křesťanský politik Jaroslav Cuhra **7:10** Indie – Talit Penkal, Donne Dalit **7:45** Kmočův Kolín 2019: Dechový orchestr Harmonie 1872 Kolín **8:25** Dopis z Indie **8:45** V pohorách po horách: Soláň – Vsetínské vrchy **9:05** Svatá Anežka **9:30** Outdoor Films s Jiřím Soukupem: Závodím i v devadesáti **11:05** Zachraňme kostely: Kostel sv. Petra a Pavla v Bernartčicích **11:30** Od pokolení do pokolení [P] **11:40** Přijeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Národní pouť do Svaté země: Mše svatá z chrámu sv. Anny v Jeruzalémě **13:45** Setkání: Ondřej Benešik – kaple ve Strání **14:00** Za obzorem: VOŠ publicistiky Praha **14:35** Se salesiány na jihu Madagaskaru: ANKILILOAKA **14:55** Noční univerzita: Jiří Kocourek – Co je to vlastně psychoanalýza? **16:00** Expedice Rembaranka: V galerii přírodního člověka **16:45** Na pořadu rodina (1. díl): Máme velkou rodinu **18:00** Sedmihlásky (124. díl): Ej pase dívka husy, Haj husičky od vodičky **18:05** Mezi námi zvířátky: Mrkev [P] **18:10** Jitka Šuranská na Mohelnickém dostavníku 2014 **18:40** Grotosky Bustera Keatona: Frigo jako obětí beránek **19:05** Dědek a jeho kreslený svět: Dobře že to bolí **19:10** Špenátové palačinky z Kostelního Vydrří **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Od pokolení do pokolení **19:45** Přijeme si... **20:05** Sedm výprav Josefa Vágnera (3. díl): Mezi zebry **21:35** Za obzorem: VOŠ publicistiky Praha **22:10** ARTBITR – Kulturní magazín: 100 let Marie Kubátové **22:20** Kulatý stůl: Pomoc má mnoho tváří **23:45** Letem jazzem (4. díl): Autorská tvorba **0:55** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 18. 7. 2023

6:05 Hrdinové víry (11. díl): P. František Šilhan SJ **7:10** Mohelnický dostavník 1998 **8:05** Dokořán: S Terezou Kostkovou **9:05** Hřiňovský kostelík na Islandu **9:35** Setkání: Marian Jurečka – kaplička v Olší **9:40** Noční univerzita: PhDr. Tomáš Sedláček – Ekonomie dobra a zla **11:15** V pohorách po horách: Jahňáci štít – Vysoké Tatry **11:30** Od pokolení do pokolení [P] **11:40** Přijeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Duchovní menu: Záznam mše svaté z chrámu Prozetelnosti Boží v Šenově **13:20** Zachraňme kostely: Kostel sv. Vavřince v Tasnovicích **13:40** V pohorách po horách: Soláň – Vsetínské vrchy **14:00** Za obzorem: Karel Janko, polární ekolog **14:40** Hadí safari v Ugandě **15:25** Earth – Země **15:35** Profesor Otto Wichterle **15:55** Muzikanti, hrajte **16:25** Outdoor Films s Janem Vestákem: Zdravý životní styl pro děti **18:05** Sedmihlásky (124. díl): Ej pase dívka husy, Haj husičky od vodičky **18:10** Mezi námi zvířátky: UFO [P] **18:15** Animované biblické příběhy: Saul z Tarsu **18:45** Locomotive – parní lokomotiva **18:55** Zpravodajské Noeviny: 18. 7. 2023 [P] **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Od pokolení do pokolení **19:45** Přijeme si... **20:05** Klapka (108. díl): Se Zdeňkem Zbořilem **21:10** Duchovní krajina Novohradských hor: Po proudu Černé **21:40** Za obzorem: Karel Janko, polární ekolog **22:15** Duchovní díla polských a evropských skladatelů: Podzimní festival duchovní hudby 2022 **23:10** Portréty krajiny **23:35** Terra Santa News: 12. 7. 2023 **0:00** Příběhy psané životem: Poznávám, a přesto věřím **0:30** Libérie – Sen krejčího **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 19. 7. 2023

6:05 Hrdinové víry (12. díl): Ženské řehole a jejich osud v době totality **7:10** Zpravodajské Noeviny: 18. 7. 2023 **7:30** Můj chrám: Max Kašparů, kostel sv. Filipa a Jakuba, Žirovnice **7:50** Noční univerzita: Jiří Kocourek – Co je to vlastně psychoanalýza? **9:00** Hadi České republiky [P] **10:00** Na startu: S Lukášem Jirsou **10:25** S chutí přes práh: Komunita bratří Společnosti sv. Vincenta de Pauli v Dobrušce **10:45** Outdoorová videa Štěpána Dvořáka: Vranovská přehrada **11:05** Magazín Mary's Meals **11:30** Od pokolení do pokolení [P] **11:40** Přijeme si... [P] **12:00** Polední mod-

TELEVIZE DOBRÝCH ZPRÁV

■ Vysílání denně **6.00 - 1.00 hod.**
■ Denně: **8.00; 16.00 hod.** - programová nabídka
TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA

litba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Brazílie – Querida Amazonia **13:20** Hop Trop na Mohelnickém Folk-Festu 2021 **14:00** Za obzorem: P. Josef Přelouček: Krajané v rumunském Banátu **14:35** Step by Step 1 – Lod' snů **14:43** Setkání: Václav Slavík – městské muzeum a stolová hora Vladař **14:50** Ateliér užité modlitby: Miloš Doležal **16:00** Zpravodajské Noeviny: 18. 7. 2023 **16:20** Světla a stíny baroka **17:20** Obnova objektu Libušín po požáru **18:00** Sedmihlásky (124. díl): Ej pase dívka husy, Haj husičky od vodičky **18:05** Mezi námi zvířátky: Rušení nočního klidu [P] **18:10** Strýček Emu: Mír **18:20** Magion – příběh družice **18:50** Terra Santa News: 19. 7. 2023 [P] **19:10** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Od pokolení do pokolení **19:45** Přijeme si... **20:05** Večer chval (99. díl): Lamačské chvály **21:10** Čalantika **21:30** Za obzorem: P. Josef Přelouček: Krajané v rumunském Banátu **22:05** Noční univerzita: P. Ladislav Heryán SDB – Je Bůh? A jaký? **23:10** Emanuel Ranný **23:35** Anděl bez křídel **0:00** Výpravy do divočiny: Hroší „říční koně“ **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 20. 7. 2023

6:05 Hrdinové víry (13. díl): Zdenka Schelingová **7:05** Svítání a Peter Milenky band: Koncert naděje (1. část) **8:10** Terra Santa News: 19. 7. 2023 **8:30** Duchovní krajina Novohradských hor: Po proudu Černé **9:10** Václav Drbala – Mučednická smrt a proces blahověření **9:25** Nová vyhlídka v Oščadnici nad řekou Kysuca **9:30** Kulatý stůl: Pomoc má mnoho tváří **10:55** Krajina pro motýly **11:15** Plody Medžugorje **11:30** Od pokolení do pokolení [P] **11:40** Přijeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Duchovní menu: Záznam slavnostní mše svaté ke cti sv. Hedviky z kostela sv. Vavřince v Pišti **13:15** Krajčářka Mária Hnidková **13:35** Dobrá firma **14:00** Za obzorem: Ikonopisec Martin Damian a tvorba ikon **14:40** Kostarika: Pura Vida [P] **15:30** Redemptoristé na Slovensku **16:00** Zpravodajské Noeviny: 18. 7. 2023 **16:25** Outdoor Films s Marií Šnajdrovou a Alenou Mahlejevou: Cesta kolem světa **18:00** Sedmihlásky (124. díl): Ej pase dívka husy, Haj husičky od vodičky **18:05** Mezi námi zvířátky: Na stromě [P] **18:10** Cirkus Noeland (3. díl): Roberto, Kekulín a slon Bublina **18:40** S Bohem pro lidi **19:10** Dědek a jeho kreslený svět: Ty máš teda ránu **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Od pokolení do pokolení **19:45** Přijeme si... **20:05** Zahrada písničkářů 2022: Díl 3. [P] **20:55** Trendy ochrany přírody [P] **21:25** Za obzorem: Ikonopisec Martin Damian a tvorba ikon **22:00** Pod lampou [P] **0:05** Kde končí Evropa I: Balkán: Sarajevo, Bělehrad, Záhřeb **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 21. 7. 2023

6:05 Labyrintem víry s Tomášem Halíkem: Co je bez chvění, není pevné **6:30** Zahradní slavnost: Pavlovice u Přerova **7:55** Sedm divů v Těrchově **8:30** Expedice – ptáci Třeboňska **9:05** ARTBITR – Kulturní magazín: 100 let Marie Kubátové **9:15** Bible pro Severní Koreu **9:50** Outdoorová videa Štěpána Dvořáka: Rakousko – údolí

Dyje **9:55** Sedm výprav Josefa Vágnera (3. díl): Mezi zebry **11:30** Od pokolení do pokolení [P] **11:40** Přijeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Duchovní menu: Záznam slavnostní bohoslužby s obřadem benedikce 61. opata břevnovského kláštera **13:25** Jitka Šuranská na Mohelnickém dostavníku 2014 **14:05** Za obzorem: Panova flétna a Liselotte Rokyta **14:35** Duchovní malby: Anděl **15:00** Na pořadu rodina (2. díl): Prázdniny, dovolená **16:10** Klapka (108. díl): Se Zdeňkem Zbořilem **17:10** Stíny nad Libavou **18:00** Sedmihlásky (124. díl): Ej pase dívka husy, Haj husičky od vodičky **18:05** Mezi námi zvířátky: Podzemí [P] **18:10** Pákistán: Svoboda pro zajaté **18:45** Láska **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Od pokolení do pokolení **19:45** Přijeme si... **20:05** Kulatý stůl: Gregor Johann Mendel – věda a víra **21:25** V pohorách po horách: Scharek – Vysoké Taury **21:35** Za obzorem: Panova flétna a Liselotte Rokyta **22:10** Poletuchy: Na skok na Plzeň **22:55** Jak potkávat svět: S Martou Kubišovou **0:25** Letem jazzem (5. díl): Jazzové přesahy **1:30** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 22. 7. 2023

6:05 Labyrintem víry s Tomášem Halíkem: Oslovit Zachea **6:30** Grotosky Bustera Keatona: Frigo a kráva **7:50** Sedmihlásky (124. díl): Ej pase dívka husy, Haj husičky od vodičky **7:55** Animované biblické příběhy: Saul z Tarsu **8:25** Cirkus Noeland (3. díl): Roberto, Kekulín a slon Bublina **8:55** Bratr oheň: Naboso **9:20** Strýček Emu: Mír **9:40** Flešbaky – Godzone podcast (9. díl): Martin Mitro – Papeži bych uvařil tofu s chilli **10:05** Noční univerzita: David Novák – Trestá Bůh? **10:35** Kostarika: Pura Vida **11:30** Od pokolení do pokolení [P] **11:40** Přijeme si... [P] **12:00** Angelus Domini [P] **12:05** Primiční mše svatá P. Františka Šaryho: Lidečko **13:55** Pod lampou **16:00** Koncert Petra Bendeho **17:35** Svědecký mladých z komunity Cenacolo **18:00** Expedice Rembaranka: Do hlubin časů **18:40** Harfa Noemova: Mistři houslí **19:05** V pohorách po horách: Toulání Lednicko-Valtickým areálem **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Od pokolení do pokolení **19:45** Přijeme si... **20:05** Outdoor Films s Janou Henychovou: Běžeť život se psy husky **21:40** Světlo pro opouštěné **23:30** Expedice – ptáci Třeboňska **0:00** Cvrlikání (95. díl): Kluk z Husovky **1:05** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 23. 7. 2023

6:05 Labyrintem víry s Tomášem Halíkem: Vyzván i nevyzván **6:30** Bělorusko: Semínka víry **7:00** Když bolí duše: Syndrom vyhoření a deprese **8:05** Kaplani naděje: Sr. Anna Vendula Malichová **8:25** Ghana – Město Boží **9:05** Zahrada písničkářů 2022: Díl 3. **10:00** Mše svatá u příležitosti Světového dne prarodičů: Vatikán [L] **11:20** Bačkorám navzdory: Richardis, miluješ mne...? **11:35** Přijeme si... [P] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne **13:05** Muzikanti, hrajte **13:35** Za obzorem: Alexandra Alvarová nejen o dezinformacích **14:20** Duchovní krajina Novohradských hor: Pohorská ves [P] **14:50** Harfa Noemova: Mistři houslí **15:20** Světlo pro opouštěné **17:10** Zoufalá manželka [P] **18:00** Sedmihlásky (120. díl): Mám věneček mám **18:05** Cirkus Noeland (3. díl): Roberto, Kekulín a slon Bublina **18:35** Bratr oheň: Život v chudobě **19:00** Strýček Emu: Semínkový **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** ARTBITR – Kulturní magazín: 100 let Marie Kubátové **19:45** Přijeme si... **20:05** Dokořán: S Danielem Stachem **20:55** Jitka Molavcová – Láska to (ne)jsou jen písmena: Recitál – cyklus komorních koncertů **22:25** Výpravy do divočiny: Oceánologie – nové objevy koryšů **23:30** Polední modlitba Sv. otce Františka **23:50** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne **0:30** Příběhy psané životem: Se střízlivou hlavou **1:20** Noční repríza dopoledních pořadů.

Liturgická čtení

Neděle 9. 7. – 14. neděle

v mezidobí

1. čt.: Zach 9,9–10

Ž 145(144),1–2.8–9.10–11.13cd–14

Odp.: srov. 1 (*Budu velebit tvé jméno, můj Bože, králi.*)

Nebo: *Aleluja.*)

2. čt.: Řím 8,9.11–13

Ev.: Mt 11,25–30

Pondělí 10. 7. – ferie

1. čt.: Gn 28,10–22a

Ž 91(90),1–2.3–4ab.14–15ab

Odp.: srov. 2b (*Bože můj, v tebe doufám.*)

Ev.: Mt 9,18–26

Úterý 11. 7. – svátek

sv. Benedikta

1. čt.: Př 2,1–9

Ž 34(33),2–3.4+6.9+12.14–15

Odp.: 2a (*Ustavičně chci velebit Hospodina.*)

Ev.: Mt 19,27–29

Středa 12. 7. – ferie

1. čt.: Gn 41,55–57; 42,5–7a.17–24a

Ž 33(32),2–3.10–11.18–19

Odp.: 22a (*Ať spočine na nás, Hospodine, tvé milosrdenství.*)

Ev.: Mt 10,1–7

Čtvrtek 13. 7. – nezávazná

památky sv. Jindřicha

1. čt.: Gn 44,18–21.23b–29; 45,1–5

Ž 105(104),16–17.18–19.20–21

Odp.: 5a (*Pamatujte na divy, které učinil Hospodin.*)

Nebo: *Aleluja.*)

Ev.: Mt 10,7–15

Pátek 14. 7. – nezávazná

památky bl. Hroznaty

nebo sv. Kamila de Lellis

(v plzeňské diecézi: svátek

bl. Hroznaty)

1. čt.: Gn 46,1–7.28–30

Ž 37(36),3–4.18–19.27–28.39–40

Odp.: 39a (*Spravedlivým přichází spása od Hospodina.*)

Ev.: Mt 10,16–23

Sobota 15. 7. – památka

sv. Bonaventury

1. čt.: Gn 49,29–32; 50,15–26a

(hebr. 49,29–33; 50,15–25)

Ž 105(104),1–2.3–4.6–7

Odp.: srov. Ž 69(68),33

(*Hleďteje Pána, ubožáci, a vaše duše bude žít.*)

Ev.: Mt 10,24–33

Programové tipy TV LUX od 10. 7. 2023 do 16. 7. 2023

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA. Viac informácií na www.tvlux.sk

Pondelok 10. 7. o 13:35 hod.: Otec Ján Krapan

Dokument rozpráva o živote a diele kňaza Jána Krapana, rodáka z Lotyšska. Stal sa kňazom za veľmi podivuhodných okolností, a to práve vtedy, keď kňazov ponižovali, zabíjali, deportovali a kostoly ničili. Svoj život zasvätil veriacim na Ukrajine.

Utorok 11. 7. o 21:20 hod.: Posvätné miesta kresťanskej viery (Genezaretské jazero – 1. časť)

Genezaretské jazero sa spája so životom Pána Ježiša Krista. Dnes sa tu nachádza množstvo archeologických nálezísk, ktoré svedčia o význame tohto miesta už od začiatku nášho letopočtu.

Streda 12. 7. o 20:05 hod.: Jeden na jedného (Útoky na kresťanov v Nigérii)

V Nigérii sa takmer polovica ľudí hlási ku kresťanstvu. Posledné roky sú však kresťania terčom útokov. Prečo a kto na nich útočí? Ako sa k tomu stavia cirkev a ako štát? Ako v tomto pomáha Vatikán a svet a ako môžeme pomôcť aj my?

Štvrtok 13. 7. o 14:20 hod.:

Medzi riadkami (Prečo ľudia veria?)

Prečo sa v mojom živote deje to či ono, je mi Boh nablízku, aj keď

ho necítim? Na otázky duchovného života sa snažili odpovedať kňazi v relácii Duchovná poradňa. Z relácie vznikla kniha Prečo ľudia veria a do relácie ju príde predstaviť kňaz Ján Buc. Moderuje Helena Ľos Ivoríková.

Piatok 14. 7. o 16:35 hod.: Svätci zo Skalky

Svätí Andrej-Svorad a Beňadik posvätili Skalku svojimi obetami a modlitbami. Aj o 1000 rokov neskôr je svedectvo života svätých pustovníkov stále aktuálne a živé.

Sobota 15. 7. o 13:55 hod.: Trp, mlč, modli sa

Blahoslavená Alfonza Mária Eppingerová si želala, aby sa na ňu po smrti úplne zabudlo, aby sa nehovorilo o nej, ale len o Ježiši Kristovi. Svet si ju začal všimnúť až v roku 2018, kedy ju cirkev vo francúzskom Štrasburgu blahorečila.

Nedeľa 16. 7. o 18:00 hod.:

Dá sa to aj inak (Ako lepšie počúvať?)

Ako správne viesť dialóg? Ako veľmi je dôležité vedieť sa počúvať a úprimne sa zaujímať o toho druhého, snažiť sa ho pochopiť? Čo v mojej komunikácii môžem robiť inak? To sú otázky, na ktoré chceme v relácii „Dá sa to aj inak“ spoločne hľadať odpovede.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

8. – 15. ČERVENCE 2023

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 9. 7.		PO 10. 7.		ÚT 11. 7.		ST 12. 7.		ČT 13. 7.		PÁ 14. 7.		SO 15. 7.	
Antífona	919	1029	934	1045	1754	1975	964	1077	980	1096	996	1113	1734	1953
Žalm	784	883	783	881	783	881	784	883	784	883	784	883	783	881
Ranní chvály:														
Hymnus	920	1029	935	1045	1426	1602	964	1078	981	1096	997	1114	1734	1953
Antifony	920	1030	935	1046	1756	1976	965	1079	981	1097	998	1115	1014	1132
Žalmy	921	1030	936	1046	813	914	965	1079	981	1097	998	1115	1014	1132
Krátké čtení a zpěv	923	1033	938	1049	1756	1977	969	1083	985	1101	1001	1118	1735	1954
Antífona k Zach. kantiku	703	793	939	1050	1427	1603	969	1083	985	1101	1429	1605	1735	1954
Prosby	924	1034	939	1050	1757	1977	969	1084	985	1101	1002	1119	1724	1943
Závěrečná modlitba	703	794	939	1050	1427	1603	970	1084	1428	1604	1429	1605	1430	1607
Modlitba během dne:														
Hymnus	925	1035	940	1051	792	890	970	1085	986	1103	1003	1120	1018	1137
Antifony	925	1036	940	1051	955	1068	971	1085	987	1103	1004	1121	1019	1138
Žalmy	926	1036	940	1052	955	1068	971	1085	987	1103	1004	1121	1019	1138
Krátké čtení	927	1038	943	1054	1759	1979	973	1088	989	1106	1006	1124	1021	1141
Závěrečná modlitba	703	794	943	1054	1427	1603	973	1088	990	1106	1006	1124	1022	1141
Mešpory:														
	SO 8. 7.													
Hymnus	915	1024	929	1039	944	1056	1426	1602	975	1090	991	1108	1008	1125
Antifony	916	1025	929	1040	945	1057	1761	1981	976	1091	992	1109	1009	1126
Žalmy	916	1025	930	1040	945	1057	1761	1982	976	1091	992	1109	1009	1126
Kr. čtení a zpěv	918	1027	933	1043	947	1060	1763	1983	979	1094	995	1112	1011	1129
Ant. ke kant. P. M.	703	793	704	794	948	1060	1427	1603	979	1094	995	1112	1429	1605
Prosby	918	1028	933	1044	948	1060	1764	1984	979	1095	995	1112	1011	1129
Záv. modlitba	703	794	703	794	948	1061	1427	1603	980	1095	1428	1604	1429	1605
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398

Programové tipy TV LUX od 17. 7. 2023 do 23. 7. 2023
ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA. Viac informácií na www.tvlux.sk

Pondelok 17. 7. o 20:20 hod.: A teraz čo?

Koho označujeme slovom konzervatívny? Aký súvis má konzerva s pojmom konzervativizmus?

Utorok 18. 7. o 21:50 hod.: Svätica s ružami medzi nami

Mapovanie návštevy relikvií sv. Terezy po Slovensku.

Streda 19. 7. o 16:55 hod.: Moja misia – magazín

Aké je vykonávať misiu v španielsky hovoriacich krajinách? Jana Boboková slúžila ako lekárka 8 rokov v Madride, rok v Bolívii a 8 rokov v Ekvádore, kde vykonávala aj akademicko-vedeckú misijnú činnosť. V relácii Moja misia magazín tiež porozpráva o krížoch v našom živote a o tom, že aj na kríži je krása a plnosť života.

Štvrtok 20. 7. o 16:05 hod.: Fundamenty (Dve tváre koncilu)

Uvažovanie nad dokumentami II. vatikánskeho koncilu.

Piatok 21. 7. o 16:05 hod.: Posvätné miesta kresťanskej viery (Genezaretské jazero – 2. časť)

Začneme v Kafarnaume, prejdeme Betsaidu s množstvom archeologických nálezisk, park Kursi s pozostatkami starobylých kúpe-

ľov, pozostatky mesta Hippos, až skončíme v Jardenide, ktoré tvorí križovatkou ciest od od Galilejského jazera k Mŕtvemu moru.

Sobota 22. 7. o 20:30 hod.: Sv. Ferdinand III. Kráľovstvo na obranu kresťanstva

Ideál panovníka, šľachtica a kráľa, ktorý slúžil Bohu a robil všetko pre blaho ríše, pre blaho ľudu. To bol Ferdinand III. Svätý. Napriek tomu, že žil v stredoveku, dostalo sa mu nevšedného vzdelania a citlivej výchovy zo strany matky. Jeho celoživotná snaha o zjednotenie Španielska a šírenie kresťanskej viery ho priviedli k predčasnej smrti. Dodnes však môže byť vzorom politika, ktorý pre seba nežiada nič a všetko zveruje do Božích rúk pod ochranou Panny Márie.

Nedeľa 23. 7. o 20:35 hod.: Katolícka Austrália (1/5)

V tejto časti dokumentárneho seriálu o Austrálii sa dozvieme o počiatkoch európskeho osídľovania okolia dnešného Sydney. Spája sa s menom kapitána Cooka a neslávnu trestaneckou kolóniou. Zoznámime sa tiež s príbehom drobnej Eileen O'Connorovej, mladej ženy so zdravotným postihnutím, ktorej sa podarilo neuveriteľné veci. Založila rád – Sestry Panny Márie pre chudobných. Sestry v hne- dom – ako ich ľudovo volajú – nám povedia o svojom povolani.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

15. – 22. ČERVENCE 2023

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 16. 7.		PO 17. 7.		ÚT 18. 7.		ST 19. 7.		ČT 20. 7.		PÁ 21. 7.		SO 22. 7.			
Antifona	1028	1148	1044	1164	1060	1181	1075	1197	1091	1214	1106	1230	1768	1990		
Žalm	783	881	783	881	786	884	783	881	783	881	785	883	783	881		
Ranní chvály:																
Hymnus	1029	1148	1045	1164	1061	1181	1076	1197	1091	1214	1107	1231	1433	1611		
Antifony	1030	1149	1046	1165	1062	1182	1076	1198	1092	1215	1107	1232	1434	1612		
Žalmy	1030	1150	1046	1166	1062	1183	1076	1198	1093	1215	1108	1232	813	914		
Krátké čtení a zpěv	1033	1152	1049	1169	1065	1186	1079	1201	1095	1218	1111	1235	1434	1612		
Antifona k Zach. kantiku	704	794	1432	1609	1065	1186	1080	1202	1095	1218	1111	1235	1434	1613		
Prosby	1033	1153	1049	1169	1065	1186	1080	1202	1095	1219	1111	1236	1771	1992		
Závěrečná modlitba	704	795	1432	1609	1065	1187	1080	1202	1096	1610	1433	1610	1435	1613		
Modlitba během dne:																
Hymnus	1034	1157	1050	1171	1066	1187	1081	1203	1096	1220	1112	1237	792	890		
Antifony	1035	1155	1051	1171	1066	1188	1081	1203	1097	1220	1113	1237	1128	1253		
Žalmy	1035	1155	1051	1171	1067	1188	1081	1204	1097	1220	1113	1238	1128	1254		
Krátké čtení	1037	1157	1054	1174	1069	1190	1084	1206	1100	1223	1115	1240	1773	1994		
Závěrečná modlitba	704	795	1054	1174	1069	1191	1084	1206	1100	1224	1116	1240	1435	1613		
Nešpory:																
	SO 15. 7.															
Hymnus	1024	1143	1039	1158	1055	1176	1071	1192	1085	1208	1101	1225	1117	1242	1132	1258
Antifony	1025	1144	1040	1159	1056	1177	1071	1193	1086	1209	1102	1226	1118	1243	1133	1259
Žalmy	1025	1144	1040	1159	1057	1177	1072	1193	1087	1209	1102	1226	1118	1243	1133	1259
Kr. čtení a zpěv	1027	1146	1043	1162	1059	1179	1074	1195	1089	1212	1105	1229	1120	1246	1135	1261
Ant. ke kant. P. M.	704	794	705	795	1432	1609	1074	1196	1090	1212	1105	1229	1121	1246	705	795
Prosby	1028	1147	1043	1163	1059	1180	1074	1196	1090	1212	1105	1229	1121	1246	1135	1261
Záv. modlitba	704	795	704	795	1432	1609	1075	1196	1090	1213	1106	1610	1433	1610	706	796
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398	1238	1374

Liturgická čtení

Neděle 16. 7. – 15. neděle v mezidobí (v ostravsko-opavské katedrále: slavnost Výročí posvěcení katedrály)

1. čt.: Iz 55,10–11
 Ž 65(64),10abcd.10e–11.12–13.14
 Odp.: Lk 8,8 (*Semeno padlo na dobrou půdu a přineslo užitek.*)
 2. čt.: Řím 8,18–23
 Ev.: Mt 13,1–23

Pondělí 17. 7. – nezávazná památka bl. Česlava a sv. Hyacinta

1. čt.: Ex 1,8–14.22
 Ž 124(123),1–3.4–6.7–8
 Odp.: 8a (*Naše pomoc je ve jménu Páně.*)
 Ev.: Mt 10,34–11,1

Úterý 18. 7. – ferie

1. čt.: Ex 2,1–15a
 Ž 69(68),3.14.30–31.33–34
 Odp.: srov. 33 (*Hleďte Pána, ubožáci, a vaše duše bude žít.*)
 Ev.: Mt 11,20–24

Středa 19. 7. – ferie

1. čt.: Ex 3,1–6.9–12
 Ž 103(102),1–2.3–4.6–7
 Odp.: 8a (*Hospodin je milosrdný a milostivý.*)
 Ev.: Mt 11,25–27

Čtvrtek 20. 7. – nezávazná památka sv. Apolináře

1. čt.: Ex 3,13–20
 Ž 105(104),1+5.8–9.24–25.26–27
 Odp.: 8a (*Hospodin pamatuje věčně na svoji smlouvu.*)
 Nebo: *Aleluja.*
 Ev.: Mt 11,28–30

Pátek 21. 7. – nezávazná památka sv. Vavřince z Brindisi

1. čt.: Ex 11,10–12,14
 Ž 116B(115),12–13.15–16bc.17–18
 Odp.: 13 (*Vezmu kalich spásy a budu vzývat jméno Hospodinovo.*)
 Nebo: *Aleluja.*
 Ev.: Mt 12,1–8

Sobota 22. 7. – svátek sv. Marie Magdalény

1. čt.: Pis 3,1–4a
 nebo 2 Kor 5,14–17
 Ž 63(62),2.3–4.5–6.8–9
 Odp.: 2b (*Má duše po tobě žízni, Pane, můj Bože!*)
 Ev.: Jan 20,1.11–18

PRO KAŽDODENNÍ ŽIVOT S BOHEM

JEŽÍŠ, MŮJ UČITEL • POJĎ A NÁSLEDUJ MĚ

*Elias Vella • Z angličtiny s přihlédnutím ke slovenskému překladu přeložila Jindra Hubková • Redigoval Stanislav Předota
Odpovědný redaktor Pavel Mareš*

P. Elias Vella OFM (1941–2022) prezentuje v jedné ze svých posledních knih etapy našeho duchovního života. V nich vnímáme Ježíše jako svého lékaře, Mistra, přítele i Pána. Ježíš v každém případě zosobňuje nezměřitelné Boží milosrdenství a péči o člověka. Když Pánu dovolíme, aby nás vedl, otevírá se před námi netušená a přitažlivá cesta. Co vlastně znamená učit se u Krista? Jak se ho ptát, co dělat? Jak a kde Pána následovat? Jak být vnímaví k jeho slovu a k Boží vůli? Pozorně rozjímajme o Božím slově. Ve své slabosti čerpejme sílu z Eucharistie. Důvěrný, v čase se prohlubující vztah s Ježíšem pak prosvětlí nejen nás, ale i život našich bližních a našeho okolí.

*Karmelitánské nakladatelství ve společnosti KatMedia, s. r. o.
Brož., 135x205 mm, 176 stran, 369 Kč*

BOŽÍ SLOVO NA KAŽDÝ DEN

Petr Karas

Praktická pomůcka k rozjímání nad Písmem svatým zahrnuje odkazy na biblické texty, které se čtou při každodenním slavení Eucharistie v průběhu celého roku. U nedělí a slavností jsou uvedeny velice stručné komentáře ke všem třem čtením, a to pro každý z cyklů A, B, C, zatímco u všedních dní a svátků pouze k evangeliu. Komentáře autora, katolického kněze, nejsou shrnutím celé-

ho poselství biblického textu, ale jen zdůrazněním určité myšlenky, která nám má pomoci při vlastní modlitbě nad Božím slovem.

*Pavel Nebojsa - Doron • Druhé vydání, v Doronu první
Brož., 130x190 mm, 264 stran, 299 Kč*

ROMÁNY PRO MLÁDEŽ I DOSPĚLÉ

ZLATÁ NIT • ROMÁNOVÝ ŽIVOTOPIS SVATÉHO IGNÁCE Z LOYOLY

Louis de Wohl • Z angličtiny přeložil Robert Kunert • Odpovědná redaktorka Anna Lexmaulová

Jako svatému Pavlovi pád z koně, svatému Ignáci rázem změnila život rána z děla. Co by se stalo, kdyby se Ignác s dělostřelcem, který ránu vystřelil, setkal? Louis de Wohl ve fiktivním příběhu, jak Ignác změnil život tomu, kdo ho zranil, populárním způsobem pro mládež i dospělé představuje Ignácův vlastní životopis.

Refugium Velehrad-Roma, s.r.o. • Brož., 132x205 mm, 224 stran, 200 Kč

ZAPAL SVĚT • ROMÁNOVÝ ŽIVOTOPIS SVATÉHO FRANTIŠKA XAVERSKEHO

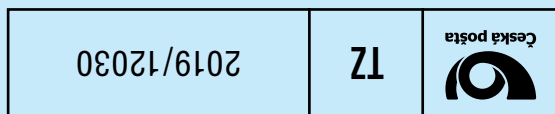
Louis de Wohl • Z angličtiny přeložila Lenka Česková • Odpovědná redaktorka Anna Lexmaulová

V románovém životopise Františka Xaverského pro mládež i dospělé autor plasticky přibližuje nejen realie světovcovy doby (Portugalsko čestných křesťanů i křesťanských farizeů; místní náboženství s dušemi zkorumpovanými i dušemi žiznicími po živém Bohu; nesnáze, které v plnosti mohl František přemostit až mysticky v Božím Srdci), ale zejména osobnost Františka, který zakotven v Bohu se stal milovaným přítelem těch, ke kterým byl poslán.

Refugium Velehrad-Roma, s.r.o. • Brož., 130x205 mm, 260 stran, 230 Kč

Objednávky knih – tel. 733 741 841, 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803
Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz

Nabídku knih a devocionálií najdete na našich webových stránkách www.maticecm.cz.

**779 00 Olomouc
Dolní nám. 24
Matice cyrilometodějská s. r. o.**